

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

ÅRSREDOVISNING 2021

21

Göteborgs universitet

Universitetsplatsen 1, Box 100, 405 30 Göteborg

www.gu.se

Produktion: Göteborgs universitet

Grafisk form: Cordovan Communication

Tryck: Brand Factory

Omslag: Kicki Edgren, Göteborgs universitet

Foto: Natalie Greppi s.10, 52, Johan Wingborg s.5, 36

Innehålls- förteckning

4 Rektors inledning

7 Året i siffror

8 Göteborgs universitets organisation

10 Utbildning och forskning av högsta kvalitet

Forskning

- 13 Kvalitetssäkrad forskning
- 15 Forskningsbidrag
- 17 Forskningsinfrastruktur
- 18 Vetenskapliga publikationer

Utbildning

- 20 Universitetets utbildningsutbud
- 26 Utbildning på forskarnivå
- 28 Pedagogisk utveckling och lärande genom digitala verktyg
- 30 Kvalitet, jämställdhet och inflytande
- 33 Internationalisering
- 35 Utbyggnad av utbildningar

36 Hållbar och kunskapsbaserad samhällsutveckling

- 40 Omvärldsrelationer och samverkan
- 41 Internationell samverkan
- 42 Samverkan i forskningen
- 44 Samverkan i utbildningen
- 46 Hållbar utveckling
- 47 Forskning för hållbar utveckling
- 48 Hållbarhet i utbildningen
- 49 Klimatpåverkan
- 51 Måluppfyllelse för hållbar utveckling 2021

52 Sammanhållen organisation, attraktiv arbetsplats och studiemiljö

- 55 Styrning och organisation
- 56 Universitetets anställda
- 58 Kompetensförsörjning
- 60 Hållbart arbets- och studieliv
- 63 Fysiska och digitala miljöer

64 Övriga återrapporteringskrav

- 64 Återrapporteringskrav 2021
- 65 Forskning
- 68 Utbildning
- 75 Universitetsövergripande

78 Ekonomisk utveckling och finansiell redovisning

- 79 Ekonomiskt resultat och utveckling
- 81 Ekonomisk ställning
- 83 Forskning
- 83 Utbildning
- 84 Donationsmedel
- 85 Resultaträkning
- 86 Balansräkning
- 88 Anslagsredovisning
- 89 Redovisningsprinciper
- 92 Noter
- 102 Redovisning av takbelopp

104 Om årsredovisningen

- 105 Intern styrning och kontroll

106 Väsentliga uppgifter

Rektors inledning

Trots att 2021 var ett år då vi fortfarande begränsades av den pågående pandemin har vi tagit viktiga kliv i att bedriva utbildning och forskning av högsta kvalitet. Vi har stärkt vår internationalisering, utökat viktiga samarbeten och satt tydliga mål för minskade utsläpp. 2021 är också det första året då vi arbetat utifrån målen och strategierna i vår nya vision, *Ett universitet för världen*.

En grundsten i visionen är akademisk frihet. Under året har flera dokument undertecknats som betonar just detta. Det handlar bland annat om internationella *Magna Charta Universitatum* och om nationella *Deklaration för en stark demokrati*. Att Göteborg blivit en Unesco City of Literature är också i grunden ett erkännande av universitetets och hela regionens engagemang för demokrati och frihet.

Universitetets ständiga utveckling i linje med vision och omvärld visar sig också genom flera förändringar i ledningen. Under året har vi fått en ny prorektor och dessutom nya vicerektorer för forskning, för utbildning och för samverkan och nyttiggörande.

Året har inneburit fortsatta restriktioner på grund av pandemin och därmed en verksamhet som i stora delar bedrivits på distans. En successiv återgång till campus inleddes under hösten, men i december kom besked om en ökad försiktighet i takt med att pandemins fjärde våg tog fart. En ljuspunkt under den period då vi hade lättade restriktioner var att vi kunde genomföra två högtider: dels för första gången en särskild promotion helt ägnad våra jubeldoktorer, dels Diplomeringsceremonin för våra engagerade studenter.

Utbildning och forskning av högsta kvalitet

Vårt universitet har ett av de största utbildningsuppdragen i Sverige och för andra året i rad har verksamheterna klarat det med råge. Forskningsintäkterna har stadigt ökat och mitt under en pandemi kan jag konstatera att vi går över gränsen 7 miljarder kronor i omsättning.

Vi gläds över att ha kommit väl ut i Vetenskapsrådets utdelning av medel till nationell forskningsinfrastruktur. Samtliga ansökningar som vi varit delaktiga i, både som huvudsökande och som partner, har fått medel. Göteborgs universitets unika satsning UGOT Challenges, som tagit sig an globala samhällsutmaningar, går nu mot sitt slut. En utvärdering gjordes av en internationell panel som gav satsningen gott betyg. De enskilda centrumen har också utvärderats med genomgående positiva omdömen. Ytterligare en framgång och milstolpe är att forskningsfartyget R/V Skagerak nu tagits i bruk och fick en kunglig invigning i oktober.

” Faktum är att vi under 2021 utbildat fler studenter än någonsin vid Göteborgs universitet. ”

Forskningsetik har fått ett allt större fokus sedan etikprövningslagen skärptes. För att stödja forskare i frågor som rör lagtexter, regelverk, riktlinjer, etik, miljö och hälsa startades i mars utskottet för etiska frågor.

Det är med stolthet jag kan konstatera att universitetets långsiktiga kvalitetsarbete fått ett erkännande i och med att vi fick det främsta omdömet i Universitetskanslersämbetets utvärdering av lärosätenas arbete med kvalitetssäkring av utbildning. Liksom förra året hade vi också 2021 en överproduktion i relation till utbildningsuppdraget. Flera riktade satsningar från regeringen har genomförts, exempelvis inom livslångt lärande, basår och bristyrkesutbildningar.

Hållbar och internationell utveckling

I mars signerade vi rektorer för Göteborgs universitet, Chalmers, Högskolan i Borås, Högskolan i Skövde, Högskolan Väst och Jönköping University en överenskommelse om ökat samarbete under benämningen *Lärosäten Väst*. Med våra kompletterande inriktningar och styrkor tar vi sikte på att stärka den hållbara samhällsutvecklingen i Västsverige och utvecklingen av de västsvenska lärosätena.

En annan spännande samverkan är den nya teknikplattform för så kallade oligonukleotid-läkemedel, som är en del av Wallenbergcentrum för molekylär och translationell medicin. Med denna spetsteknik går det att snabbare ta fram nya läkemedel, baserade på korta DNA- eller RNA-molekyler.

Göteborgs universitet har en ny internationaliseringsstrategi. Den ska bli ett medel för att ytterligare stärka kvaliteten i utbildning och forskning, och även underlätta nya internationella samverkansavtal.

En samverkan som redan finns är universitetsalliansen EUTOPIA, där vi har varit ordförande under 2021. Nätverket består idag av tio lärosäten vars vision är att skapa en ny modell för högre utbildning, som genom samarbete ska utveckla utbildning, forskning och samverkan. Fokus ligger på öppna multikulturella miljöer och att erbjuda fri rörlighet för studenter, forskare, lärare och övriga medarbetare. Andra exempel på våra internationella samarbeten är MIRAI 2.0 och Swetaly där svenska universitet samverkar med japanska respektive italienska lärosäten samt SASUF, ett samarbete mellan lärosäten i Sverige och Sydafrika.

Universitetet anslöt sig 2019 till *Klimatramverket för universitet och högskolor*, vars syfte är att minska utsläpp i enlighet med Parisavtalet. Under hösten togs ett viktigt avgörande steg genom att införa en koldioxidbudget. Universitetets samtliga verksamheter har fått i uppdrag att minska sina utsläpp jämfört med 2019 i två etapper, med minst 25 procent till och med utgången av 2023 och med minst 50 procent till och med utgången av 2029. Vi har slutit ett hållbarhetsavtal med Akademiska Hus för att även reducera klimat- och hållbarhetspåverkan från de lokaler vi har vår verksamhet i.

Att Göteborgs universitet är framstående inom hållbarhet visar sig tydligt i the Times Higher Education's Impact Ranking där vi kommer på plats 49 i världen och fjärde plats inom utbildning. Det är ett ypperligt resultat med tanke på att rankningen mäter genomförande av de globala hållbarhetsmålen hos hela 1 118 lärosäten i 94 länder

Förändrade arbetssätt, utredningar och projekt

Pandemin har i stora delar inneburit ett förändrat arbetssätt för de flesta av universitetets medarbetare och studenter. Att omställningen, trots omständigheterna, gått så smidigt beror på ett imponerande engagemang och en arbetsinsats utöver det vanliga från både medarbetare och studenter. All denna erfarenhet och de många lärdomarna måste nu tas tillvara för att i framtiden stärka universitetet som en attraktiv arbetsplats och en trivsamt studiemiljö.

Utbildningsnämnden har därför tagit fram sex förslag på hur det ska gå till inom utbildningsområdet. Det handlar bland annat om att stärka den digitala kompetensen hos lärare och andra medarbetare och om att utveckla inspirerande fysiska och digitala studiemiljöer.

Många medarbetare vill ha mer flexibla arbetsmöjligheter. För att möta dessa behov har universitetet tagit fram riktlinjer för distansarbete för medarbetare inom verksamhetsstödet som ger större möjligheter att variera var och hur man arbetar.

De stora om- och nybyggnationer som pågår inom universitetet är strategiska satsningar för framtidens forskning och utbildning och möjliggör bland annat fler tvärvetenskapliga miljöer och nya samverkansformer. Ett exempel är Natrium på Medicinareberget som nu har nått sin fulla höjd och där inflyttning planeras till 2023. Arbetet med Handelshögskolans nya hus är i full gång med beräknad inflyttning 2025. Planeringen av en ny byggnad som samlar Konstnärliga fakulteteten pågår för fullt och detsamma gäller projektet Sahlgrenska Life. Ett viktigt steg för dessa projekt är att detaljplanerna antagits under året.

För ett universitet som har kvalitet som ledstjärna är det naturligt att kontinuerligt utvärdera och utvecklas. Flera utredningar har gjorts och lett till uppdrag för att förbättra universitetet i olika avseenden. Det handlar bland annat om en extern utredning av gemensamma förvaltningen. Universitetsbibliotekets styr- och finansieringsmodell har också utretts liksom det stora e-posthaveriet som drabbade universitetet 2020. Medel har tillsatts och arbete har påbörjats för att utveckla en stabil och säker IT-miljö. En utredning av universitetets strategiska styrning av IT har lett till ett förstärkt arbete med digitalisering som en metod för att utveckla och effektivisera våra verksamheter.

Studentperspektiv

Pandemin har självklart inneburit prövningar även i år, inte minst för studenterna. Det har handlat om en flexibilitet med digitala föreläsningar, inställda laborationer och praktikperioder samt praktiska problem med att skriva tentor, men framförallt färre möjligheter till möten med andra studenter, lärare och annan personal.

Det finns dock ljuspunkter. Ett exempel är den digitala, internationella sommarskola som genomfördes med drygt 160 studenter från över 20 länder och som blev en stor framgång. Faktum är att vi under 2021 utbildat fler studenter än någonsin vid Göteborgs universitet. Det har gjorts möjligt av djupt engagerade lärare, andra medarbetare och inte minst våra ambitiösa och hårt arbetande studenter.

Jag ser fram emot 2022 med tillförsikt och en förhoppning om en successivt avklingande pandemi som låter oss mötas på campus igen.

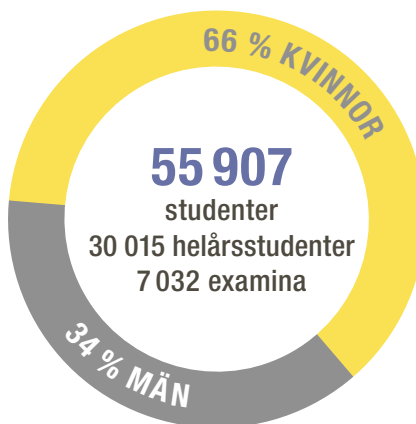
Eva Wiberg

Året i siffror

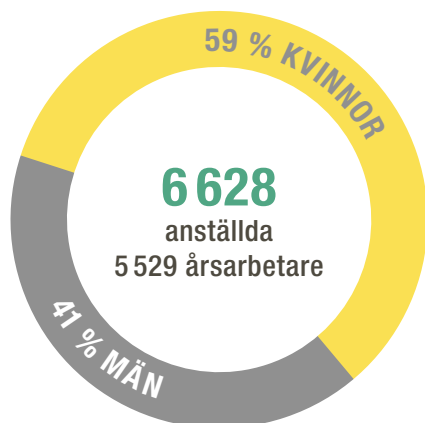
FORSKNING

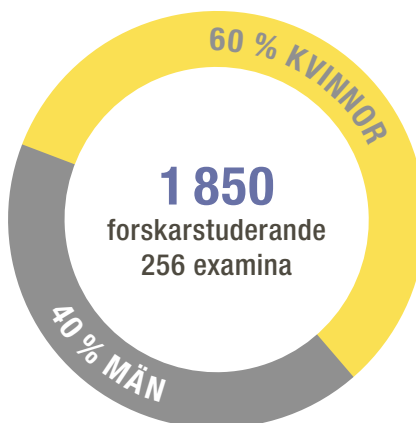
UTBILDNING PÅ GRUNDNIVÅ OCH AVANCERAD NIVÅ

PERSONAL

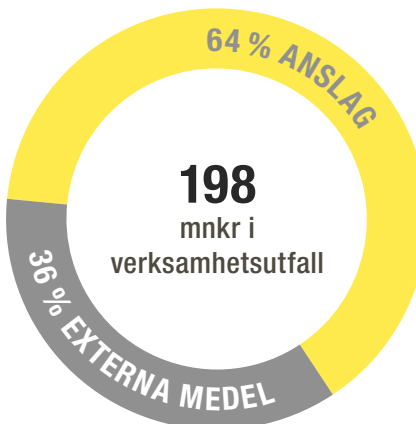
UTBILDNING PÅ FORSKARNIVÅ

EKONOMI

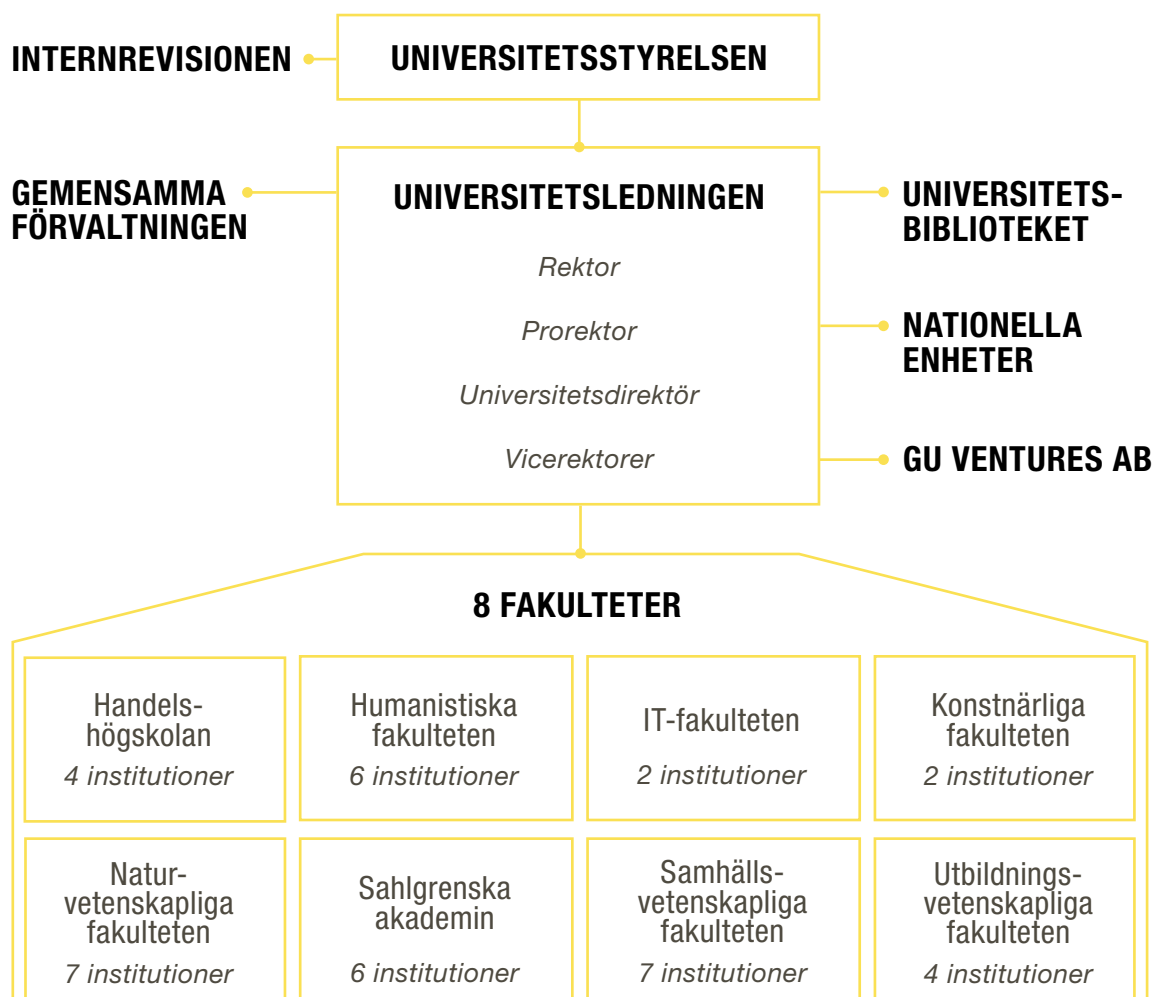

EKONOMI

Göteborgs universitets organisation

Göteborgs universitet har en mångfald av olika verksamheter. Kärnverksamheten organiseras och drivs av åtta fakulteter, som är indelade i 38 institutioner. Det finns även en gemensam förvaltning och universitetsbibliotek som stöd för verksamheten. Här presenteras utfall 2021 för universitetets fakulteter och verksamhetsstöd.

Handelshögskolan

- Helårsstudenter: **4 570**
- Forskarstuderande: **88**
- Anställda: **464**
- Forskningsbidrag: **156** mnkr
- Intäkter: **675** mnkr
(51 % utbildning, 49 % forskning)

Humanistiska fakulteten

- Helårsstudenter: **4 288**
- Forskarstuderande: **110**
- Anställda: **541**
- Forskningsbidrag: **134** mnkr
- Intäkter: **663** mnkr
(38 % utbildning, 62 % forskning)

Gemensamma förvaltningen

Anställda: **709**

Kostnader:
972 mnkr

IT-fakulteten

- Helårsstudenter: **1 307**
- Forskarstuderande: **48**
- Anställda: **166**
- Forskningsbidrag: **34** mnkr
- Intäkter: **237** mnkr
(59% utbildning, 41 % forskning)

Konstnärliga fakulteten

- Helårsstudenter: **1 545**
- Forskarstuderande: **57**
- Anställda: **419**
- Forskningsbidrag: **18** mnkr
- Intäkter: **414** mnkr
(80 % utbildning, 20 % forskning)

Universitetsbiblioteket

8 bibliotek

382 000
besökare
– varav 18 000
i bibliotekets
kursverksamhet

Bestånd:
5,6 miljoner
böcker
(50 % elektroniska,
50 % tryckta)

31 100
löpande tidskrifter

5,9 miljoner lån
och nedladdningar
(92 % elektroniska,
8 % fysiska)

Anställda: **208**

Kostnader:
265 mnkr

Naturvetenskapliga fakulteten

- Helårsstudenter: **3 086**
- Forskarstuderande: **212**
- Anställda: **843**
- Forskningsbidrag: **337** mnkr
- Intäkter: **1 151** mnkr
(27 % utbildning, 73 % forskning)

Sahlgrenska akademien

- Helårsstudenter: **4 954**
- Forskarstuderande: **1 027**
- Anställda: **1 801**
- Forskningsbidrag: **989** mnkr
- Intäkter: **2 954** mnkr
(27 % utbildning, 73 % forskning)

Samhällsvetenskapliga fakulteten

- Helårsstudenter: **6 251**
- Forskarstuderande: **184**
- Anställda: **779**
- Forskningsbidrag: **234** mnkr
- Intäkter: **857** mnkr
(46 % utbildning, 54 % forskning)

Utbildningsvetenskapliga fakulteten

- Helårsstudenter: **4 014**
- Forskarstuderande: **124**
- Anställda: **603**
- Forskningsbidrag: **62** mnkr
- Intäkter: **674** mnkr
(63 % utbildning, 37 % forskning)

Intäkter per fakultet inkluderar intern handel mellan fakulteter.

Vision:

Göteborgs universitet ska utveckla internationellt framstående utbildning och forskning inom samtliga vetenskapsområden för att bidra till kunskapsutvecklingen och stärka sin konkurrenskraft.

Utbildning och forskning av högsta kvalitet

Utbildning och forskning vid Göteborgs universitet har en stor bredd, vilket speglas i redovisningen av kvalitetsarbetet i detta kapitel. Universitetets resultat inom forskning beskrivs genom nya beviljade externa bidrag, vetenskapliga publikationer och forskningsinfrastrukturer. Inom utbildning rapporteras olika aspekter av utbildningsutbudet, internationaliseringsarbetet och det pedagogiska utvecklingsarbetet.

Kvalitetsarbetet vid Göteborgs universitet bedrivs integrerat i alla delar av verksamheten för att upprätthålla en konstruktiv kvalitetskultur. Den kännetecknas av att såväl medarbetare som studenter och doktorander upplever delaktighet, ansvar och engagemang för kvaliteten i de verksamheter de deltar i. Kollegial granskning utgör grunden för det akademiska kvalitetsarbetet inom såväl utbildning som forskning. Den kollegiala granskningen genomförs på alla nivåer och är integrerad i de enskilda miljöernas interna kvalitetsarbete samt kännetecknas av erfarenhetsutbyten och benchmarking såväl inom och mellan fakulteter som på universitetsgemensam nivå. Dessutom bidrar universitetets internationalisering och globala engagemang till stärkt kvalitet inom både utbildning och forskning.

Utbildnings- och forskningsmiljöernas lokala kvalitets-säkring utgår från varje områdes specifika krav och traditioner. De olika organisatoriska nivåerna har en tydlig rollfördelning som gör det möjligt att implementera kvalitetssystemets principer på sätt som

anpassas till varje miljö på den lokala nivån, samtidigt som en tydlig struktur och lärande över gränser säkras. Universitetets utbildningsnämnd och forskningsnämnd har i uppdrag att initiera och stödja åtgärder som syftar till kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling. Under 2021 har universitetets kvalitetssystem inom utbildning granskats av Universitetskanslersämbetet, som gett universitetet det högsta omdömet. I yttrandet lyfts att kvalitetssäkringssystemet är väl utvecklat, att ansvarsfördelningen är tydlig samt att en kvalitetskultur eftersträvas på alla nivåer inom universitetet.

Kvalitetssäkringssystemen präglas av ett integrerat perspektiv som bygger på tanken att alla delar av lärosätets verksamhet hänger samman. Göteborgs universitet anser att forskning och utbildning av högsta kvalitet ömsesidigt stärker varandra och att kvalitetsutvecklingen stimuleras av ett produktivt utbyte med det omgivande samhället. Därför strävar universitetet efter att utveckla och stärka kompletta akademiska miljöer.

Forskning

Inom universitetets forskning bedrivs ett kontinuerligt arbete med kvalitetsutveckling inom flera områden. Arbetet med de utgångspunkter som identifierades i forskningsutvärderingen RED19 har fortsatt och det universitetsgemensamma utskottet för forskningsetiska frågor som inrättades föregående år har startat. Det övergripande arbetet för att samordna universitetets insatser och övergripande ansvar för forskningsdatahantering har växlats upp, där möjligheter och behov har setts över.

Under 2021 har Göteborgs universitet erhållit 2 098 miljoner kronor i externa forskningsbidrag. Största bidragsgivarna var Vetenskapsrådet,

Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse samt Formas. Bland de beviljade bidragen kan noteras många prestigefulla karriärstöd till yngre forskare. Bland dem 16 etableringsbidrag från Vetenskapsrådet samt tre nya beviljade och ett förlängt *Wallenberg Academy Fellowship* från Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse. Två forskare har också beviljats *ERC Starting Grants*. Därtill har en av universitetets forskare beviljats ett rådsprofessorsbidrag av Vetenskapsrådet och inte mindre än två programbidrag från Riksbankens Jubileumsfond har tilldelats andra forskare vid universitetet.

Kvalitetssäkrad forskning

All forskning vid Göteborgs universitet eftersträvar hög kvalitet. Därför upprätthålls kontinuerligt kvalitetssäkringen som en integrerad del av universitetets forskning. Med stöd av centralt initierade rutiner för uppföljning arbetar såväl enskilda forskare som institutioner, fakulteter, forskningsnämnd och universitetsledning med rutiner och processer för att säkra kvaliteten på samtliga nivåer inom universitetet.

Forskningen vid Göteborgs universitet uppvisar en stor bredd, vilket innebär att det lokala kvalitetsarbetet anpassas efter förutsättningarna inom varje forskningsområde. För vissa delar av forskningen finns formaliserade regelverk och inom andra har praktiker växt fram genom kollegialt utbyte inom forskningstraditionen. Arbetet stöds av universitetsövergripande rutiner för uppföljning. På universitetsgemensam nivå har ett webbaserat stöd lanserats under året, där utfall för en rad indikatorer sammanställs och publiceras för institutioner, fakulteter och universitetet som helhet. Ansvariga på varje nivå kan ta del av statistik för bland annat forskning och utbildning. Detta kompletterar de löpande processerna på lärosätets olika nivåer kring åtgärdsplaner och uppföljning av forskningsutvärderingen RED19.

Precis som fakulteter och institutioner är även andra organisatoriska strukturer vid universitetet, som inrättade centrubildningar och forskningsinfrastrukturer, kopplade till uppföljningsmodeller. Den strategiska satsningen UGOT Challenges som finansierat sex utmaningsdrivna tvärvetenskapliga

centrumbildningar sedan 2016 löper mot sitt slut och slututvärderingen av satsningen som helhet har genomförts, samtidigt som slututvärderingar av de enskilda centrumen pågår. För UGOT Challenges som helhet har en internationell sakkunnigpanel bedömt i vilken utsträckning satsningen bidragit till att förverkliga de mål som sattes upp vid lanseringen och vilket arvet efter satsningen kan vara. Panelen konstaterar att det samlade utfallet i stort sett är i linje med förväntningar och mål samt lämnar en rad rekommendationer om hur resultaten kan förvaltas. Såväl rapporten som rekommendationerna har tagits emot och diskuteras inför beslut om kommande strategiska satsningar.

På en övergripande nivå kan särskilt två områden märkas där insatser genomförts för att stödja och stärka kvalitetsarbetet inom forskningen. Det första är arbetet kring forskningsetik, där utskottet för etiska frågor som inrättades föregående år startat sitt arbete. Utskottets uppdrag är förebyggande åtgärder, till skillnad från universitetets råd för prövning av avvikelser från god forskningssed som bereder ärenden vid misstankar om avvikelser från god forskningssed eller oredlighet i forskning. Arbetet har också pågått kring anpassning till Nagoyaprotokollet, ett internationellt fördrag som reglerar forskningens användning av genetiska resurser och traditionella kunskaper samt hur vinster från användningen ska fördelas.

Det andra området är hanteringen av forskningsdata där en brett sammansatt arbetsgrupp som samlat perspektiv från berörda funktioner vid universitetet sett över förutsättningar, behov och utvecklingsmöjligheter på universitetsgemensam nivå. Målet är att säkerställa en god hantering av forskningsdata på såväl den enskilda forskarnivån som på den aggregerade lärosätetsnivån samt säkra den lokala infrastrukturen på området för framtiden.

Ett sätt att stimulera kvalitetsutveckling är utbyte med andra lärosäten. Inom ramen för den EU-finansierade universitetsalliansen EUTOPIA pågår utbytesprogram för såväl doktorander som postdoktorala och mer etablerade forskare. Inom programmet för postdoktorer, *EUTOPIA – Science and Innovation Fellowships*, har en postdoktor från universitetet beviljats medel för ett utbyte inom alliansen i den första utlysningen som genomfördes under året. Dessutom har det alliansgemensamma fortbildningsprogrammet *Young Leaders Academy* startat där en första kull om 19 yngre forskare, varav två från Göteborgs universitet, får stöd för att utvecklas till framgångsrika forskningsledare.

Regeringens aviserade satsning på lärosätens profilområden har föranlett en diskussion som involverat universitetets samtliga nivåer. Här har

starka, fakultetsövergripande forskningsinriktningar identifierats och diskuterats av universitetets rådgivande organ under ledning av forskningsnämnden. Ett utvecklingsarbete har pågått vad gäller universitetets fördelning av anslaget för forskning och utbildning på forskarnivå. Det förslag som faststälts under året är ett första steg i en utvecklad sammanhållen modell som ska säkra att forskningsanslaget utgör en stabil grund i fakulteternas finansiering. Den ska även skapa transparenta och kvalitetsdrivande processer som gör planering och prioritering möjlig. Modellen innebär att anslaget även i fortsättningen fördelas dels enligt prestation, dels som basanslag. Nya beräkningsgrunder för basanslaget har tagits fram, samtidigt som befintliga parametrar för prestation har bedömts fungera som incitament för kvalitetsutveckling. För att stödja utvecklingen av kompletta akademiska miljöer har en faktor som relaterar till utbildningsuppdraget inkluderats i beräkningsgrunden.

En återkoppling på universitetets kvalitetsarbete är den externa bedömning som görs av aktörer som publicerar rankingslistor över världens lärosäten. Detta görs såväl genom helhetsomdomen som för enskilda ämnen. Göteborgs universitet har ytterligare förbättrat sin placering i årets Academic Ranking of World Universities, den så kallade Shanghai-rankningen, till plats 138 i världen och fjärde plats bland svenska lärosäten. Resultatet för den hållbarhetsrankning som görs av Times Higher Education sticker ut genom en hög placering, vilket indikerar att universitetets strategiska arbete med dessa frågor får genomslag. Bland ämnesrankningarna är många av universitetets starka områden väl placerade, för 2021 kan särskilt nämnas att Göteborgs universitet för kategorin "dentistry", odontologisk forskning, rankas som etta i världen i analysföretaget QS ämnesrankning. Läs mer om hållbarhetsrankningen i *Hållbar utveckling* i kapitlet Hållbar och kunskapsbaserad samhällsutveckling.

Ett ytterligare område som prioriterats i det strategiska arbetet under året är life science, livsvetenskaper i bred bemärkelse. Universitetsstyrelsen ställde sig hösten 2020 bakom utvecklingen av en strategi för life science vid lärosätet. I samverkan mellan universitetet, universitetssjukhuset, regionen och näringslivet har en strategi tagits fram under året, som presenterats för lärosätets ledande organ

Jämställdhetsintegrering för kvalitet

Arbetet med jämställdhetsintegrering har fortsatt utifrån de prioriteringar som faststälts. Arbetet har kopplats samman med anpassningar till nya externa krav, som exempelvis villkor för externa forskningsmedel.

Ett av universitetets tre prioriterade områden är fördelning av forskningsmedel. Under året har ett övergripande arbete genomförts med att se över fördelningen av forskningsanslaget till universitetets fakulteter. Då jämställdhetsintegreringen vid universitetet är verksamhetsdriven anpassas insatser på övriga nivåer till fakulteters och institutioners specifika förutsättningar. Varje nivå ska vid vidare anpassning av anslagsfördelningen ta hänsyn till jämställdhetsaspekter. Fördelningen av forskningsmedel följs kontinuerligt upp vid rektors årliga verksamhetsdialoger. Även rektors strategiska samfinansiering, som är utformad för att stödja de mest framgångsrika forskarna, följs upp periodiskt vad gäller fördelning utifrån kön. Den nya hanterings-

ordningen som fastställts för universitetsgemensamma nomineringsprocesser, där jämn könsfördelning ska beaktas särskilt, har implementerats under 2021.

Även en granskning av verksamhetens styrdokument inom jämställdhet har genomförts. Detta som del av utarbetandet av en *Gender Equality Plan*, jämställdhetsplan, som kommer att krävas för universitetets behörighet att uppbära medel från EU:s ramprogram Horisont Europa.

Läs mer om universitetets arbete med jämställdhetsintegrering i *Hållbart arbets- och studieliv* i kapitlet Sammanhållen organisation, attraktiv arbetsplats och studiemiljö.

Forskningsbidrag

Universitetets forskning finansieras till nästan hälften av externa forskningsbidrag. Dessa söks ofta i konkurrens och kvalitetsbedöms genom sakkunnig kollegial granskning. En betydande del av den externa finansieringen utgörs av relativt små bidrag, men vars stora antal finansierar en påtaglig del av universitetets framgångsrika forskning.

Uppmärksammade forskningsbidrag

Bland de bidrag som beviljas Göteborgs universitet finns det varje år de som väcker särskild uppmärksamhet. Det kan vara utifrån storlek, som gör det möjligt att utveckla starka områden och forskningsmiljöer, eller utifrån den höga konkurrens i vilken de erhållits, vilket borgar för hög kvalitet. Det kan också vara bidrag som stödjer en särskilt angelägen grupp, till exempel unga forskare, vilket bidrar till en säkrad återväxt.

Yngre forskare vid Göteborgs universitet har under året beviljats många prestigefulla bidrag. Tre nya *Wallenberg Academy Fellowships* har beviljats och ett tidigare bidrag har beviljats förlängning av Knut

och Alice Wallenbergs Stiftelse. Två forskare har beviljats *ERC Starting Grants*, etableringsbidrag, från Europeiska forskningsrådet, en av dem vid Konstnärliga fakulteten som aldrig tidigare erhållit dessa prestigefulla bidrag. Även Vetenskapsrådet har inom tre ämnesråd utlyst etableringsbidrag där totalt 16 av dessa gått till forskare vid Göteborgs universitet. Här märks särskilt att de båda etableringsbidrag som beviljades inom utbildningsvetenskap gick till kvinnliga forskare vid universitetet. Inom samma område har dessutom en miljö fått medel till två forskarskolor, en fri inom utbildningsvetenskap och en för lärarutbildare.

Även ett antal imponerande stora bidrag har kommit universitetet till del. Inom naturvetenskap och teknik har en kvinnlig forskare beviljats bidrag som råds-

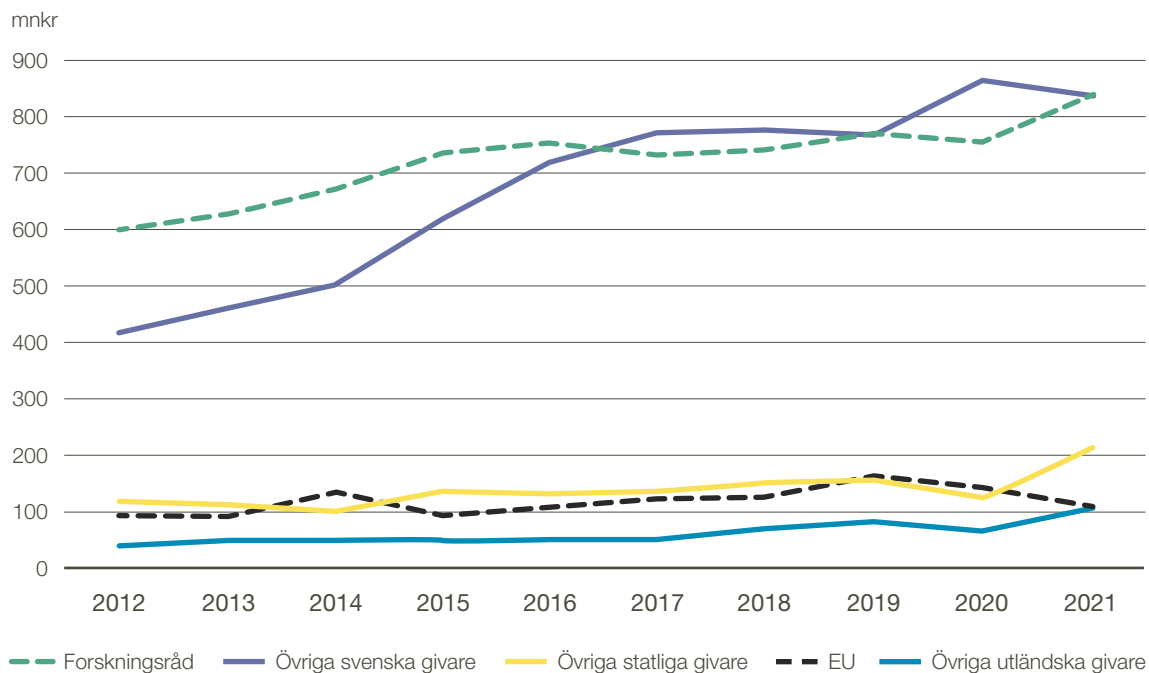

Diagram 1. Inkomster av forskningsbidrag.

professor om 50 miljoner kronor över tio år. Det gör ett projekt möjligt där Antarktisk flytande glaciärer kommer att studeras med obemannade undervattensfarkoster. Vid Humanistiska fakulteten har två olika miljöer beviljats programbidrag från Riksbankens Jubileumsfond motsvarande över 33 respektive 46 miljoner kronor vardera. Det ena bidraget kommer att finansiera forskning om språklig variation och förändring med hjälp av språkvetenskaplig databehandling. Det andra bidraget går till arkeologisk forskning om förhistorisk mobilitet och migration över maritima områden, som ett komplement till rådande landbaserade perspektiv.

Göteborgs universitet har också beviljats medel för att stå värd för nästkommande års innehavare av Tage Erlanders gästprofessur, vilken utses bland internationellt mycket framstående forskare inom naturvetenskap och teknik. Syftet med detta utbyte är att utveckla forskningen inom data- och programvaruteknik.

Inkomster av forskningsbidrag

Universitetets erhållna forskningsbidrag, vilket mäts som inbetalningar från externa bidragsgivare, har ökat jämfört med föregående år och uppgår 2021 till 2 098 miljoner kronor (se diagram 1). Ökningen är 133 miljoner kronor och motsvarar sju procent. De största givargrupperna är svenska forskningsråd och övriga svenska givare. För 2021 har 838 miljoner kronor erhållits från de svenska forskningsråden, en ökning med 80 miljoner kronor eller elva procent jämfört med föregående år. Merparten av ökningen avser bidrag från Vetenskapsrådet. Även bidrag från övriga statliga givare har ökat 2021, vilket framförallt beror på en tillfällig förstärkning av lärosätenas resurser för forskning som betalats ut av Kammarkollegiet.

Universitetets forskning finansieras också av internationella bidrag, vilka ofta söks i hög konkurrens. För 2021 har bidrag från utländska givare ökat, det avser framförallt bidrag till alzheimersforskning men även bidrag till medicinsk forskning från National Institutes of Health (NIH).

Forskningsinfrastruktur

För att ge forskningen goda förutsättningar att utvecklas och hålla hög kvalitet är funktionell och avancerad forskningsinfrastruktur nödvändig. Det innefattar stora forskningsanläggningar inom materialvetenskap, högteknologiska laboratorier för livsvetenskap och databaser för forskning inom humaniora, samhällsvetenskap och medicin.

Forskningsinfrastruktur är oftast allt för omfattande och kostsam för enskilda forskargrupper, institutioner eller lärosäten att driva. Därför pågår sedan några år en nationell och internationell samordning av existerande och nya resurser. Göteborgs universitet välkomnar samordningen som optimerar organisation, drift och nyttjande.

Under året har slutbetänkandet *Stärkt fokus på framtidens forskningsinfrastruktur* (SOU 2021:65) presenterats. Universitetet är positivt till att det komplexa landskapet av forskningsinfrastruktur har utretts. Förslagen som presenteras i utredningen kan komma att påverka lärosätet och dess forskningsinfrastrukturer väsentligt framöver. Särskilt oroande är förslagen om ökad politisk styrning och ökade rapporteringskrav. Det finns även behov av att utveckla och förtydliga förslagen som syftar till att utveckla det nationella systemet för forskningsinfrastruktur. Universitetet ser samtidigt positivt på förslagen om att samla digitala infrastrukturer för forskning i en myndighet.

Göteborgs universitet medverkade i 18 av de 32 forskningsinfrastrukturer som beviljades medel i den nationella utlysningen från Vetenskapsrådet 2021. Av dessa koordinerade universitetet fem, varav tre är fortsättningsansökningar och två är nya nationella forskningsinfrastrukturer. *Proteinproduktion Sverige (PPS)* ska samordna och utföra service inom proteinproduktion och tillhandahålla olika produktions-system för protein, metoder för inmärkning och renings-tekniker samt kvalitetssäkring av det producerade materialet för alla Sveriges forskare. En nationell

samordning ökar tillgängligheten och kompetensen samt koordinerar kvalitetssäkringen inom proteinproduktionen i Sverige. *SwedNMR – en infrastruktur för kärnmagnetisk resonans* ska ge forskare ökad tillgång till världsledande NMR-instrumentering och expertkompetens inom tre breda områden, BioNMR, material-NMR och translationell NMR. SwedNMR kommer att erbjuda avancerat användarstöd och utbildning av yngre forskare. Genom att sammanföra nationella experter kommer SwedNMR också att bidra till uppbyggnad av kompetens bland berörda forskare.

Universitetets nya forskningsfartyg R/V Skagerak färdigställdes under året och i oktober invigdes och döptes fartyget av H.M. Konung Carl XVI Gustaf, som också fick en guidad rundtur ombord. Fartyget gör forskning över hela den globala oceanen möjlig och kommer att bidra till ökad förståelse för de globala processerna i jordens klimat och havets miljö. Fartyget har sin hemmahamn vid Nya Varvet i Göteborg.

R/V SKAGERAK

Universitetets nya forskningsfartyg erbjuder nya forsknings-möjligheter över hela den globala oceanen. Fartyget är 49 meter långt och 11 meter brett, har en besättning på fem personer och rymmer upp till 16 forskare och studenter.

Vetenskapliga publikationer

Genom vetenskapliga publikationer gör forskare sina resultat och resonemang tillgängliga för forskarsamhället, såväl nationellt som internationellt. Göteborgs universitets ambition är att utforma system för uppföljning av publikationer för att spegla den vetenskapliga bredd i innehåll och målgrupper som universitetets forskning representerar.

Forskare vid Göteborgs universitet publicerade 7 083 publikationer under 2021 och bidrog på så sätt till ny kunskap inom en mängd områden (se tabell 2). Det totala antalet publikationer har minskat med drygt sju procent under perioden 2017–2020. Det lägre utfallet 2020 förklaras av den kraftiga minskning av konferensbidrag som pandemin inneburit. Denna trend antas fortsätta för 2021, även om utfallet vid tidpunkten för datauttag påverkas av eftersläpning i inrapportering. Refereegranskade artiklar i vetenskapliga tidskrifter utgör drygt hälften av den totala publikationsmängden.

Flera fakulteter använder den så kallade norska modellen för att fördela delar av forskningsanslaget. Modellen tillämpas sedan 2004 i Norge på nationell nivå och liknande modeller har tagits i bruk även i Danmark och Finland. I modellen tilldelas publikationskanalerna artiklar, böcker och kapitel i bok nivåerna 1 eller 2, där den högre av de två utgörs av de främsta kanalerna inom ämnesområdet. Utöver fördelningsmodell ger detta även en indikation på vetenskapligt genomslag. Vid Göteborgs universitet utmärker sig kapitel i sammanhanget, med en andel av nivå 2-publikationer på 33 till 40 procent (se tabell 3). Artiklar ligger på en jämn nivå under femårsperioden kring 25 procent, samtidigt som andelen nivå 2-publikationer för böcker varierar mer mellan åren.

Den senare kategorin utgör ett mindre antal, vilket kan förklara viss variation.

Antalet gånger en publikation citeras av andra forskare ses som ett mått på arbetets genomslag i vetenskapssamhället. De artiklar som citerats flest gånger antas då ha haft störst betydelse inom sitt fält. Tabell 1 visar andelen av universitetets refereegranskade publikationer indexerade i citeringsdatabasen Web of Science som tillhör toppskiktet när det gäller antalet citeringar. Dessa publikationer har citerats så ofta att de tillhör den högst citerade tiondelen inom respektive ämnesområde. Universitetet har ett utfall som ligger över 19 procent för samtliga år.

Diagram 2 visar andelen publikationer från Göteborgs universitet som publicerats som öppet tillgängliga 2016–2020. Drygt 60 procent av universitetets publikationer publicerades som öppet tillgängliga i någon form under 2020 och andelen som publicerades i rena Open Access-tidskrifter var 16 procent. Trenden för det totala antalet öppet tillgängliga publikationer är stigande och har under femårsperioden ökat med tio procentenheter, vilket ligger i linje med universitetets ambition.

publikationsår	andel (%)
2020	19,8
2019	19,9
2018	20,7
2017	19,1
2016	20,0

Tabell 1. Andel publikationer som tillhör de 10 procent mest citerade på världsbasis.

Data från Clarivate Analytics Web of Science, bearbetad och levererad under november 2021 av Centre for Science and Technology Studies (CWTS) Leiden University. Omfattar publikationstyperna Article och Review. Utfall för 2021 redovisas inte på grund av kort citeringsintervall. Uppgifterna för tidigare år har uppdaterats då citeringarna kontinuerligt ökar.

antal per publikationstyp	2021	2020	2019	2018	2017
Artikel i vetenskaplig tidskrift	4 492	4 640	4 378	4 106	3 947
Bok	106	92	112	114	112
Doktorsavhandling	238	226	287	146	190
Forskningsöversiktsartikel	97	91	103	112	106
Kapitel i bok	662	755	891	907	946
Konferensbidrag	393	231	778	826	885
Konstnärligt arbete ¹	-	53	99	128	133
Paper i proceeding	176	214	305	332	322
Samlingsverk (redaktörskap)	62	70	91	92	91
Övriga publikationer ²	857	1 146	1 154	1 454	1 383
Totalt	7 083	7 518	8 198	8 217	8 115

Tabell 2. Antal publikationer.

Uppgifter om antalet publikationer är hämtade från universitetets publikationsdatabas GUP. Antalet kan förändras då komplettering av icke rapporterad publicering görs löpande.

¹ Publikationstypen konstnärligt arbete redovisas inte för 2021 då granskning görs först kommande år.

² Övriga publikationer avser artiklar i övriga tidskrifter, rapporter, recensioner med mera.

publikationstyp per nivå (%)	2020	2019	2018	2017	2016
Artikel					
Nivå 1	73	75	75	76	74
Nivå 2	27	25	25	24	26
Bok					
Nivå 1	62	77	71	74	76
Nivå 2	38	23	29	26	24
Kapitel					
Nivå 1	67	64	60	64	60
Nivå 2	33	36	40	36	40

Tabell 3. Andel nivå 1- och nivå 2-publikationer enligt norsk publiceringsindikator.

Data från NSD, Norsk senter for forskningsdata. Den norska publiceringsindikatorn delar in publikationskanaler artiklar, böcker och kapitel i nivåerna 1 och 2, där nivå 2 utgörs av de främsta kanalerna inom sitt ämnesområde. Bedömningarna görs av forskare i så kallade faggrupper, knutna till UHR (Universitets- og høyskoleråde). I Norge ska nationellt sett publicering på nivå 2 utgöra cirka 20 procent av all publicering. Uppgifterna för tidigare år har uppdaterats. Utfall för 2021 redovisas inte då fullständig data ännu inte finns tillgänglig.

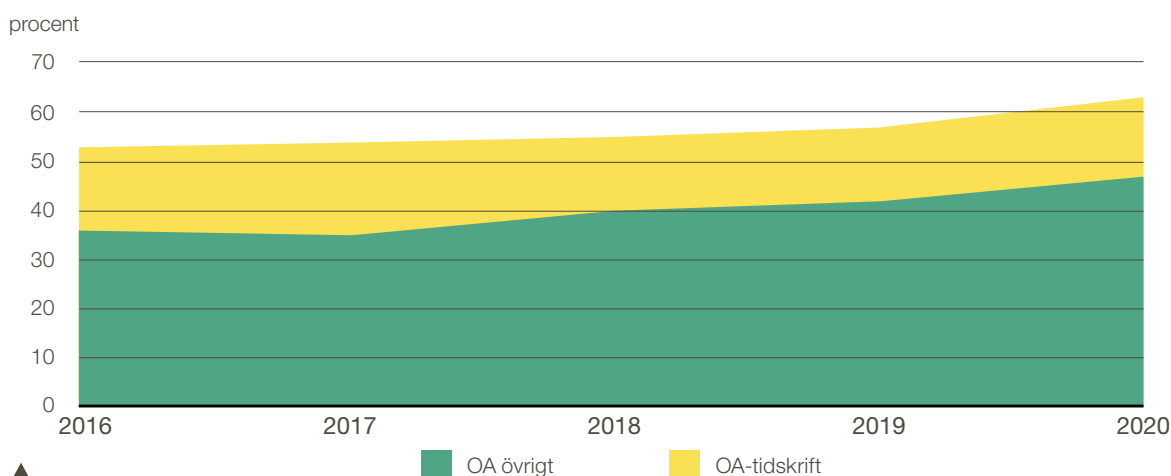

Diagram 2. Andel Open access.

Data från Clarivate Analytics Web of Science. OA-tidskrifter avser här tidskrifter som finns listade i Directory of Open Access Journals (DOAJ). OA övrigt avser annan Open Access-publicering, som OA-tidskrifter ej listade i DOAJ, hybridtidskrifter och artiklar i öppna arkiv. Utfall för 2021 redovisas inte på grund av att Web of Science inte indexerat hela året vid tidpunkt för datauttag.

Utbildning

Göteborgs universitet har ett av de största utbildningsuppdragen i Sverige och överproducerar för andra året i rad i förhållande till tilldelat uppdrag. Den totala utbildningsverksamheten 2021 motsvarar 30 015 helårsstudenter, vilket är en ökning med tre procent jämfört med föregående år. Det beror dels på fortsatt ökat söktryck och dels på regeringens utökade utbildningsuppdrag. Totalt har universitetet haft 55 907 studenter 2021. Under året har 7 032 examina på grundnivå och avancerad nivå samt 256 examina på forskarnivå utfärdats, vilket är i nivå med föregående år.

Universitetet fortsätter att utveckla och förstärka det internationella perspektivet genom gränsöverskridande samarbeten, bland annat genom

en internationell sommarskola med inriktning mot hållbar utveckling och deltagandet i den europeiska universitetsalliansen EUTOPIA. Kvalitetsarbetet har granskats under året och Göteborgs universitet tilldelades det högsta omdömet av Universitetskanslersämbetet, ett bevis på att kvalitetssäkringssystemet håller hög kvalitet. Utveckling av digitala verktyg och digital undervisning har fortsatt varit i fokus med en särskild satsning på fysiska och digitala studie- och lärmiljöer med utgångspunkt i tidigare satsningar på nätbaserad infrastruktur. Universitetet fortsätter också att stimulera och kompetensutveckla sina lärare, 650 medarbetare har påbörjat kurser i högskolepedagogik och forskarhandledning 2021.

Universitetets utbildningsutbud

Utbildningens innehåll kännetecknas av ett vetenskapligt och pedagogiskt förhållningssätt utifrån universitetets strävan att åstadkomma utbildning och forskning av högsta kvalitet. Utbudet ska svara mot studenternas efterfrågan och arbetslivets behov. Göteborgs universitet erbjuder flera utbildningsingångar och ett brett utbildningsutbud där program och fristående kurser kompletterar varandra.

Bedömningar och prioriteringar

Utbildningsverksamheten ska enligt universitetets vision kännetecknas av en sammanhållen utbildning och forskning i kompletta akademiska miljöer. Detta innebär bland annat att utbildningarna ska

karakteriseras av vetenskapligt och pedagogiskt samarbete samt kvalitets- och kunskapsutveckling. Utbildningen ska dessutom vara forskningsanknuten och kvalitetsdriven genom samarbete med internationella, nationella, regionala och lokala aktörer.

Universitetets gemensamma mål och strategier ska förverkliga visionens ställningstaganden genom sex olika fokusområden. För utbildningsverksamheten innebär detta bland annat ett särskilt fokus på att utveckla fysiska och digitala mötesplatser för lärande samt en pedagogisk utveckling och forskning. Göteborgs universitet har fortsatt att utveckla sitt utbildningsutbud, utifrån studenternas och det omgivande samhällets behov med många ingångar till studier genom flexibla studieformer och variation mellan campusbaserad och distansbaserad utbildning. Fakulteter och institutioner gör prioriteringar av utbildningsutbudet och innehållet i utbildningarna utifrån universitetets vision och strategier, vilka ska samverka till en utbildning av högsta kvalitet. Samtliga fakulteter har under året utvecklat strategier för utbildning, forskning och samverkan, vilket ytterligare konkretiseras i årliga verksamhetsplaner där särskilda utbildningsinsatser prioriteras. Samråd om nya utbildningar och huvudområden sker på universitetets gemensamma nivå innan de inrättas på fakultetsnivå. Syftet är att ta tillvara kompetenser inom universitetet och att säkerställa att nya utbildningar utvecklar och förnyar utbildningsutbudet. Under 2021 har tre samråd skett, att jämföra med sex samråd för både 2020 och 2019.

Under våren genomfördes utbildningsdialoger, fördjupade samtal om utbildning och utbud mellan universitetsövergripande nivå och fakultetsnivå. Utgångspunkt i dialogerna är fakulteternas utbildningsstrategier, kvalitetsarbete, utbildningsprognoser samt arbetet med klassificering av kurser. Genom dialogerna identifierades ett antal universitetsgemensamma prioriterade utvecklingsområden. Det handlar dels om att utveckla stöd och samordning kring marknadsföring och profilering av utbildningsutbudet, dels om att utveckla prognosstöd för fakulteterna. Dessutom har ett gemensamt arbete inletts för att synliggöra och lyfta fram universitetets uppdrags- och samverkansutbildningar. Parallellt pågår en fortsatt översyn av kursernas klassificering per fakultet, ett arbete som inleddes 2019.

Göteborgs universitet insåg tidigt möjligheten att ta lärdom av och ta tillvara pandemins effekter inom utbildningen. Under våren har ett universitetsgemensamt arbete genomförts för att ta fram förslag på utveckling av universitetets framtida fysiska och digitala studie- och lärmiljöer, utifrån erfarenheterna under pandemin. Förslaget sex olika utvecklingsprojekt berör bland annat utveckling av pedagogisk digital kompetens för didaktisk tillämpning, att

utveckla inspirerande fysiska och digitala studie- och lärmiljöer samt att förbättra det IT-relaterade stödet och supporten för studenter. Arbetet leds vidare av universitetets enhet för pedagogisk utveckling och interaktivt lärande. Omställningen från undervisning på campus till distansutbildning, en påskyndad utveckling av digitala verktyg samt undervisnings- och examinationsformer har därmed fortsatt prioriterats under året.

Universitetet strävar efter att utveckla och förstärka det internationella perspektivet genom samverkan med olika internationella nätverk. Ett av dem är universitetsalliansen EUTOPIA, som ska utveckla en ny modell för högre utbildning. Läs mer om universitetets arbete inom EUTOPIA i *Internationalisering* och *Internationell samverkan*.

Utfall för utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Göteborgs universitet har ett högt söktryck och överproducerar för andra året i rad jämfört med tilldelat utbildningsuppdrag. Universitetet erbjuder ett brett utbud av både fristående kurser, utbildningsprogram och distansutbildningar, riktade mot kommande arbetsliv, samhällets behov och studenternas efterfrågan. Det totala utbildningsutbudet vid Göteborgs universitet uppgick 2021 till nästan 220 utbildningsprogram och 1 990 fristående kurser. Under den senaste femårsperioden har både antalet kurser och program ökat med 13 procent.

Universitetet fortsätter samtidigt att utveckla sin internationella prägel genom att erbjuda allt fler utbildningar på engelska. Under 2021 gavs drygt 650 kurser på engelska, en ökning med 60 kurser jämfört med 2020, och nära 80 program på engelska, vilket är likvärdigt med 2020. Universitetet har under den senaste femårsperioden ökat programutbudet på engelska med 15 procent och kursutbudet med 29 procent.

55 907 STUDENTER

Göteborgs universitet har totalt 55 907 studenter som läser någon av universitetets kurser eller program, 66 procent är kvinnor och 34 procent är män.

Helårsstudenter och helårsprestationer

Det totala antalet helårsstudenter vid Göteborgs universitet 2021 uppgick till 30 015, vilket är en ökning med tre procent eller nära 900 helårsstudenter jämfört med 2020 (se tabell 4). Nästan hela ökningen finns inom universitetets program och föregående års kraftiga ökning inom fristående kurser har avstannat. Pandemin och dess effekter på samhället och arbetsmarknad bedöms fortfarande ha betydelse för hur många som söker sig till högre studier, men även det utvecklings- och kvalitetsarbete som kontinuerligt sker vid fakulteter och institutioner bidrar till universitetets attraktivitet.

Antalet helårsprestationer har fortsatt att öka och uppgick till 25 291, vilket är en ökning med två procent eller drygt 500 helårsprestationer jämfört med 2020. Även här finns ökningen inom program, motsvarande tre procent, samtidigt som föregående års ökning inom fristående kurser har avstannat. Sammantaget innebär detta att prestationsgraden är 84 procent, en minskning med knappt en procentenhet från 2020 då utfallet var särskilt högt.

Under den senaste femårsperioden har antalet helårsstudenter ökat successivt. Fördelningen av helårsstudenter på program och fristående kurs per utbildningsnivå är stabil över tid (se diagram 3). Små förskjutningar av utbildningsutbudet kan dock noteras och utfallet för 2021 innebär en ökning för program på både grundnivå och avancerad nivå med en procentenhet vardera jämfört med 2020. Fristående kurser på grundnivå och avancerad nivå har samtidigt minskat med en procentenhet vardera.

Fördelningen av helårsstudenter mellan fakulteter är i stort sett oförändrad jämfört med tidigare år. Flest antal helårsstudenter har Samhällsvetenskapliga fakulteten, följt av Sahlgrenska akademien och Handelshögskolan. Den största ökningen av antalet helårsstudenter har Naturvetenskapliga fakulteten, följt av Handelshögskolan och Sahlgrenska akademien. Könsfördelningen bland studenterna är stabil över tid där kvinnor utgör två tredjedelar och män en tredjedel av helårsstudenterna. Överrepresentationen av kvinnliga studenter kan kopplas till ett utbildningsutbud som omfattar flera stora ämnesområden som traditionellt har en hög andel kvinnliga studenter,

exempelvis flera lärarutbildningar samt samhällsvetenskapliga och hälsovetenskapliga utbildningar. Att högre utbildning generellt lockar kvinnor i högre utsträckning än män bidrar också. IT-fakulteten som alltid haft en högre andel manliga studenter har en utveckling mot en mer jämn könsfördelning. Andelen kvinnor har successivt ökat från 35 procent 2017 till 42 procent 2021.

Söktryck

Det samlade söktrycket till universitetets utbildningsutbud är fortsatt högt med många fler sökande i relation till antalet antagna (se diagram 4). Den kraftiga ökningen av antalet sökande till både program och kurser under föregående år mattades dock av under hösten 2021. I likhet med den nationella utvecklingen och som ett resultat av en förbättrad arbetsmarknad har Göteborgs universitet 2021 en svag ökning av sökande till kurser såväl som till program.

Kvinnor respektive män följer tidigare års mönster vid val av studier. Könsfördelningen av sökande till såväl program som kurser är stabil över tid. Under den senaste femårsperioden är fördelningen 66 procent kvinnor och 34 procent män bland alla behöriga förstahandssökande till program. Motsvarande uppgifter för sökande till universitetets fristående kursutbud är 63 procent kvinnor och 37 procent män.

Utbildningsutbudet lockar sökande i alla åldrar. Under 2021 ökade andelen sökande till program från den yngsta åldersgruppen, 24 år eller yngre, med tio procentenheter från 33 procent 2020 till 43 procent 2021. Andelen sökande som är 25 år eller äldre minskade samtidigt. En liknande utveckling märks hos sökande till fristående kurser där andelen unga sökande, 24 år eller yngre, har fortsatt att öka, med nio procentenheter från 14 procent 2020 till 23 procent 2021. Samtidigt minskade andelen sökande som är 25 år eller äldre, där gruppen 25-34 år står för den största minskningen och den äldre gruppen, 35 år eller äldre, endast minskade marginellt.

En översiktlig analys av nationell studentrekrytering visar att av rekryteringarna till universitetets program 2021 är 60 procent av de sökande från Västra Götalands län och 40 procent från Sveriges övriga län. Av de sökande från Västra Götalands län har 51 procent

antal	Helårsstudenter					Helårsprestationer				
	2021	2020	2019	2018	2017	2021	2020	2019	2018	2017
Program	21 247	20 417	19 328	18 492	18 442	19 361	18 796	17 491	16 782	16 632
kvinnor/män (%)	68/32	67/33	68/32	68/32	68/32	69/31	68/32	69/31	70/30	69/31
Fristående kurs	8 768	8 725	7 923	7 545	7 711	5 930	5 948	5 397	5 181	5 226
kvinnor/män (%)	62/38	61/39	60/40	61/39	61/39	64/36	63/37	63/37	63/37	62/38
Totalt	30 015	29 142	27 251	26 037	26 153	25 291	24 744	22 888	21 963	21 858
kvinnor/män (%)	66/34	65/35	65/35	66/34	66/34	68/32	67/33	68/32	68/32	67/33

Tabell 4. Utbudet i helårsstudenter och helårsprestationer.

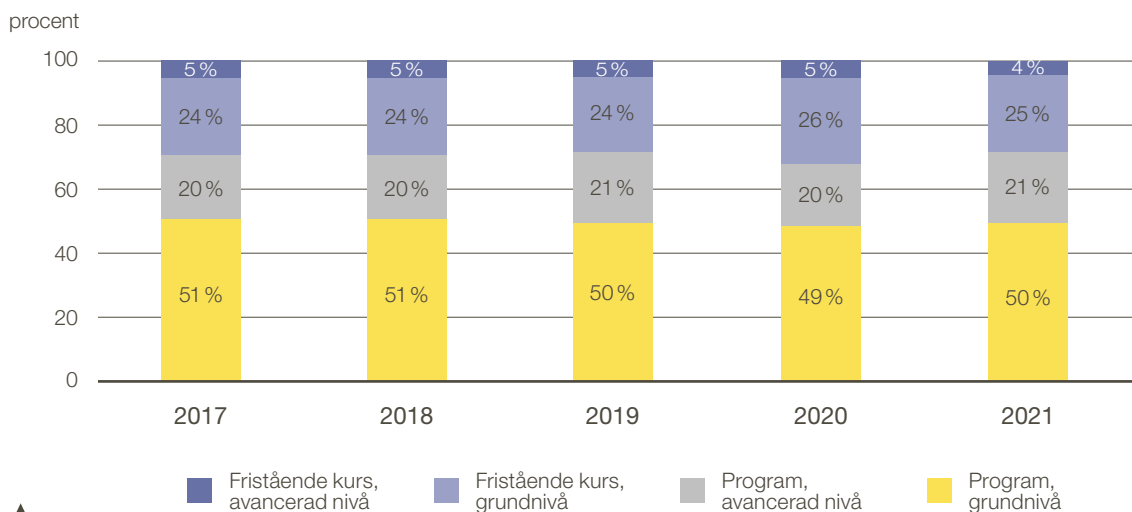

Diagram 3. Helårsstudenter på program och fristående kurs per nivå.

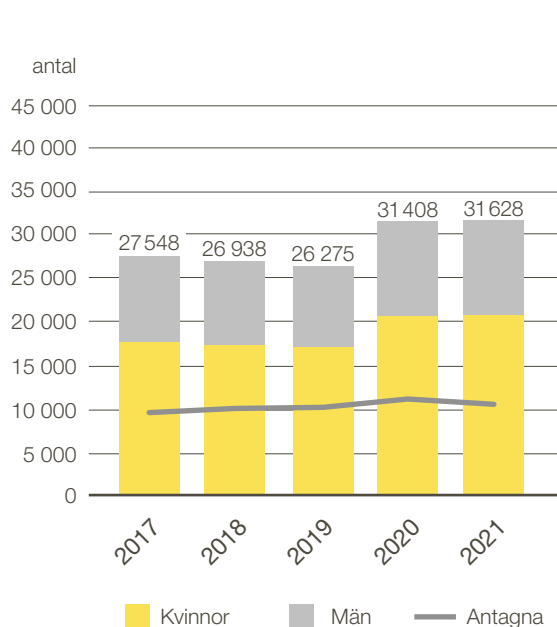

Diagram 4 a. Behöriga förstahandsansökningar och antagningar till program

Uppgifterna avser antal ansökningar respektive antagningar, och inte unika individer. Uppgifterna motsvarar utfallet i det nationella antagningssystemet NyA vid tidpunkt för datauttag, vilket gör att uppgifterna kan förändras över tid.

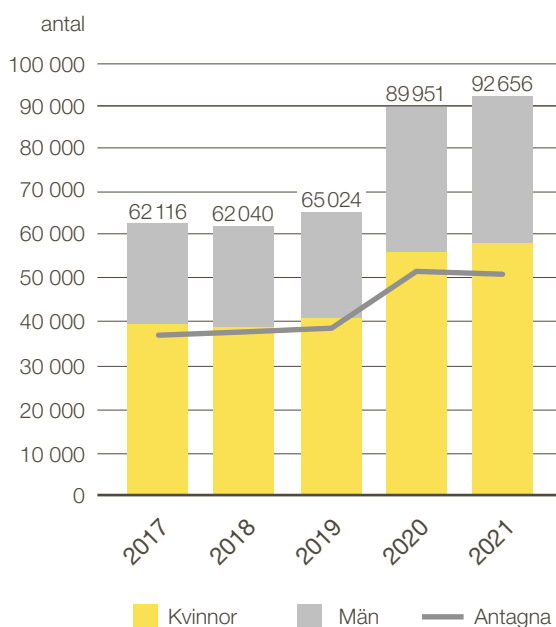

Diagram 4 b. Behöriga förstahandsansökningar och antagningar till kurser

läst gymnasiet i Göteborg, följt av 23 procent för kommunerna i Storgöteborg, tio procent i Fyrbodol, nio procent i Sjuhärad och sju procent i Skaraborg.

En motsvarande analys för fristående kurser visar att av universitetets studentrekrytering 2021 är 46 procent av de sökande från Västra Götalands län och 54 procent från övriga län i landet. Av de sökande från Västra Götalands län har 52 procent läst gymnasiet i Göteborg, följt av 22 procent för kommunerna i Storgöteborg, tio procent i Fyrbodol, åtta procent i Sjuhärad och åtta procent i Skaraborg.

Uppgifter om var sökande läst sin behörighetsgivande utbildning inför studier vid Göteborgs universitet ger en översiktlig bild av lärosätets internationaliseringsarbete. Antalet sökande till universitetets kurser och program som har en utländsk behörighetsgivande utbildning har ökat kontinuerligt under perioden 2017–2021. Mätt i andelar är dock sökande till kurser relativt oförändrat kring åtta procent under femårsperioden. Motsvarande uppgift för andelen sökande till program under samma period är 21 procent.

antal	2021		2020		2019		2018		2017	
	Totalt	kvinnor/ män (%)	Totalt	kvinnor/ män (%)	Totalt	kvinnor/ män (%)	Totalt	kvinnor/ män (%)	Totalt	kvinnor/ män (%)
Grundnivå	3 869	69/31	3 835	70/30	3 473	72/28	3 370	70/30	3 328	69/31
Högskoleexamen	14	71/29	17	65/35	15	53/47	17	65/35	20	55/45
Kandidatexamen	2 405	61/39	2 371	63/37	2 049	65/35	1 971	62/38	2 112	62/38
Yrkesexamen	1 450	82/18	1 447	82/18	1 409	82/18	1 382	82/18	1 196	81/19
Avancerad nivå	3 163	72/28	3 210	69/31	2 936	70/30	2 826	70/30	2 841	72/28
Magisterexamen	351	79/21	396	79/21	364	77/23	356	71/29	401	83/17
Masterexamen	1 260	64/36	1 233	61/39	1 064	60/40	1 074	61/39	1 022	64/36
Yrkesexamen	1 552	76/24	1 581	73/27	1 508	75/25	1 396	77/23	1 418	76/24
Totalt	7 032	70/30	7 045	70/30	6 409	71/29	6 196	70/30	6 169	70/30

Tabell 5. Examina.

Avläsning av uppgifterna görs varje år för att inkludera eventuella examina som rapporterats in i efterhand.

Examina

Antalet utfärdade examina vid Göteborgs universitet uppgick 2021 till drygt 7 000, vilket är i nivå med föregående år (se tabell 5). Förändringarna är små jämfört med 2020 där antalet utfärdade examina på grundnivå har ökat marginellt, samtidigt som antalet utfärdade examina på avancerad nivå minskat marginellt (se tabell 5). Sett över hela femårsperioden har det totala antalet utfärdade examina vid Göteborgs universitet ökat i flertalet examenskategorier.

På grundnivå har det totala antalet utfärdade kandidatexamen ökat 2021 jämfört med föregående år, men förändringen skiljer sig mellan universitetets fakulteter. Störst ökning finns vid Samhällsvetenskapliga fakulteten i huvudområdena statsvetenskap, offentlig förvaltning och internationella relationer samt vid Handelshögskolan inom huvudområdet företags-ekonomi.

För yrkesexamina på grundnivå står, likt tidigare år, fler utfärdade socionomexamina för merparten av ökningen. Antalet utfärdade yrkesexamina inom lärarprogram och hälsovetenskapliga utbildningar, som utgör en stor andel av yrkesexamina på grundnivå, har samtidigt minskat jämfört med 2020. En stor variation finns dock inom respektive område. Läs mer i *Åtgärder för måluppfyllelse för antal yrkesexamina inom vård- och lärarutbildningar* i kapitlet Övriga återsrapporteringskrav.

Antalet utfärdade generella examina på avancerad nivå är i nivå med föregående år. Samtidigt som antalet utfärdade magisterexamen har minskat 2021 har antalet utfärdade masterexamen ökat något. Störst minskning av antalet utfärdade magisterexamen har Utbildningsvetenskapliga fakulteten inom huvudområdet specialpedagogik respektive Sahlgrenska akademien inom huvudområdet omvårdnad. Störst ökning av antalet utfärdade masterexamen 2021 har Sahlgrenska akademien inom huvudområdet folkhälsovetenskap, följt av Naturvetenskapliga fakulteten inom huvudområdet hav och samhälle samt Samhällsvetenskapliga fakulteten inom huvudområdet psykologi.

7 032 EXAMINA PÅ GRUND- OCH AVANCERAD NIVÅ

Göteborgs universitet har under 2021 totalt utfärdat 7 032 examina, 70 procent är kvinnor och 30 procent är män.

Det totala antalet yrkesexamina på avancerad nivå har minskat marginellt jämfört med föregående år, men det finns samtidigt en variation mellan olika yrkesexamina. Störst minskning finns vid Utbildningsvetenskapliga fakulteten där speciallärarexamen stod för

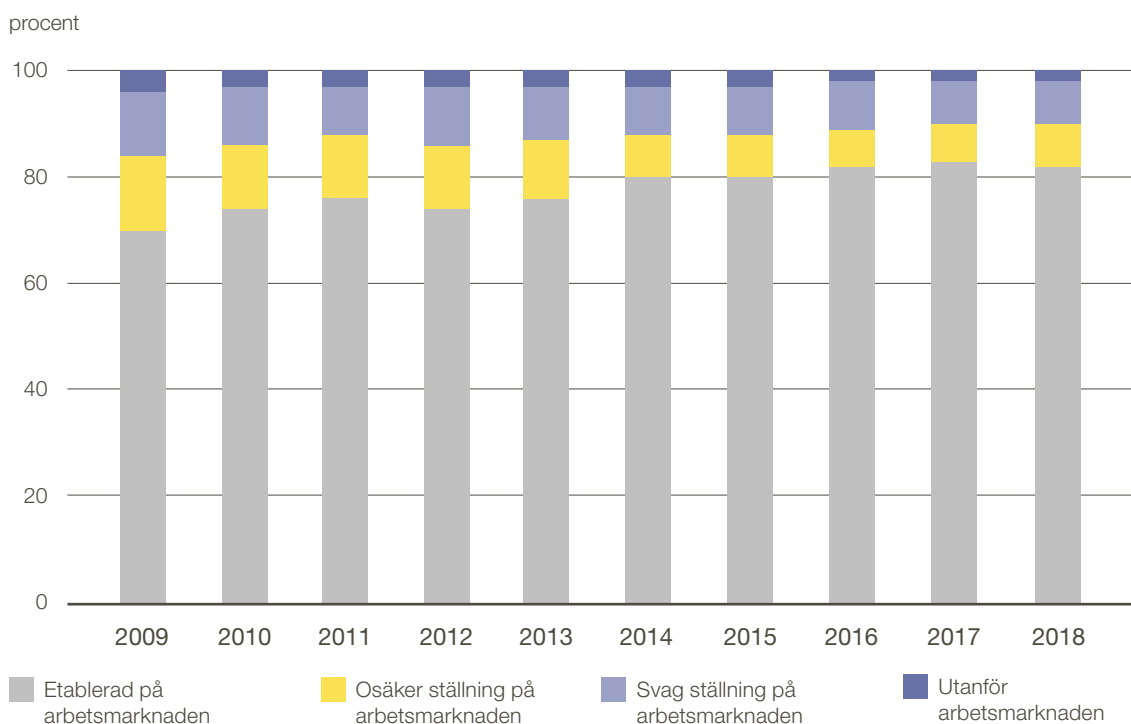

Diagram 5. Etablering på arbetsmarknaden ett år efter examen.

Uppgifterna utgår från Universitetskanslersämbetets kriterier, vilka omfattar uppgift om sysselsättning i november det aktuella uppföljningsåret, nivå på arbetsinkomst under året och indikationer på arbetslöshet eller arbetsmarknadspolitiska åtgärder. Populationen delas in i fyra kategorier utifrån hur stark ställning personen har på arbetsmarknaden. Uppgifterna är tillgängliga med viss eftersläpning, då tid behöver passera efter examen samt att individen ska ha arbetat och att arbetsgivaren ska rapportera in uppgifter till Statistiska Centralbyrån.

den största delen. Det finns samtidigt andra yrkes-examina som ökat i antal, exempelvis läkarexamen vid Sahlgrenska akademien och psykologexamen vid Samhällsvetenskapliga fakulteten.

Etablering i arbetslivet

Andelen examinerade med en god ställning på arbetsmarknaden har, med små variationer mellan åren, successivt ökat under hela perioden 2008–2018 (se diagram 5). Av de med en examen på grundnivå eller avancerad nivå 2018 från Göteborgs universitet är 82 procent etablerade på arbetsmarknaden ett år efter examen, vilket är i nivå med utfallet 2017.

Andelen examinerade med en osäker ställning på arbetsmarknaden har minskat, från att ha varit mellan 11–14 procent i början av perioden, till att vara knappt åtta procent åren 2014–2018. Ett liknande mönster syns för andelen examinerade som har en svag ställning på arbetsmarknaden. Andelen examinerade som är utanför arbetsmarknaden är låg under hela perioden.

En högskoleutbildning ger ofta goda möjligheter att etablera sig i arbetslivet även om det varierar mellan olika utbildningsområden. Smidigast övergång mellan

utbildning och arbetsliv har oftast de med en yrkes-examen. Vid Göteborgs universitet finns den högsta etableringsgraden inom ämnesområdet pedagogik och lärarutbildning, med 90 procent etablerade ett år efter examen, tätt följt av hälso- och sjukvård samt social omsorg med 89 procent etablerade inom samma tidsperiod. För ämnesområdet samhällsvetenskap, juridik, handel, administration är etableringsgraden 81 procent 2018 följt av området naturvetenskap, matematik och data med 80 procent etableringsgrad samma år.

Inom humaniora och konst är etableringsgraden bland de examinerade generellt något lägre. Vid Göteborgs universitet är andelen etablerade inom ämnesområdet humaniora och konst 38 procent 2018, samtidigt som andelen med en osäker respektive svag ställning på arbetsmarknaden i båda fallen är 27 procent.

Utbildning på forskarnivå

Utbildning på forskarnivå säkerställer kompetensförsörjningen inom akademien och bidrar till att förse det omgivande samhället med kvalificerad kompetens. Det förutsätter medveten rekrytering, kvalificerad handledning, kontinuerligt kvalitetsarbete, aktivt samverkansarbete och en strategisk dimensionering av utbildning på forskarnivå.

En större genomlysning planeras av forskarutbildningen och aktuella forskningsmiljöer vid samtliga fakulteter för att utveckla en komplett och adekvat forskarutbildningsmiljö för verksamma doktorander samt utgöra grund för framtida dimensionering och behov.

Frågan om vilka möjligheter doktorander har till mobilitet har länge prioriterats, både inom ramen för utbildningen och som anställd vid universitetet. Under året har diskussioner förts om mål och syfte för doktoranders mobilitet i allmänhet, förutsättningar och former för mobilitetsprogram i synnerhet samt alternativa lösningar för mobilitet under pandemin. Som ett resultat av detta har information om doktoranders möjligheter till mobilitet tagits med i den universitetsgemensamma doktorandintroduktionen.

Mobilitet och dimensionering av utbildning på forskarnivå

För att säkerställa den akademiska återväxten och för att täcka arbetsmarknadens behov har frågan om dimensionering diskuterats alltmer, såväl på lärosätetsnivå som på nationell nivå. Diskussionen har främst berört hur universitetet kan utveckla en strategisk dimensionering av utbildning på forskarnivå.

En särskild problematik för inresande internationella doktorander är de nya migrationsreglerna om permanent uppehållstillstånd som infördes sommaren 2021. Många internationella doktorander uttrycker oro för sin framtid i Sverige och förändringen av villkoren kan på sikt innebära att det blir svårare för svenska lärosäten att rekrytera internationellt. Frågan bevakas fortsatt av universitetet.

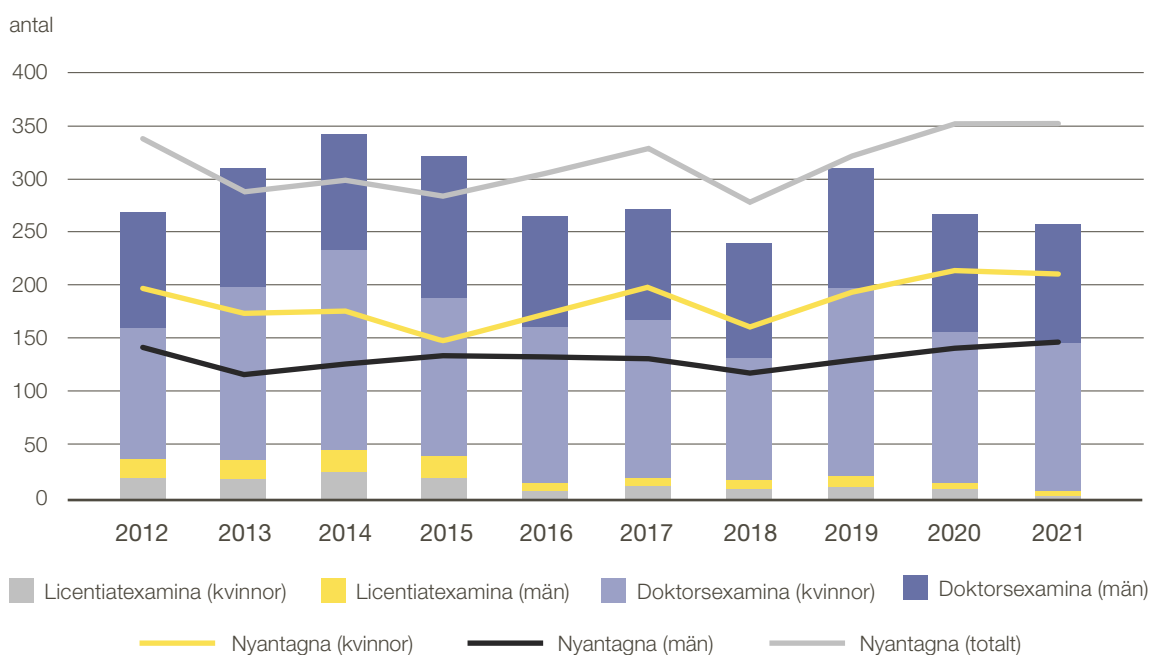

Diagram 6. Nyantagna forskarstudierande och utfärdade examina.

Avläsning av uppgifterna görs varje år för att inkludera eventuell rapportering i efterhand.

Doktoranders arbetssituation och arbetsmiljö

Göteborgs universitet har under året haft fokus på frågan om doktoranders arbetssituation och arbetsmiljö, där ökad arbetsbörda och ovisshet kring fortsatta studier under pandemin belysts vid flertalet tillfällen. Doktoranders försvårade och ansträngda situation har också lyfts fram i universitetets doktorandkårs rapport. För att förbättra doktoranders arbetsmiljö arbetade universitetet under 2020 fram en vägledning för särskilda skäl för förlängning av doktorandanställning, riktad till de doktorander som upplevde stora utmaningar med att ställa om planerade forskarutbildningsprojekt. Mot bakgrund av årets arbete reviderades vägledningen under 2021.

Ett led i arbetet är också den översyn av den universitetens gemensamma informationen till doktorander i universitetets Medarbetarportal, som påbörjades 2020. Under året har bland annat informationen om pedagogiskt stöd för doktorander samt information om möjligheter och förmåner förstärkts.

Nätverk för ansvariga för utbildning på forskarnivå

Jämställdhet och likabehandling har haft ett särskilt fokus under 2021, där universitetet verkat för erfarenhetsutbyte mellan fakulteterna. Bland de insatser och aktiviteter som genomförts kan nämnas en workshop i jämställdhetsarbete, diskussioner om hur lärosätet kan skapa goda villkor för internationella doktorander och seminarium om jämställdhet i forskarutbildningen. Samhällsvetenskapliga fakulteten delade även med sig av erfarenheter till andra fakulteter om hur jämställdhet och likabehandling kan integreras i det kontinuerliga arbetet med kvalitetsutveckling.

Utfall för utbildning på forskarnivå

Antalet nyantagna till utbildning på forskarnivå 2021 är 356, vilket är i nivå med föregående år (se diagram 6). Antalet examina minskade marginellt jämfört med föregående år och 2021 utfärdades åtta licentiat-examina respektive 248 doktorsexamina. Trots att antalet utfärdade examina på forskarnivå kan variera mellan år har det skett en minskning under den senaste tioårsperioden.

Antalet aktiva inom forskarutbildningen ger en bild av forskarutbildningens storlek och hur den fördelar sig mellan olika nationella forskarämnen. Då antalet aktiva inom forskarutbildningen är beroende av hur många som antagits under en längre period förändras antalet aktiva mycket långsamt. Forskarämnesområdet medicin och hälsovetenskap utgör 52 procent av universitetets aktiva forskarstuderande 2021. Det följs av samhällsvetenskap som står för 24 procent, naturvetenskap med 17 procent och humaniora och konst med sju procent. Under tioårsperioden har forskarämnesområdet medicin och hälsovetenskap ökat sin andel av universitetets totala forskarutbildning, samtidigt som övriga forskarämnesområden har minskat i omfattning. Humaniora och konst är det område där minskningen varit störst, från 13 procent 2012 till sju procent 2021.

Antalet aktiva omfattar i dagsläget drygt 1 800 individer och under tioårsperioden har det skett en minskning med tio procent (se diagram 7). En viss eftersläpning i inrapporteringen kan förekomma och de senaste årens värden kan komma att öka något. Universitetet har under en längre tid arbetat med forskarutbildningens dimensionering där fokus också varit orsaker till minskat antal aktiva doktorander.

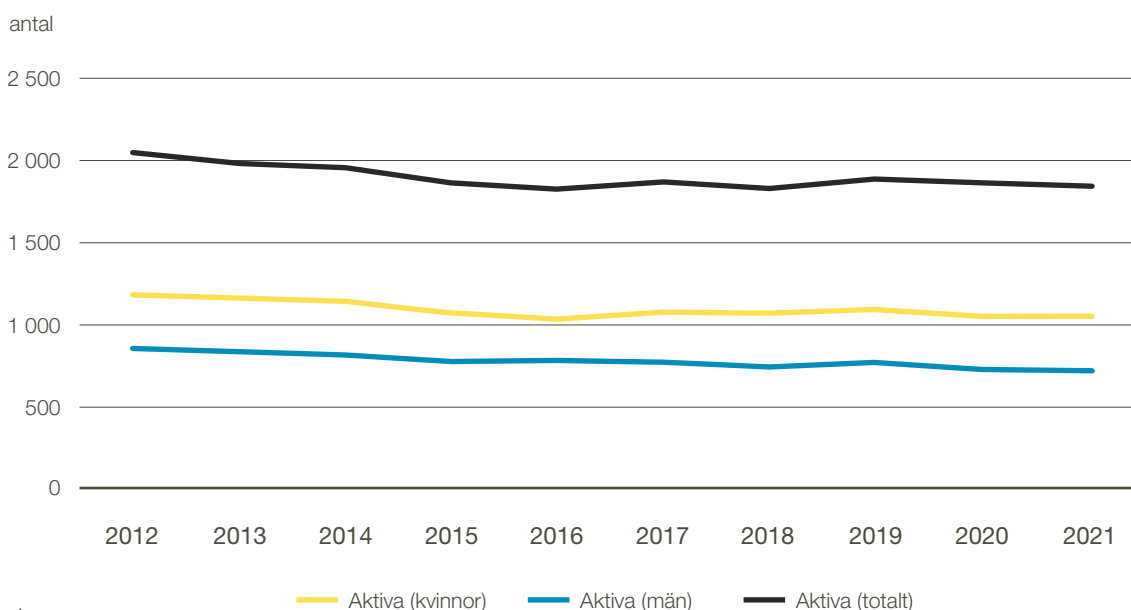

Diagram 7. Aktiva forskarstuderande.

Aktivitetsgraden är minst en procent. Avläsning av uppgifterna görs varje år för att inkludera eventuell rapportering i efterhand.

Pedagogisk utveckling och lärande genom digitala verktyg

Universitetet strävar efter att skapa engagerande pedagogik som ska stimulera kunskapsintresse samt stödja och utveckla studenters lärande. Fokus är att utveckla universitetets studie- och lärmiljöer, för att ta till vara digitaliseringens möjligheter och bidra till kompletta pedagogiska miljöer.

Högskolepedagogisk utbildning och fortsatt pedagogisk utveckling

Universitetets högskolepedagogiska enhet (PIL) har fortsatt att samverka med fakulteter, institutioner, lärare och studenter för att stimulera till nyskapande och engagerande högskolepedagogik. De högskolepedagogiska kurserna har under 2021 gått från att vara poänggivande till att bli intygsgivande. Under året har 650 medarbetare registrerats på någon av universitetets kurser i högskolepedagogik och forskarhandledning, vilket är nästan 250 färre än föregående år. En kurs inom breddad lärarkompetens har erbjudits, med 14 medarbetare registrerade. Totalt har 26 kursstarter inom högskolepedagogisk utbildning genomförts under året, vilket är drygt tio färre än föregående år. Det minskade antalet kursstarter och därmed ett

minskat antal studenter är en följd av den långsiktiga strategin att under några terminer erbjuda extra många baskurser för att minska det mycket höga söktrycket samt att kurser fått ställas in med kort varsel. Genomströmningen inom de högskolepedagogiska kurserna är fortsatt god, där 87 procent av dem som registrerades på en kurs under våren har slutfört kursen.

Naturvetenskapliga fakulteten har i samarbete med PIL startat en egen baskurs inom högskolepedagogik under året för att öka relevansen och koppla kursens innehåll tydligare till det naturvetenskapliga området.

Under 2021 har åtta nya excellenta lärare utsetts, en utnämning som ska uppmärksamma lärares pedagogiska skicklighet. Totalt har 35 lärare tilldelats titeln vid Göteborgs universitet sedan införandet 2014. De excellenta lärarna är spridda över samtliga fakulteter, vilket visar att utvecklingen av goda pedagogiska miljöer sker inom hela universitetet.

Digitala och pedagogiska projekt

Delningskulturprojektet (DURK) ska utveckla en hållbar och universitetsgemensam modell för öppen utbildning. Modellen ska stärka villkoren för nätbaserad och avgiftsfri utbildning för det livslånga lärandet, med särskild vikt vid demokratiska aspekter. Under året har öppna kurser tagits fram vid samtliga fakulteter och under hösten lanserades sex kurser, varav fyra på svenska och två på engelska. Kurserna ger inga högskolepoäng, har inga antagningskrav eller förkunskapskrav, är helt avgiftsfria, genomförs mestadels i egen takt och kan påbörjas när den

studerande så önskar. Sammanlagt har 150 studenter registrerat sig på de olika kurserna. Satsningen på öppen utbildning och öppna lärresurser utvärderas nu, som grund för fortsatt utveckling.

Digital kompetens i undervisning och examination (DigiKomp) har fortsatt arbetet med att utveckla universitetslärares pedagogiska digitala kompetens. Projektet har tagit fram webbaserade resurser om bland annat aktivt lärande och har bidragit till webinarier om digital examination, upphovsrätt och feedback-processer för lärande. DigiKomp avslutades i december och kommer delvis att ersättas av projektet *Fysiska och digitala studie- och lärmiljöer*. Under året har projektet förberetts och sex viktiga delmål har identifierats med huvudmålet att höja den allmänna digitala kompetensen inom hela universitetet. För lärare behöver särskilda insatser fortsatt genomföras för att digitala verktyg ska tillämpas på ett tillgängligt, hållbart och pedagogiskt utvecklande sätt. Information och IT-stöd till universitetets studenter behöver bli tydligare. Förutsättningar för och goda exempel på, fysiska och digitala studie- och lärmiljöer behöver utvecklas och lärare behöver mer stöd i hanteringen av ny teknik som används på campus vid hybrid- och distansundervisning.

Det nya kursvärderingsverktyget som bland annat gör det möjligt att svara anonymt, lanserades under hösten i lärplattformen Canvas. Dialog har förts med olika forum inom universitetet för att anpassa det nya verktyget till lärares och studenters behov. Resultatet har blivit ett flexibelt och lättanvänt verktyg som är integrerat i Canvas och ger lärare ett stöd i att genomföra kursvärderingar på ett kvalitativt sätt.

Det kontinuerliga arbetet för att höja den digitala kompetensen hos lärare och medarbetare har fortsatt. Bedömningen är att kunskapen om hur digitala pedagogiska verktyg kan användas för undervisning och lärande har utvecklats. Olika insatser, som Zoom-caféer, webinarier samt stöd inom digital undervisning och examination på distans, har visat sig vara värdefulla verktyg och har fortsatt att utvecklas efter att den stegvisa återgången till campus påbörjats under hösten.

Språk- och skrivutvecklande insatser

Det universitetsgemensamma stödet för akademiskt språk tillhandahålls av enheten för akademiskt språk (ASK) och riktas till studenter, lärare och medarbetare. Universitetet har vidareutvecklat insatserna för studenter genom en verksamhet med skrivmentorer som startat 2021. Genom att rekrytera studenthandledare ökas synligheten gentemot studenter samtidigt som studentperspektivet i universitetets språk- och skrivutvecklande insatser stärks. Stödet till studenter har även stärkts genom lanseringen av ett digitalt material, *Att söka, läsa och skriva*, som tagits fram genom samarbete mellan ASK och universitetsbiblioteket. Resursen är tänkt att vara ett stöd i arbetet med såväl studieuppgifter som uppsatsarbeten. För studenter som behöver träna sig i det svenska språket har ett webbaserat material börjat utvecklas, vilket kommer att kombineras med workshoppar.

Doktorander och forskare har också möjlighet att delta i handledning, skriv- och läsretreater, skrivargrupper, workshoppar med inriktning mot artikelskrivande samt konversationsgrupper på svenska eller engelska. Utöver detta finns också möjlighet för institutioner att genomföra insatser i egen regi i samarbete med ASK.

SATSNINGAR PÅ DIGITALISERING

Universitetet har genom ett antal universitetsgemensamma projekt under de senaste åren satsat på att utveckla digital pedagogik och verktyg. Detta utvecklas nu vidare i det nya projektet *Fysiska och digitala studie- och lärmiljöer*.

Kvalitet, jämställdhet och inflytande

Universitetets kvalitetsarbete utgår från ett gemensamt kvalitets-system som innefattar alla de organ, processer, dokument och aktiviteter som ger förutsättningar för att utveckla utbildningskvalitet. Det systematiska kvalitetsarbetet innefattar även ett aktivt arbete med mångfald, jämställdhet och likabehandling på alla nivåer inom universitetet, för att bibehålla och bidra till hög kvalitet.

Kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling

Universitetets policy för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av utbildningen slår bland annat fast att all utbildning ska genomgå utvärdering med externa bedömare vart sjätte år och att fakulteterna årligen ska följa upp utbildningarnas kvalitet. Trots den pågående pandemin har implementering av kvalitetspolicyn fortgått och ytterligare ett tjugotal utvärderingar har genomförts under året.

I de bedömarutlåtanden som lämnades under 2021 framkom flera styrkor med universitetets utbildningar. Här lyfts bland annat att studenterna har goda möjligheter att komma i kontakt med framtida arbetsliv, att kursernas innehåll i mycket hög grad är baserade på forskning, att det bedrivs undervisning som stödjer studenternas akademiska skrivande samt att lärarlager arbetar intensivt för att höja kvaliteten och har ett fungerande system för intern kvalitetsbedömning.

Syftet med utvärderingarna är att de ska visa om utbildningarna når fastlagda mål och håller en hög kvalitet. Bedömningen ska leda till åtgärder, utveckling och förbättring. En analys av genomförda utvärderingar visar att konstruktiva åtgärdsplaner utarbetas, genomförs och följs upp. En övergripande åtgärd är utveckling av verktyg för kursvärdering och ökat fokus på värderingsprocessen. Under året beslutade därför universitetet om att införa ett kursvärdering-verktyg som ska användas som huvudverktyg för de obligatoriska kursvärderingarna. Läs mer i *Pedagogisk utveckling och lärande genom digitala verktyg*.

Under våren genomfördes också ett universitetsövergripande seminarium med drygt 100 deltagare på temat *Kursvärderingar och studenternas erfarenheter – hur blir de en bra grund för kursutveckling?* Deltagarna rapporterade seminariet som konstruktivt

och att det lärande över fakultetsgränserna som var syftet kunde omsättas till faktiska förbättringar i den egna verksamheten.

Fakulteterna rapporterar årligen inför rektors verksamhetsdialoger om implementeringen av kvalitetspolicyn. Årets rapporter behandlade bland annat hur fakulteternas årliga uppföljning hade påverkats av pandemin och visade att processen i stort kunnat genomföras, med vissa förseningar. Planerade utvecklingsinsatser har också i några fall fått stå tillbaka för mer akut förändringsarbete till följd av pandemin. Samtidigt rapporteras att många åtgärder har genomförts enligt plan och andra som tillkommit som en delvis positiv effekt av pandemin. Några exempel på förbättringsarbete enligt utbildningsutvärderingarnas åtgärdsplaner är:

- Revidering av forskarutbildningens allmänna studieplaner
- Utveckling av examinationsformer, såväl digitalt som på campus
- Förstärkning av lärarnas möjligheter till meritering inom forskningen
- Utveckling av utbildningens praktikanknytning
- Intensifiering av språkliga inslag inom utbildningen
- Utveckling av strategi för bättre involvering av alumner i utbildningen

Universitetskanslersämbetets granskning av kvalitetsarbetet

Arbete relaterat till Universitetskanslersämbetets (UKÄ) granskning av universitetets kvalitetsarbete har stått i fokus för året. Under våren genomförde bedömargruppen ett första platsbesök och i mars samlades det underlag in som gruppen önskade för de tre utvalda fördjupningsspåren. Platsbesök genomfördes i maj, då bland annat ledningsfunktioner på olika nivåer, lärare från samtliga fakulteter och

studenter intervjuades. I oktober beslutade UKÄ att Göteborgs universitet får det högsta omdömet i UKÄ:s granskning, godkänt kvalitetssäkringsarbete.

Bedömaregruppen framhöll att universitetets system är välutvecklat och har god förankring inom universitetet, med ett kontinuerligt och systematiskt fokus på utveckling. Bedömaregruppen underströk vidare att kvalitetssystemet är aktivt och levande samt att en kvalitetskultur stimuleras på alla nivåer inom universitetet. Göteborgs universitet arbetar vidare med att ta fram åtgärder utifrån rekommendationerna i UKÄ:s yttrande. Det finns i flera fall redan initierade åtgärder för att möta lämnade rekommendationer, vilka ska genomföras under kommande år. Universitetets modell med erfarenhetsutbyte, seminarier och systematisk benchmarking som centrala verktyg i kvalitetsarbetet är även fortsättningsvis en viktig metod i utvecklingsarbetet.

Kvalitetsförstärkning humaniora och samhällsvetenskap

Utvecklingen av utbildningsverksamheten har, som en konsekvens av pandemin, fortsatt att domineras av omställning till distansundervisning. Den särskilda höjningen av ersättningsbeloppen inom vissa utbildningsområden har i detta arbete varit betydelsefull.

Vid Handelshögskolan har förstärkningen framför allt använts för att öka antalet övningsstillfällen, genomföra seminarier i mindre studentgrupper och förstärka handledning av uppsatser. Handelshögskolan har också återinrättat studenttränarprojektet där förstaårsstudenterna tränas i att formulera skriftliga lösningar för tillämpningsuppgifter. Målet är dels att bidra till en lärandemiljö där studenterna får individuellt stöd i sin läroprocess, dels att studenterna ska klara den första kursen.

Vid Humanistiska fakulteten finns fortsatta utmaningar med utökad undervisningstid inom grundutbildningen. Kvalitetsförstärkningen bidrar till att upprätthålla undervisningstiden, exempelvis har fler inslag av mindre undervisningsgrupper genomförts. För utbildning inom mindre huvudområden är kvalitetsförstärkningen avgörande för att inte riskera ytterligare minskad undervisningstid.

Vid Samhällsvetenskapliga fakulteten har medlen bland annat använts till att vidareutveckla arbetet med digital undervisning. Detta har lett till en större variation av både undervisnings- och examinationsformer inom fakultetens program. Resurserna har också gjort kollegialt erfarenhetsutbyte möjligt, med fokus på tekniska och digitala lösningar. Inom delar av fakulteten har medlen använts för tid i tjänst för lektorer med särskilt ansvar för att driva kollegialt erfarenhetsutbyte, pedagogisk utveckling och samordning. Även pedagogiska seminarier och utbildning för lärare om hur ny teknik kan användas i undervisningen har anordnats.

Vid Utbildningsvetenskapliga fakulteten har resurserna bidragit till att handledning vid examensarbeten utökats, vilket har gett studenterna ett fullgott handledningsstöd. Inom verksamhetsförlagd utbildning har de höjda ersättningsbeloppen bidragit till att upprätthålla kvaliteten genom bättre samverkan mellan kurslärare och lokala lärarutbildare.

Studentinflytande

Studentinflytande är en prioriterad fråga och effekterna av universitetets arbete bekräftades senast i samband med UKÄ:s granskning av kvalitetssäkringsarbetet. I slutrapporten bedömdes området student- och doktorandperspektiv vara uppfyllt, där universitetet anses ha en välutvecklad struktur som gör ett gott studentinflytande möjligt. Ett utvecklingsområde är att bättre kommunicera resultat från kursvärderingar. Under året ägnades studentinflytande också särskilt fokus genom en satsning på 25 miljoner kronor från regeringen, vilket resulterade i att drygt två miljoner kronor oavkortat utbetalades till universitetets studentkårer.

För att skapa goda förutsättningar för studentinflytande vid beredning och beslut i frågor som rör utbildningen och studenters situation fastställdes under 2020 *Regler för studentinflytande och Regler gällande ekonomisk ersättning för studentrepresentanter på grund- och avancerad nivå*. Besluten medförde ett uppföljningskrav samt att universitetet i samråd med berörd studentkår årligen ska fatta beslut om studentmedverkan på samtliga nivåer. Detta har bidragit till ett aktivt samtal om studentinflytande och studenters förutsättningar att påverka utbildningen. Årets uppföljning visar att studentkårerna har lyckats tillsätta studentrepresentanter i nästan samtliga universitetsövergripande organ. Uppföljning kommer att göras av de enstaka brister som uppmärksammats lokalt där studentkår saknat kännedom om lokala beslut.

Under året har arbete pågått med att ta fram en digitaliserad utbildning om studentinflytande. Arbetet kommer att resultera i en blandning av rörligt material och kompletterande läsning, som innebär en möjlighet till fortbildning för såväl blivande som befintliga studentrepresentanter.

Universitetsstyrelsen beslutade under hösten att bevilja ställning som studentkår för de fyra befintliga studentkårerna för ännu en treårsperiod. Studentkårernas årliga redovisning till universitetet visar att studentkårerna uppfyller sitt uppdrag och det är positivt med fortsatt kontinuitet.

HÖGSTA BETYG I UKÄ:S GRANSKNING

Under 2021 slutförde UKÄ sin granskning av universitetets kvalitetsarbete, där Göteborgs universitet fick det högsta omdömet för kvalitetssäkringsarbetet inom utbildning.

Breddad rekrytering

Arbetet med breddad rekrytering och breddat deltagande har präglats av UKÄ:s tematiska utvärdering. I universitetets vision betonas arbetet med att säkerställa en inkluderande och jämlik utbildning av god kvalitet samt att främja livslångt lärande för alla. UKÄ:s granskning visar att universitetet har en mångfald av aktiviteter, en tydlig och definierbar målsättning samt har skapat goda ramar och förutsättningar för arbetet. Samtidigt lyfts att uppföljningen av universitetets genomförda aktiviteter och dess effekter behöver ses över. Mot bakgrund av UKÄ:s granskning har universitetet inlett en process för att se över det universitetsgemensamma arbetet med breddad rekrytering.

Göteborgs universitet har en nära samverkan med externa aktörer. Inkludering och arbete för att bidra till ett jämlikt samhälle är en viktig aspekt inom universitetsalliansen EUTOPIA, som arbetar med att ta fram ett ramverk för att identifiera strukturer som orsakar ojämlikhet och försöka definiera goda exempel på inkluderande studier. På nationell nivå medverkar universitetet i arbetsgruppen *Breddad Rekrytering – mångfald och inkludering* inom regeringens strategiska samverkansprogram Kompetensförsörjning och livslångt lärande. Arbetsgruppen utformar förslag på nationella initiativ och lösningar inom akademien, offentlig sektor, näringslivet och civilsamhället för att ta till vara individens kompetenser och innovationskraft.

Det finns en stor bredd i universitetets insatser för breddad rekrytering och breddat deltagande. Utbildningsutbudet ses över kontinuerligt för att utveckla fristående kurser och program som kan attrahera en mångfald av studenter. För att bredda rekryteringen och minska den sociala snedrekryteringen har universitetet en långsiktig strategi med olika projekt i samverkan med andra aktörer i samhället för att nå ut till grupper från studieovana hem. Exempel på rekryteringsinsatser och samverkansprojekt som genomförts är:

- *Vuxna i lärande* i samverkan med kommunala bibliotek i nordöstra Göteborg där forskare och studenter genom workshoppar inspirerar till universitetsstudier.
- *Nya Kompisbyrån UNG* som ska främja integration och öka gemenskapen vid högskolor och universitet för unga i åldern 18–25 år.
- *Street Games Academy* är ett samarbete mellan Västra Götalands Idrottsförbund, ett antal idrottsföreningar och lärosäten i Västra Götaland. I projektet används ungdomarnas intresse för idrott till att öka studiemotivation och förbättra studieresultat.

Jämställdhet i utbildningen

Universitetet har fortsatt att arbeta med frågor som rör kön och jämställdhet i utbildningen. Utgångspunkten är regeringens mål om jämställdhetsintegrering.

UKÄ:s granskning av universitetets kvalitetssäkringsarbete visar att arbetet med jämställdhet i utbildningen är tillfredsställande och håller god kvalitet. Särskilt betonas arbetet med universitetsgemensamma och fakultetsspecifika handlings- och verksamhetsplaner med åtgärder som ska öka jämställdheten i utbildningens innehåll, utformning och genomförande. De handlägningsordningar som finns för inrättande av nya utbildningar och kursplaner bidrar till att säkerställa att frågor om ett jämställdhetsperspektiv är integrerat i utbildningens innehåll.

UKÄ lyfter också fram de åtgärder, insatser och strategier universitetet arbetat med för att systematisera arbetet med att integrera jämställdhetsfrågor i utbildningen. Här kan nämnas att beakta jämställdhetsperspektivet i berednings- och beslutsprocesser för program och kurser, att se över examensmål för att tydliggöra och integrera jämställdhet samt i de fall det är relevant granska litteraturlistor och undervisning för att säkerställa jämställd representation. Olika kompetenshöjande insatser genomförs över fakultetsgränserna, exempelvis en webbaserad introduktionskurs om mäns våld mot kvinnor samt riktade seminarier och workshoppar.

Jämställdhetsperspektivet beaktas vidare i universitetets högskolepedagogiska kurser, där de tre obligatoriska baskurserna behandlar aspekter av jämställdhet. Inom handledningskursen för forskarutbildning finns lärandemål kopplat till jämställdhet i utbildning. Arbete pågår för transparens i rekryteringsprocesser och universitetet arbetar med att ta fram neutralt informationsmaterial inom området.

IT-fakulteten har, i likhet med Samhällsvetenskapliga fakulteten, under året fastställt en jämställdhets- och likabehandlingspolicy vid revidering och fastställande av nya kursplaner, utbildningsplaner och allmänna studieplaner med tillhörande vägledning.

Läs mer om universitetets arbete med jämställdhetsintegrering i *Hållbart arbets- och studieliv* i kapitlet Sammanhållen organisation, attraktiv arbetsplats och studiemiljö.

INSATSER FÖR JÄMSTÄLLDHET

Jämställdhetsintegrering i utbildningen sker bland annat genom undervisning som synliggör både män och kvinnor, granskning av litteraturlistor, transparens i berednings- och beslutsprocesser samt synliggörande i universitetets högskolepedagogiska kurser.

Internationalisering

Göteborgs universitet ska vara öppet gentemot omvärlden och omvärlden ska vara synlig inom utbildningen, både till innehåll och genom ett ständigt internationellt in- och utflöde av studenter och medarbetare. Internationella samarbeten och perspektiv stärker utbildningens kvalitet.

Internationellt inriktade utbildningsmiljöer

För att stärka den internationella profilen och göra det möjligt för fler studenter från partnerlärosäten att studera vid Göteborgs universitet anordnades 2021 för första gången en internationell sommarskola, *Summer School for Sustainability*. Totalt deltog 164 studenter från över 20 länder. Fem fakulteter har bidragit med kurser som genomfördes digitalt på grund av pandemin. Sommarskolan erbjöd också ett program med gemensamma seminarier, workshoppar och sociala aktiviteter, tillgängligt för alla studenter. Den internationella sommarskolan kommer att genomföras på samma tema fram till 2024.

Det nya ramprogrammet Erasmus+ 2021–2027 startade under året. Programmet ska bidra till ett mer demokratiskt och resursstarkt Europa genom att stärka kvaliteten inom utbildningsområdet och fokuserar på digitalisering, inkludering, hållbarhet och aktivt medborgarskap. Ambitionen är att kraftigt öka mobiliteten inom programmet, bland annat genom nya och flexibla former av mobilitet. Programmet innehåller också nya projektformer för internationella utbildningssamarbeten, med möjligheter att blanda fysiska och virtuella aktiviteter. Tillsammans med internationella partnerlärosäten beviljades universitetet under året fem samarbetsprojekt inom utbildning genom Erasmus+ 2021–2027.

För samarbeten med lärosäten i låg- och medelinkomstländer deltar universitetet i det Sida-finansierade programmet Linnaeus-Palme. Årets omgång av Linnaeus-Palme partnerskap ställdes in med anledning av pandemin och i stället förlängdes samtliga projekt som beviljades 2020 med ytterligare ett år. Fyra nya samarbeten med lärosäten i Sri Lanka, Bolivia, Brasilien och Mexiko beviljades medel inom Linnaeus-Palmes planering. Stiftelsen för internationalisering av högre utbildning och forskning, STINT, beviljade under året medel till tre nya samarbeten vid Göteborgs universitet med USA och Sydafrika.

Universitetet ingår sedan 2019 i den europeiska universitetsalliansen EUTOPIA, ett samarbetsprojekt som under året intensifierats och fortsatt att utvecklas. Ambitionen är att på ett enkelt sätt sammanföra studenter och medarbetare utifrån intresseområden och kompetenser, för att öka samarbetsytorna mellan de tio medlemslärosätena och med det omgivande samhället. Under året har tolv nya kurser inom EUTOPIA valts ut att bli så kallade *Learning Units*, där kursansvariga utvecklar kursens innehåll tillsammans med andra lärare från lärosäten inom alliansen. Två av dessa kurser ges av Göteborgs universitet, vid Handelshögskolan och Sahlgrenska akademien.

Nya aktiviteter för studenter har också utvecklats, till exempel *EUTOPIA Undergraduate Research Support Scheme* som gör det möjligt för studenter på kandidatnivå att leda ett eget, internationellt forskningsprojekt och *EUTOPIA Certificate of Internationalisation*, där studenter får möjlighet att diskutera och reflektera över sina internationella erfarenheter tillsammans med andra studenter inom alliansen.

ETT STEG MOT ÖKAD MOBILITET INOM EUTOPIA

I november 2021 signerade EUTOPIAs sex ursprungsmedlemmar ett samförståndsavtal som ska öka studentmobiliteten inom alliansen. Därmed går Göteborgs universitet från att enbart ha ämnesbundna Erasmusavtal till att också ha ämnesövergripande, universitetsgemensamma Erasmusavtal.

antal	2021	2020	2019	2018	2017
Utresande utbytesstudenter	378	184	558	584	565
kvinnor/män (%)	62/38	66/34	62/38	60/40	62/38
varav till tredje land ¹	67	61	247	242	250
Inresande utbytesstudenter	872	585	1 088	1 078	1 197
kvinnor/män (%)	66/34	68/32	65/35	64/36	64/36
varav från tredje land ¹	128	165	274	261	334
Avgiftsskyldiga studenter	801	673	655	493	431
kvinnor/män (%)	56/44	55/45	57/43	57/43	61/39

Tabell 6. Internationell mobilitet.

¹ Avser land som inte är medlem i EU eller EES (Island, Lichtenstein, Norge) och Schweiz.

Studentmobilitet

Studentmobiliteten har ökat jämfört med föregående år. Antalet utresande utbytesstudenter dubblerades och antalet inresande utbytesstudenter ökade med 49 procent (se tabell 6). Utbytesverksamheten påverkades dock fortsatt av pandemin och har inte återhämtat sig till 2019 års nivåer.

Störst påverkan hade pandemin på mobiliteten till och från partnerlärosäten utanför EU. Flera partneruniversitet, till exempel i Australien, ställde in utbyte både för in- och utresande studenter. Vissa studenter deltog i virtuellt utbyte, men majoriteten valde att flytta fram sina utbyten till en senare period.

Pandemin inverkar även negativt på möjligheten att göra fältstudier eller praktik utomlands. Majoriteten av studenterna bakom de totalt 31 beviljade ansökningarna till stipendiet *Minor Field Studies* valde att avstå eller förlägga sin resa under 2022, endast en student genomförde sin fältstudie 2021. 70 studenter genomförde en praktik inom Erasmus+. Intresset för att göra praktik och fältstudier utomlands är dock fortsatt stort.

Studieavgifter

Trots pandemin har antalet avgiftsskyldiga studenter fortsatt att öka. Ökningen var 19 procent jämfört med föregående år, till 801 individer. Antalet avgiftsskyldiga helårsstudenter ökade med nio procent till 468 helårsstudenter.

En orsak till att de avgiftsskyldiga studenterna blev fler under pågående pandemi kan vara att den uppsökande verksamheten flyttades till digitala kanaler och att universitetet därmed hade möjlighet att nå fler studenter i olika länder. Vägledning och stöd till presumtiva och antagna studenter bedrevs under året främst på sociala medier, virtuella mässor och universitetets officiella webinarier, utifrån olika teman efter målgruppens informationsbehov. En viktig del i raden av insatser för att fånga upp intresse och vägleda till ansökan är också universitetets internationella webbplats och den digitala utbildningskatalogen. Rekryteringsarbetet skedde i samarbete med internationella studentambassadörer, arvoderade av universitetet, för att bidra med trovärdighet och ett studentperspektiv i olika rekryteringsinsatser.

Av de avgiftsskyldiga studenterna fick 31 procent hela studieavgiften finansierad med stipendier administrerade av universitetet (143 stycken) eller Svenska institutet (104 stycken). Majoriteten av stipendierna som universitetet administrerar finansieras av Adlerbertska stiftelserna samt Universitets- och högskolerådet. Göteborgs universitets tillfälliga stipendium *Covid-19 Financial Aid Scholarship* delades ut till 244 studenter. Stipendiet ska underlätta studenternas försvårade ekonomiska situation till följd av pandemin. Övriga studenter finansierade sina studier med exempelvis stipendier från hemlandet eller med egna medel.

Universitetet tillämpade inte separat antagning för avgiftsskyldiga studenter. Kommunikationen mellan universitetet och Migrationsverket rörande avgiftsskyldiga studenter har fungerat väl under året.

Utbyggnad av utbildningar

Göteborgs universitet har mot bakgrund av den pågående pandemin tilldelats uppdrag från regeringen för utbyggnad av utbildningar för både 2020 och 2021. Syftet har varit att möta en ökad arbetslöshet och göra det möjligt för fler att börja studera. Satsningen omfattar bland annat bristyrken, livslångt lärande, utbildning på avancerad nivå, utbildning i hela landet och basår. Universitetet tilldelades också extra medel för sommarkurser i vårändringsbudgeten 2021.

Utbyggnaderna för 2021 finns inom sju områden och tilldelningen motsvarade totalt 1 373 helårsstudenter. Universitetet har ökat antalet helårsstudenter inom berörda satsningar med drygt 1 700 helårsstudenter jämfört med 2019. Intentionen med att försöka möta en ökad arbetslöshet och göra det möjligt för fler att börja studera kan därmed sägas ha uppnåtts, trots att två av utbyggnaderna inte fullt ut nått upp till tilldelningen 2021.

Satsningen på utbildning inom bristyrken, både permanenta och tillfälliga platser, har fördelats till fem fakulteter. Utfallet för 2021 innebar en ökning med nästan 500 helårsstudenter. Utbyggnaden omfattar främst utbildningar inom vård, ekonomi, IT, samhällsvetenskap och naturvetenskap.

Utbyggnaden för livslångt lärande har fördelats till sju fakulteter. Utfallet för 2021 innebar en ökning med 475 helårsstudenter. Satsningen omfattar en bredd av program och kurser inom flera av universitetets utbildningsområden.

Utbyggnaden för utbildning på avancerad nivå har fördelats till fem fakulteter. Utfallet för 2021 innebar en ökning med över 400 helårsstudenter. Satsningen har främst omfattat utbildningar inom humaniora, ekonomi, samhällsvetenskap, IT och naturvetenskap.

Satsningen på utbildning i hela landet har fördelats till tre fakulteter. Utfallet för 2021 innebar en ökning med nästan 170 helårsstudenter. Satsningen har främst omfattat utbildningar inom humaniora, IT och naturvetenskap.

Utbyggnaden för kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) har fördelats till sex fakulteter. Det har skett en ökning av antalet helårsstudenter jämfört med 2019, men universitetet når ändå inte upp till det utökade uppdraget för 2021. KPU har endast antagning till vårterminen, vilket innebar en relativt kort planeringsperiod i förhållande till tilldelningen. Gällande yrkeslärarutbildning gavs uppdraget till fem fakulteter. Utfallet visar att universitetet har nått uppdraget för 2021.

Utbyggnaden av basår har i sin helhet fördelats till Naturvetenskapliga fakulteten. Det har skett en ökning av antalet helårsstudenter jämfört med 2019, men universitetet når ändå inte upp till det tilldelade uppdraget för 2021. Det utökade uppdraget innebar samtidigt en fördubbling jämfört med utfallet för 2019.

Utbyggnad av sommarkurser 2021

Satsningen på sommarkurser fördelades det till fem fakulteter, motsvarande 129 helårsstudenter. Utfallet för sommarkurser 2021 med koppling till denna satsning vid berörda fakulteter är 311 helårsstudenter, vilket innebär en ökning i förhållande till uppdraget. Satsningen har främst omfattat kurser inom humaniora, samhällsvetenskap, konst och naturvetenskap.

helårsstudenter	Utfall 2019	Utfall 2021	Differens	Uppdrag 2021
Bristyrkesutbildningar	2 710	3 202	493	326
Livslångt lärande	1 820	2 295	475	337
Utbildning på avancerad nivå	1 417	1 834	418	366
Utbildning i hela landet	552	720	168	68
Kompletterande pedagogisk utbildning (KPU)	181	223	41	70
Yrkeslärarutbildning	116	158	41	40
Basår	120	187	67	166
Totalt	6 916	8 930	1 703	1 373

Tabell 7. Utbyggnad av utbildningar.

Universitetet ska enligt regleringsbrev redovisa antalet tillkommande helårsstudenter jämfört med 2019 inom respektive utbyggnad.

Vision:

Göteborgs universitet ska stärka sin relevans som samhällsaktör och samarbetspartner för att göra avtryck på samhällsutvecklingen och bidra till de globala utvecklingsmålen.

Hållbar och kunskapsbaserad samhällsutveckling

Ställningstagandet Hållbar och kunskapsbaserad samhällsutveckling innebär en målsättning om att vara ett internationellt lärosäte som tar ansvar för samhällsutvecklingen och bidrar till en hållbar värld. I detta kapitel redovisas insatser inom forskning, utbildning och samverkan för hållbar utveckling och minskad klimatpåverkan. Men också samverkansinsatser för att bidra till lokal, regional, nationell och internationell samhällsutveckling.

Visionen, *Ett universitet för världen*, innebär ett åtagande att utgöra en positivt samhällspåverkande kraft med kraftfulla ambitioner om att bidra till samhällsutvecklingen genom att låta hållbarhet och samverkan genomsyra verksamheten. Under 2021 signerade Göteborgs universitet en överenskommelse med fem andra västsvenska lärosäten om utökad samverkan inom *Lärosäten Väst*. OligoNova Hub, en teknikplattform för utveckling av en ny typ av läkemedel initierades. När det gäller internationell samverkan antogs en ny internationaliseringsstrategi och den europeiska universitetsalliansen EUTOPIA utökades med fyra nya lärosäten.

Även inom internationaliseringsarbetet är samhällsansvar ett viktigt fokus och bland annat samordnar universitetet den svenska sektionen av Scholars at Risk, ett internationellt nätverk för att skydda forskare som inte kan vara verksamma inom sina egna länder. På hållbarhetsområdet togs beslut om att implementera klimatramverket, vilket bland annat innebär uppdrag om att i två etapper halvera universitetets koldioxidutsläpp till 2030. Även 2021 placerade sig universitetet högt i Times Higher Educations hållbarhetsrankning genom en 49:e plats bland världens lärosäten.

Omvärldsrelationer och samverkan

Universitetets samverkan ska lämna ett konkret bidrag till samhällsutvecklingen, men innebär också ett inflöde av idéer och frågeställningar som kan bidra till att öka kvaliteten på forskning och utbildning.

Inom ramen för partnerskapet som ingåtts med Göteborgs Stad och Chalmers pågår intensiva dialoger om hur samarbetet kan stärkas och utvecklas. Avsikten är att utifrån de strukturer som skapas nå fram till en tydlig modell för hur universitetsövergripande partnerskap kan hanteras på ett strategiskt sätt. Ett större arbete påbörjades också för att utveckla en universitetsgemensam modell för hantering och drift av samverkansplattformar.

I mars signerade rektorerna för Chalmers, Göteborgs universitet, Högskolan i Borås, Högskolan i Skövde, Högskolan Väst och Jönköping University en överenskommelse om ökad samverkan. Samarbetet *Lärosäten Väst* har som mål att utveckla kvaliteten och mångfalden i parternas verksamhet genom att bygga vidare på befintliga samarbeten och utveckla nya inom utbildning, forskning, nyttiggörande och verksamhetsstöd.

Wallenbergcentrum för molekylär och translationell medicin (WCMTM) är del av en stor nationell satsning med finansiering från Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse (KAW), Västra Götalandsregionen och AstraZeneca. De två sistnämnda är också viktiga samarbetspartners. Målsättningen är att stärka svensk life science genom att rekrytera och samla framtida ledande forskningskompetens inom molekylär medicin. KAW har även lanserat ett program med inriktning mot datadriven life science (DDL), vilket ytterligare förstärker satsningen. Under 2021 kopplades OligoNova Hub, en nationell teknikplattform för utveckling av en ny sorts läkemedel, till WCMTM. Satsningen stöds ekonomiskt av KAW, Västra Götalandsregionen, SciLifeLab samt Carl Bennet AB. Utöver finansieringen görs satsningen möjlig genom att AstraZeneca i Mölndal bidrar med kunskap och vägledning under uppbyggnaden.

Arbetet med att skapa långsiktiga partnerskap med omvärlden fortsatte på många fronter. Under hösten ingick universitetet ett samarbetsavtal med Carl Bennet AB, som bland annat omfattar finansiellt stöd till infrastruktur, exempelvis gästforskarprogram, databaser samt internationella och svenska konferenser för Quality of Government Institute (QoG). Detta är ett oberoende forskningsinstitut vid statsvetenskapliga institutionen, med världsledande forskning om betydelsen av pålitliga, opartiska, icke-korrupta, icke-diskriminerande och kompetenta offentliga institutioner.

I slutet av 2020 blev universitetet, genom Sahlgrenska akademien, partner inom GoCo Arena som är en plattform för samverkan inom life science i Göteborg. Sahlgrenska akademien bidrar inledningsvis med expertis inom fysisk aktivitet och hälsa. I december lanserades projektet *GoCo Active* inom plattformen, där ett antal aktörer kommer att samverka kring att stärka arbetet för hälsa och fysisk aktivitet. I samarbete med externa investerare är planen att realisera ambitionerna genom att skapa såväl en fysisk mötesplats som en digital plattform. I samband med lanseringen framhölls särskilt universitetets viktiga position inom idrottsvetenskaplig forskning.

Jonsereds herrgård är universitetets särskilda mötesplats för samverkan och den tillhörande verksamheten är ett strategiskt verktyg i universitetets samverkansarbete vid samtliga fakulteter. Här möts akademi och övriga samhället för att, med utgångspunkt i forskning och utbildning, gemensamt formulera samtidens utmaningar. Året präglades av en stark utveckling av samverkan med fysiska, hybrida och digitala Jonseredsseminarier med tillhörande folkbildande samtal och ökad internationalisering. I detta ingår långsiktiga satsningar som *Freedom of Expression – Strategies for the Future*, Virtuellt arbetsliv, Stad & land och demokratisatsningar på lokal, regional och nationell nivå tillsammans med såväl offentlig som ideell sektor.

LÄROSÄTEN VÄST

Samarbetet *Lärosäten Väst* har som mål att utveckla kvaliteten och mångfalden i de sex ingående lärosätenas verksamhet genom att bygga vidare på befintliga samarbeten och utveckla nya inom utbildning, forskning, nyttiggörande och verksamhetsstöd.

Internationell samverkan

Universitetet har de senaste åren utvecklat och intensifierat arbetet med internationalisering. Grunden för den internationella samverkan är hållbar och ansvarsfull internationalisering, där digitaliseringens möjligheter tas tillvara.

Under 2021 antog universitetet en internationaliseringsstrategi som ska ge gemensam riktning för arbetet fram till 2024. Strategin ger uttryck för ett brett synsätt på arbetet med internationella frågor, där hållbar och ansvarsfull internationalisering är centralt, liksom digitaliseringens roll för en ökad internationell samverkan.

Internationella nätverk och projekt

Engagemanget ökade inom flera universitetsgemensamma nätverk och projekt. Alliansen EUTOPIA utökades under året med fyra nya medlemslärosäten, till sammanlagt tio medlemmar. Göteborgs universitets rektor var under 2021 ordförande för EUTOPIA, vilket bland annat gav en ökad kontakt- och påverkansyta direkt mot EU-kommissionen i frågor som rör Europauniversiteten. Universitetet var dessutom sammankallande för en grupp rektorer vid de elva svenska lärosäten som ingår i en Europauniversitetsallians. Syftet med gruppen är att föra dialog med Sveriges regering och påverka den nationella och europeiska diskussionen kring Europauniversiteten.

Universitetet tog under året över ordförandeskapet för det sino-nordiska nätverket Nordic Centre Fudan och för nätverket Universitet och Svenska Institut i samarbete för internationalisering. Universitetet gick också med i ett samverkansprojekt som ska öka mobiliteten och stärka kunskapsutbytet mellan USA och Sverige. Projektet är ett samarbete mellan The Swedish-American Chambers of Commerce, Svenska institutet och Svenska ambassaden i Washington. Dessutom bekräftade universitetet sin satsning på samarbeten med sydafrikanska lärosäten genom att besluta att under en ytterligare treårsperiod delta i projektet South Africa – Sweden University forum, SASUF 2030.

Digitala aktiviteter

Det digitala arbetssättet som utvecklats under pandemin ökade och breddade deltagandet i aktiviteter arrangerade inom universitetsgemensamma nätverk och projekt. Fler lärare och forskare från universitetet deltog i workshoppar och seminarier, som arrangerades utan ett ökat klimatavtryck. Till exempel stod Göteborgs universitet i april värd för *EUTOPIA Week*, en veckolång gemensam konferens för lärosätena inom

EUTOPIA och relevanta aktörer. I juni arrangerade universitetet en digital forsknings- och innovationsvecka inom det svensk-japanska samarbetet MIRAI 2.0. Inom Swetaly-samarbetet, som knyter svenska och italienska lärosäten närmare varandra, anordnades ett webinarium om tvärvetenskaplig åldrandeforskning.

Ansvarsfull internationalisering

Göteborgs universitet samordnar den svenska sektionen av Scholars at Risk, ett internationellt nätverk som ger skydd åt forskare som inte kan vara verksamma i sina hemländer. På initiativ av Scholars at Risk Sverige beslutade Sveriges biståndsmyndighet Sida att under åren 2022–2024 finansiera ett nationellt stödprogram för forskare från Afghanistan, vilket kommer ge ett tiotal riskutsatta forskare från Afghanistan tillfälliga akademiska fristäder vid svenska lärosäten.

Som en del i arbetet med att främja ansvarsfull internationalisering gick universitetet med i Coordinated Assessments for Strategic Internationalisation. Nätverket ger möjlighet att utbyta erfarenheter och bedöma komplexa internationella samarbeten, tillsammans med andra svenska lärosäten.

Universitetets engagemang för akademisk frihet och demokrati befastes i undertecknandet av den reviderade *Magna Charta Universitatum* och Demokratideklarationen, framtagen av kommittén Demokratin 100 år. Universitetet är också en bärande partner i Unesco:s utnämning av Göteborg som Unesco City of Literature. Läs mer om det sistnämnda i *Samverkan i forskningen*.

Under året startade universitetet ett internt nätverk för yttrandefrihet som ska stödja internationellt orienterad forskning, utbildning och samverkan inom ämnesområden som demokrati, mänskliga rättigheter, yttrandefrihet samt konstnärlig och akademisk frihet.

RISKUTSATT FORSKARE

Under 2021 gav Göteborgs universitet tillfälliga akademiska fristäder till två riskutsatta forskare genom Scholars at Risk.

Samverkan i forskningen

Integritet och principen om forskningens frihet är en grundläggande utgångspunkt som gör universitetet till en tydlig part i samverkan med andra delar av samhället. Högt ställda ambitioner om att bidra till en hållbar och kunskapsbaserad samhällsutveckling innebär konkreta möjligheter att vara en positiv kraft i samhällets utveckling, men stärker också forskningen och utbildningen.

Insatser för att utveckla samverkan och nyttiggörande

Göteborg utnämndes 2021 till en Unesco City of Literature. Universitetet samverkade genom Jonsereds herrgård kring ansökan med accelererad kraft under året. En avsiktsförklaring undertecknades med Göteborgs Stad och Västra Götalandsregionen om att gemensamt vara bärande parter kring stadens åtaganden gentemot Unesco. Denna långsiktiga satsning berör Konstnärliga fakulteten, Humanistiska fakulteten och Utbildningsvetenskapliga fakulteten samt övriga fakulteter där litteraturorienterad verksamhet ingår. Unesco:s arbetsmodell erbjuder universitetet nya möjligheter till samverkan kring forskning och utbildning, där litteraturens kraft kan omsättas som hävstång i arbetet med demokrati, delaktighet och hållbarhet med utgångspunkt i Agenda 2030.

Universitetet har länge bedrivit forskning och utbildning inom området medie- och informationskunnighet (MIK), inte minst genom nationella och internationella samarbeten. Unesco-professuren i yttrandefrihet och formandet av Centrum för samverkande visuell forskning, GPS400, innebär en plattform för att kunna fungera som en kunskapsresurs inom ämnesfältet. Under året fördes diskussioner med bland andra Västra Götalandsregionen om ett tätare samarbete, med planering av en kommande samarrangerad nationell MIK-konferens. Beslut har fattats om att inrätta

en särskild styrgrupp för medie- och informationskunnighet. GPS400 startade under året även en interdisciplinär expertresurs för audiovisuell forskning och pedagogik. Gruppen kommer att samverka med bland andra Västra Götalandsregionen, Göteborgsregionen, Visual Arena och lokala föreningar, arkiv, bibliotek och museer.

I november lanserades portalen medborgarforskning.se, ett kunskapsnav och en knutpunkt för alla som är intresserade av medborgarforskning. Portalen utvecklades inom projektet *Arenor för relationsbyggande samverkan genom medborgarforskning* (ARCS) där universitetet samarbetade med Sveriges lantbruksuniversitet, Umeå universitet och Vetenskap & Allmänhet. Grunden inom medborgarforskning är att forskare och frivilliga ur allmänheten tillsammans tar fram ny kunskap. Det kan handla om att forskare tar hjälp av allmänheten för att samla in eller granska stora mängder data, men kan också bygga på initiativ från medborgare som använder vetenskapliga metoder för att skapa underlag för påverkansarbete.

I samarbete med Folkuniversitetet genomförde Naturvetenskapliga fakulteten en kurs i populärvetenskapligt skrivande, riktad till forskare verksamma vid fakultetens institutioner. Kursen innehöll handledning och konkreta verktyg för att uttrycka sig populärvetenskapligt och tog upp frågor om hur forskare kan nå fram och skapa förtroende för faktabaserad kunskap.

I syfte att vidareutveckla Naturvetenskapliga fakultetens relationer med industrin lanserades ett nytt format för samverkan under året, GUIDE-dagarna. Formatet är utformat av fakultetens samverkansberedning. Det långsiktiga målet är att initiera, etablera och utveckla engagerande och framgångsrika interaktioner mellan akademien och industripartners för att uppnå starka och bestående samarbeten i form av gemensamma forskningsprojekt, utbildningsprogram med kandidat-, master- och doktorsexamensprojekt såväl som kurser. Det första eventet genomfördes i oktober med temat *Image processing with artificial intelligence*. Totalt deltog 60 personer, där nästan hälften var representanter från industrin och övriga från akademien.

För att ge stöd i frågor kring forskning upprättades ett treårigt samverkansavtal mellan Konstnärliga fakulteten och Kulturskolecentrum vid Kulturrådet. En forskare och kontaktperson bevakar och följer kulturskolerelevant forskning och rapporterar kontinuerligt till Kulturskolecentrum. Kontaktpersonen fungerar även som resurs i andra frågor som kan bidra till verksamhetsutveckling i kulturskolan. För fakulteten ger denna samverkan en möjlighet att både sprida forskning och att ta del av kulturskolors verksamhet och behov genom nya informationskanaler och plattformar.

Handelshögskolan har genom sitt partnerprogram flera samarbeten med företag och offentliga organisationer. Med Volvo Car Group finns en lång samverkanshistorik och under 2021 slöts ett mer långtgående samarbetsavtal. I ett första steg ska forskningsområden där det finns gemensamma intressen identifieras för att senare kunna mynna ut i exempelvis gemensamma forskningsansökningar. De forskningsresultat som samarbetet kan resultera i är tänkta att publiceras enligt samma principer som övrig forskning, men med fler möjligheter att tillämpas praktiskt och bidra till Volvo Cars innovationskraft.

Forskningskommunikation och folkbildning

Universitetet deltog på flera populärvetenskapliga arenor som till exempel Vetenskapsfestivalen, Bokmässan, Frihamnsdagarna och West Pride. De flesta evenemang återgick till att, åtminstone till viss del, arrangeras fysiskt. De flesta valde dessutom att strömma sina program och gjorde därigenom en ännu större spridning av innehållet möjlig än innan pandemin. Trots ett större utbud av fysiska evenemang fortsatte arbetet med det digitala formatet *Akademisk kvart* med korta, filmade, populärvetenskapliga föreläsningar. Föreläsningar om allt från vårdekonomi till populism, gängkriminalitet, logotyper, inflammation och Antarktis publicerades. En föreläsning behandlade hur 1700-talets sensibilitetskultur påverkade musiken och hur det är möjligt att uppleva samma känslor vid lyssning på musik idag.

Även 2021 präglades pressarbetet av pandemin. Forskare från universitetet medverkade i princip dagligen i media för att kommentera olika aspekter kopplade till covid-19. Det inrikespolitiska läget med osäkert regeringsunderlag, flera talmansrundor samt ny regering och statsminister gjorde att media ofta kontaktade universitetet för kommenterande expertis. Under året skickades runt 200 pressmeddelanden ut i en rad olika ämnen, som bronsåldersfynd på Cypern, att kvinnor drabbas mer av zoomtrötthet än män och att de som var vältränade när de var unga klarade covid-19 bättre. Universitetet arbetade aktivt även på andra sätt med att föra ut kunskap i samband med aktuella händelser. Ett exempel är när USA lämnade Afghanistan och det fanns ett stort behov av kunniga röster, universitetet skickade då ut en förteckning över relevanta forskare som kunde bidra med både kommentarer och analys.

PRESSARBETE

Omkring 200 pressmeddelanden skickades ut under året, om så skilda ämnen som bronsåldersfynd på Cypern, zoomtrötthet och om att personer som var vältränade som unga tycks klara covid-19 bättre.

Samverkan i utbildningen

Merparten av universitetets utbildningar har ett stort inslag av samverkan, genom exempelvis praktikkurser, professionsutbildningar, medverkan i programkommittéer och en ständig dialog med näringsliv, offentliga organisationer och den idéburna sektorn. Det är en förutsättning för utbildningens kvalitet och lämnar konkreta avtryck i samhället.

Livslångt lärande

Under året lanserade universitetet ett antal öppna, nätbaserade kurser som är avgiftsfria och tillgängliga för alla. Kurserna är utvecklade av lärare vid universitetet. I utbudet finns kurser om filmisk gestaltning och hur rytm kan användas som verktyg i skapande arbete, hållbar utveckling genom turism och evenemang, antibiotikaresistens, om utbildning och inlärnin kopplad till hållbarhet, relationen mellan fysisk rörelse och hälsa samt en öppen resurs för hållbart studieliv. Läs mer om de öppna nätbaserade kurserna i *Pedagogisk utveckling och lärande genom digitala verktyg* i kapitlet Utbildning och forskning av högsta kvalitet.

Vid Utbildningsvetenskapliga fakulteten finns en lång tradition av att bidra till det livslånga lärandet, särskilt gentemot yrkesgrupper verksamma inom skolan och förskolan, som lärare, förskollärare och skolledare. Under året initierades en fördjupad dialog med Göteborgsregionen (GR), en organisation som samlar 13 kommuner i Göteborgsområdet. En viktig del av arbetet sker inom ramen för Lärarutbildningens samverkansråd. Under 2021 fastställde rådet gemensamma prioriterade områden för samverkan. Bland många konkreta exempel på samverkan inom Göteborgsregionen finns den förändrade utbildningen Förskolläraryrket för yrkesverksamma (FÖRV), där verksamhetsintegrerad examination och validering av kompetens har en tydligare plats. Utbildningen, som kunde sökas för första gången höstterminen 2021, har haft ett stort söktryck. Inför detta samarbetade universitetet och GR även om rekrytering och att skapa förutsättningar för att kunna gå utbildningen samtidigt som studenten är yrkesverksam.

Centrum för forskning om arbete och sysselsättning, är ett samarbete med Chalmers. I oktober anordnades ett öppet seminarium på temat kompetensförsörjning och livslångt lärande. Fokus var bland annat frågor om vem som ska ansvara för att adekvata utbildningar finns, hur olika aktörers satsningar kan samordnas och vilka förutsättningar som finns idag för människors

livslånga lärande. Inbjudna talare från Linköpings universitet, Göteborgsregionen samt Västra Götalandsregionen, tematiserade livslångt lärande utifrån bland andra ovanstående frågeställningar.

Arbetslivsanknytning

En stor del av universitetets utbildningar har en tydlig arbetslivsanknytning och viktiga delar av innehållet utgörs av verksamhetsförlagd utbildning. Det gäller lärarutbildningar och vårdutbildningar, men även exempelvis apotekarprogrammet innehåller sammanlagt sex månaders verksamhetsförlagd utbildning på apotek.

Handelshögskolan tog, i samverkan med Andra AP-fonden och Göteborgs centrum för globala biodiversitetsstudier, fram ett uppsatspaket som riktar sig till studenter vid fakultetens ekonomutbildningar. Det övergripande temat är *Biologisk mångfald ur ett investerarperspektiv* och de tänkta frågeställningarna utgår från mer övergripande ämnesområden som hur biologisk mångfald kan identifieras och mätas, hur kunskapsläget ser ut inom den finansiella näringen samt relationen mellan biologisk mångfald och prestation.

Även vid IT-fakulteten genomsyras många av utbildningarna av en nära samverkan med företag och organisationer. Kandidatprogrammet i software engineering har ett stort fokus på att studenterna under utbildningen ska lära sig att kommunicera och interagera med kunder och andra samarbetspartners i projekt för mjukvaruutveckling. Redan som förstaårsstudenter introduceras studenterna till ett stort nätverk av företag inom mjukvarubranschen. Företagen kan sedan bidra med sin närvaro under programmets tre år. De kan till exempel ge gästföreläsningar, medverka i projekt inom utbildningen eller vara handledare under studenternas examensarbeten. När det gäller examensarbeten är också relationen med samarbetsföretag viktiga och en stor andel examensarbeten utförs inom industrin.

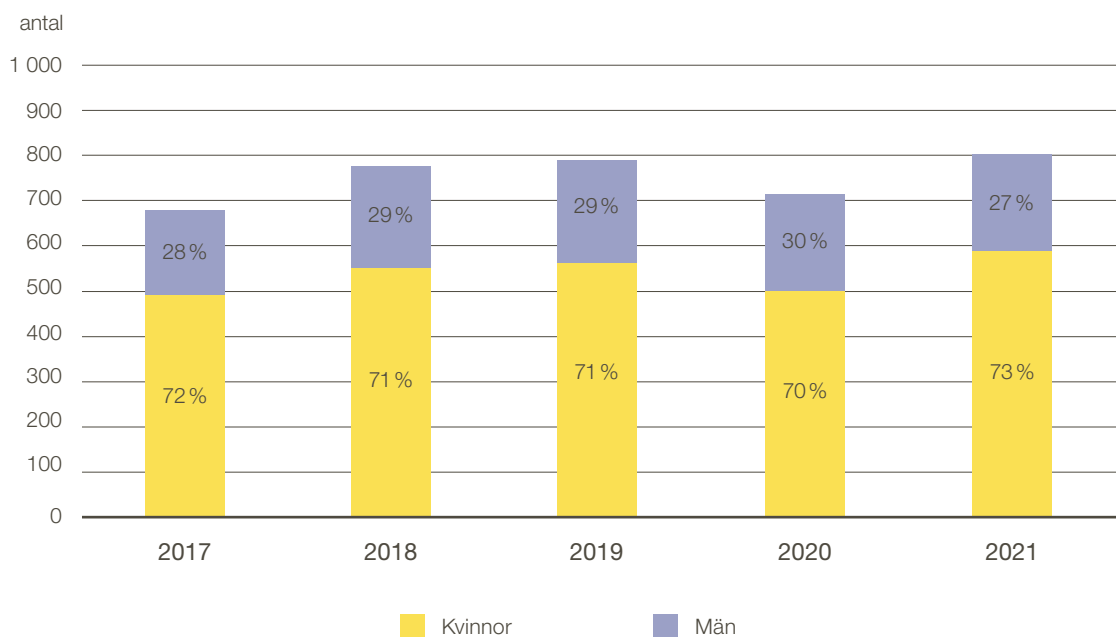

Diagram 8. Helårsstudenter inom uppdragsutbildning.

Vid Högskolan för scen och musik (HSM) samverkar kandidatprogrammet i komposition och musiklärarprogrammet med inriktning improvisation med dansgruppen *SpinnUNGA*. Det är en semiprofessionell dansensemble för unga dansare med och utan funktionsvariationer där fokus ligger på ömsesidig utveckling. Dansarna får fokus i sin konstnärliga utveckling och studenterna får träna färdigheter kring att kommunicera konstnärliga idéer och gemensamt arbeta fram en föreställning med dansarna. Ett konkret resultat är *Twelve Echoes*, som spelades in som film under våren, bland annat på HSM. Föreställningen uppfördes också på Frölunda respektive Mölnlycke kulturhus under hösten.

Uppdragsutbildning

Antalet helårsstudenter inom uppdragsutbildning uppgick 2021 till drygt 800, en ökning med elva procent jämfört med 2020 (se diagram 8). Flest utbildningar gavs på campus, men andelen som gavs på distans ökar kraftigt och 2021 var ökningen 81 procent. 46 procent av de ämnen som erbjuds fanns inom pedagogik eller ett utbildningsvetenskapligt ämne. Under året inrättades en universitetsgemensam arbetsgrupp som ska ta fram förslag på hur uppdragsutbildning bör samordnas, synliggöras och organiseras.

Institutionen för neurovetenskap och fysiologi erbjuder under året bland annat utbildningar inom akut neurosjukvård, stroke, multipel skleros, neurologisk rehabilitering kring ätstörningar hos barn och vuxna samt för blivande ortoptister. Utbildningarna riktar sig till yrkesverksamma inom olika professioner, bland annat sjuksköterskor, arbetsterapeuter, fysioterapeuter och magisteroptiker. De tvärprofessionella utbildningarna ger kursdeltagarna spetskompetens inom respektive område, till nytta för deras kliniska verksamheter.

Förvaltningshögskolans utbildningar omfattar exempelvis tillsyn och inspektion, chefs- och ledarskap, mångfald och jämställdhet, utvärdering, hållbar utveckling och ekonomistyrning. Under hösten gavs en kurs i förändringsledarskap samt en kurs i kommunal ekonomi och juridik. Kurserna vände sig till chefer och medarbetare för att bidra med nya perspektiv och insikter till utvecklandet av deltagarnas verksamheter.

Hållbar utveckling

Hållbar utveckling är ständigt närvarande och ett ledord för all verksamhet vid Göteborgs universitet. Det utgör en drivkraft i rollen som samhällsaktör och i den fria forskningen, men är också en viktig utgångspunkt i universitetets utbildningar. Universitetet strävar efter att tydligt bidra till de globala målen i Agenda 2030.

Göteborgs universitet är certifierat enligt den internationella standarden för miljöledningssystem, ISO 14001, vilket innebär att universitetet ständigt arbetar med att förbättra verksamheten för att minska den negativa miljöpåverkan och stärka den positiva påverkan för hållbar utveckling genom forskning, utbildning och samverkan. Universitetets handlingsplan för hållbar utveckling är en central del av miljöledningssystemet och flera strategiska förbättringar genomförs med denna som utgångspunkt, exempelvis hållbarhetsmärkning av utbildningar och insatser för att stimulera forskning i linje med Agenda 2030.

Med universitetets nya vision har hållbar utveckling fått en än mer framträdande plats. Hållbar utveckling har integrerats i strategier och verksamhetsplaner på såväl universitetsgemensam nivå som fakultetsnivå. Universitetets positiva och negativa påverkan på miljö och hållbar utveckling ska även fortsättningsvis följas upp inom ramen för miljöledningssystemet.

Ett stort antal insatser och projekt har genomförts under året för att bidra till Agenda 2030 vid fakulteter, institutioner och övrig verksamhet. Dessa omfattar sammantaget alla de globala målen och avser allt från studier av digitaliseringens effekter på mödravården och beräkningsmodeller för smittspridning i samhället, till policyutveckling inom havsmiljö.

Flera institutioner har använt universitetets utvecklade IT-verktyg *SDG Impact Assessment Tool* för att kartlägga forskning och andra aktiviteter relaterade till de globala målen för hållbar utveckling. Verktöget identifierar såväl positiva som negativa bidrag till Agenda 2030 och kan utgöra ett underlag inför ansökningar om forskningsmedel, hållbarhetsmoment i kurser och program samt samverkansprojekt inom hållbar utveckling.

Hållbarhetsrankning

Göteborgs universitet placerade sig på plats 49 när Times Higher Education Impact Ranking (THE) rankade världens lärosäten utifrån de globala målen för hållbar utveckling. Hållbarhetsrankningen utgår från indikatorer som ska ge omfattande och balanserade jämförelser inom de breda områdena forskning, förvaltning, uppsökande verksamhet och

undervisning. I årets rankning deltog 1 118 lärosäten från 94 länder. Trots en ökad konkurrens genom en stor ökning av antalet deltagande lärosäten har universitetet lyckats behålla den höga placeringen från föregående år. Inom delrakningen för det globala målet *God utbildning för alla* placerar sig universitetet på en meriterande fjärde plats.

Upphandlingar med hållbarhetskrav

Hållbarhetskraven i universitetets upphandlingar har utökats utifrån riktlinjerna i klimatramverket och de krav som ställs på offentlig upphandling. Vid nya upphandlingar är utgångspunkten Upphandlingsmyndighetens höga nivåer och krav på fossilfria transporter. Vid varje upphandling tar universitetet ställning till vilka hållbarhetskrav som kan ställas vad gäller ekonomiska krav, miljökrav, sociala och etiska krav samt krav på livscykelerspektiv. För att stödja verksamheten i hållbara upphandlingar har utbildning om de olika perspektiven på hållbar utveckling genomförts för upphandlare och inköpskoordinatorer. Under året har skärpta hållbarhetskrav bland annat ställts i universitetets upphandling av kaffe och utskriftstjänster, vilket resulterat i lägre klimat- och hållbarhetspåverkan under tillverkning, användning och transporter.

Agera

Inom ramen för Vinnovas tidigare utlysning har flera satsningar för att stärka svenska lärosätens samverkanskapacitet sjuvänt. Projektet *Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling som ramverk för samverkan* (Agera) har koordinerats av Göteborgs universitet. Genom att utveckla metoder för utvärdering av satsningar på samverkan och deras bidrag till de globala målen ska deltagande lärosäten stärka sina interna processer för att medarbetare ska ta sig an utmaningar för att bidra till en hållbar utveckling. Agera avslutades i juni och resultaten har sammanställts och publicerats. Rapporten samlar erfarenheter och reflektioner från åtta svenska lärosäten om hur målen för hållbar utveckling kan användas för att mobilisera handling och vägleda samarbete. Syftet är att stimulera och inspirera andra lärosäten att utveckla och utforska nya samverkansmodeller med Agenda 2030 som ramverk.

Forskning för hållbar utveckling

Göteborgs universitet strävar efter att stärka sin roll som ett ledande universitet inom hållbar utveckling. Det finns ett behov av ökad kompetens och insikt i hur omställning till ett hållbart samhälle ska ske, både nationellt och globalt. Universitetets forskning har en tydlig uppgift att bidra med vetenskapligt byggd kunskap i denna omställning.

Forskarnätverk för hållbar utveckling

Ett forskarnätverk för hållbar utveckling vid Chalmers och Göteborgs universitet etablerades redan 1995, men har utvecklats och förtydligats de senaste åren. Nätverket ska skapa mötesplatser för forskare från olika ämnesområden för att öka det tvärvetenskapliga samarbetet. Ambitionen är också att stärka finansieringen för att fler forskningsprojekt ska bidra till de globala målen för hållbar utveckling. Totalt 690 forskare och doktorander från 40 olika institutioner vid Chalmers och Göteborgs universitet deltar i nätverket. Under 2021 hölls fem *Researchers Fika*, en serie återkommande seminarier där medlemmar i nätverket föreslår ett ämne de vill presentera och matchas med en annan forskare från en annan disciplin med liknande intresseområde.

I samband med hållbarhetsveckan *Act Sustainable* arrangerades ett rundabordssamtal om aktionsbaserad forskning för hållbarhet. Här deltog 35 forskare från Göteborgs universitet och Chalmers, med bred representation från olika ämnesområden.

Forskning för marina resurser

Göteborgs universitet har en lång tradition av forskning inom marin naturvetenskap och teknik, men också en stark samhällsvetenskaplig forskning som tillsammans med forskning inom humaniora och konst bidrar till en bred kompetens om havet. Flera projekt knyter samman värdet av en hållbar förvaltning av marina resurser med ett framtida nyttjande. Här kan nämnas algforskargruppen vid Göteborgs universitet som undersöker hur alger och tång samspelar med sin omgivning, hur algerna reagerar på naturliga och mänskligt framkallade miljöförändringar och hur de kan användas som en förnybar resurs för biomassa. Denna grundläggande forskning överlappar med tillämpad forskning som ska optimera algodling för livsmedel, foder och andra produkter. I ett annat projekt i Koster-Väderöfjordens naturområde i norra Bohuslän restaureras ögonkorall med hjälp av artificiella rev. Syftet är att restaurera korallreven i så stor skala att det kan göra skillnad i området.

Antalet vetenskapliga publikationer inom hållbar utveckling har fortsatt att öka och under 2021 publicerades 794 (se diagram 9). Ökningen motsvarar elva procent jämfört med föregående år. Under femårsperioden har publikationerna ökat med mer än 50 procent. Samtliga universitetets vetenskapsområden är representerade, vilket visar på bredden inom forskning för hållbar utveckling.

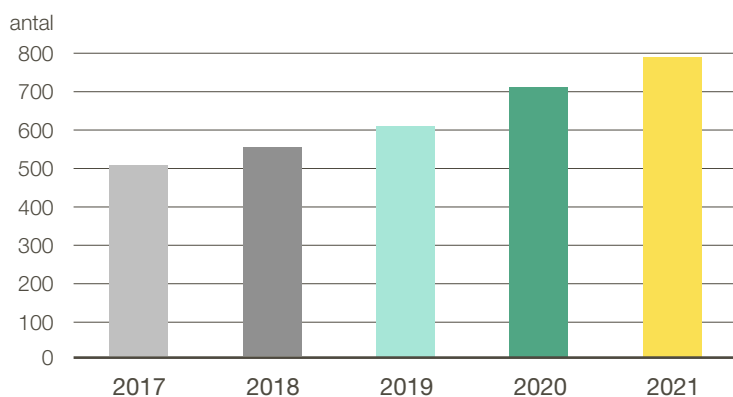

Diagram 9.
Antal vetenskapliga publikationer inom hållbar utveckling.

En ny utsökning för den senaste femårsperioden har gjorts för att inkludera publikationer som har rapporterats i efterhand. Med vetenskaplig artikel avses publikationstyperna artikel i vetenskaplig tidskrift, artikel i övriga tidskrifter samt forskningsöversiktsartikel.

Hållbarhet i utbildningen

Universitetet har uppdraget att utbilda för en hållbar framtid och dagens studenter förväntar sig att hållbarhetsperspektivet lyfts in i utbildningarna på ett adekvat sätt. Hållbarhetsmärkningen av kurser och program ger vägvisning för hur utbildningsinnehållet svarar upp mot de globala målen.

Göteborgs universitet har, sedan hållbar utveckling infördes i högskolelagen 2006, strävat efter att integrera hållbarhet och hållbar utveckling i utbildningen. Under året har en studie genomförts och en rapport publicerats, *Baseline study on the Integration of Sustainable Development into education at the University of Gothenburg*. I rapporten presenteras universitetets tidigare prestationer, rådande utmaningar och möjligheter med att integrera hållbarhet i utbildningen. Studien kommer att ligga till grund för att diskutera och utveckla en handlingsplan för att stärka arbetet med att systematiskt integrera hållbar utveckling i utbildningen tillsammans med fakulteter och institutioner.

Nytt system för hållbarhetsmärkning

Göteborgs universitet har sedan flera år ett system för hållbarhetsmärkning av kurser och program. Märkningen, som utgår från kriterier som speglar det mångdimensionella begreppet hållbar utveckling, följs upp årligen. Ett arbete har pågått för att se över och revidera systemet för hållbarhetsmärkning. I uppdraget ingick att ta tillvara erfarenheter, kunskap och styrkor från nuvarande system samt undersöka om och hur det reviderade systemet kan inkludera

eller relatera till de globala målen i Agenda 2030. Ett reviderat system ska även innehålla förslag på stödjande verktyg för lärares arbete samt, skapa större tydlighet för kurs- och programansvariga, studenter och andra målgrupper. I uppdraget ingick även att ge förslag på struktur för hur märkningen kan följas upp. Universitetet har under året beslutat att det reviderade systemet ska ge möjlighet att hållbarhetsmärka kurser och program enligt både de befintliga kriterierna och enligt de globala målen. Regler och riktlinjer för märkningen samt en webbaserad vägledning för universitetets arbete med hållbarhetsmärkning kommer att tas fram.

Hållbarhetsvecka

Hållbarhetsveckan *Act Sustainable* genomfördes för sextonde gången 2021. Veckan ska stimulera och inspirera såväl studenter som medarbetare till att få mer kunskap och bidra till ett ökat engagemang. På scen i Studenternas Hus fanns bland annat studenter och forskare som deltog på konferensen COP 26 i Glasgow och danslärare framförde en koreografi som gestaltade årets tema *Faktivism – Fatta din fakta!* Veckan bjöd även på workshop med den nationella samordnaren för Agenda 2030, föreläsningar, provsmakning av alger och forskarsamtal om vetenskap och desinformation.

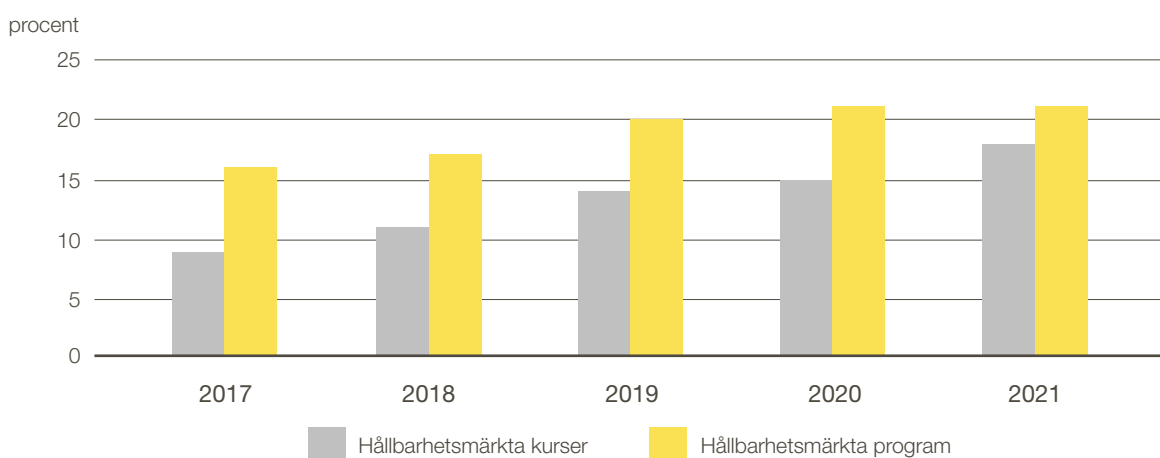

Diagram 10. Andel hållbarhetsmärkta kurser och program.

Andel hållbarhetsmärkta kurser och program har fortsatt att öka, ökningen finns framförallt bland kurser. 2021 var totalt 835 programkurser och fristående kurser samt 44 utbildningsprogram hållbarhetsmärkta.

Göteborgs universitets hållbarhetsstipendium *Gothenburg University Thesis Award (GUSTA)* uppmärksammar framstående studentuppsatser inom hållbar utveckling. Priset, som delades ut för tredje året under hållbarhetsveckan ska motivera studenter att kritiskt engagera sig i hållbarhetsfrågor och söka efter mer kunskap för en hållbar värld.

Årets fyra pristagare har skrivit uppsatser som behandlade ämnen som närvaron av kvinnor som förutsättning för hållbar utveckling, kommuners arbete med klimatanpassning, hur utbildning för hållbar utveckling kan stärkas genom modermålsutbildning och ge ökad jämlikhet samt klimatanpassning utifrån ett Stillahavsperspektiv.

Klimatpåverkan

Göteborgs universitet arbetar med att få ett bättre grepp om sin klimatpåverkan för att nå upp till målsättningarna i klimatramverket. Ett viktigt steg mot målen är införandet av en koldioxidbudget med uppdrag om att halvera universitetets koldioxidutsläpp till 2030.

Klimatramverket

Göteborgs universitet anslöt sig 2019 till klimatramverket, vilket är grunden i universitetets systematiska arbete med klimatpåverkan. Klimatramverket är ett samarbete mellan svenska universitet och högskolor med inriktningen att, i linje med nationella och internationella åtaganden, nå det så kallade 1,5 gradersmålet. Inom universitetet finns en arbetsgrupp som samordnar implementeringen av klimatramverket.

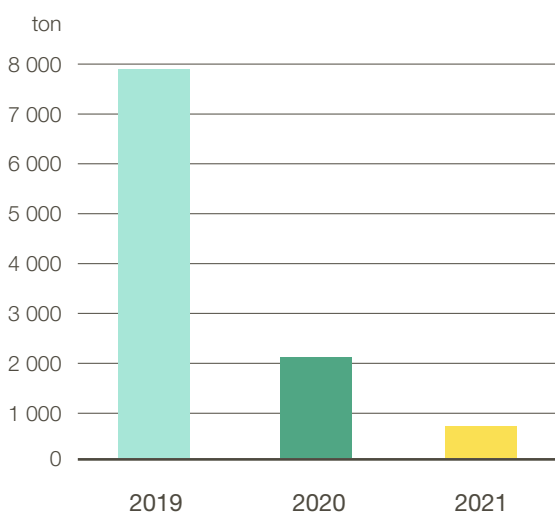

Diagram 11. Totala koldioxidutsläpp från tjänsteresor.

Göteborgs universitet har från och med 2019 bytt mätmetod för flygresor, för att bland annat ta hänsyn till höghöjdseffekten. Uppgifter för tidigare år redovisas därför inte, då jämförelser blir missvisande.

För att minska universitetets klimatpåverkan har beslut fattats om att införa en koldioxidbudget för universitetets verksamheter. Samtliga fakulteter, universitetsbiblioteket och gemensamma förvaltningen har fått i uppdrag att reducera sina koldioxidutsläpp i två etapper, med minst 25 procent till 2024 och med minst 50 procent till 2030 jämfört med basåret 2019.

Flera andra övergripande åtgärder har också initierats för att bidra till att universitetet når målen. Under våren arrangerades workshoppar där medarbetare kunde ta del av planerade insatser och förväntade effekter, erfarenheter från dessa workshoppar var en viktig grund för det fortsatta arbetet. En revidering av universitetets interna klimatfond har också beretts inför beslut under 2022 vilket ska främja klimatvänliga transporter och minska utsläppen från flygresor. Det innebär att den avgift som betalas per flygresa, som tillfaller klimatfonden, höjs. Medel från klimatfonden används sedan till åtgärder för att minska universitetets utsläpp.

Arbetet för klimatomställning vid fakulteter och institutioner har präglats av investeringar i utrustning och att utforma rutiner för distansarbete och distansundervisning, där långsiktiga satsningar gjorts för att användas även efter pandemin. Satsningar har också gjorts på utrustning och förändrad energianvändning i forskningsmiljöer, exempelvis utbyte av stenkol till biobränslen inom Konstnärliga fakultetens verksamhet. Även konkreta förbättringar i lokaler och utrustning för resurseffektiva maskiner, förlängd användning av IT-utrustning, effektivare belysning och återanvändning av möbler och inredning har genomförts.

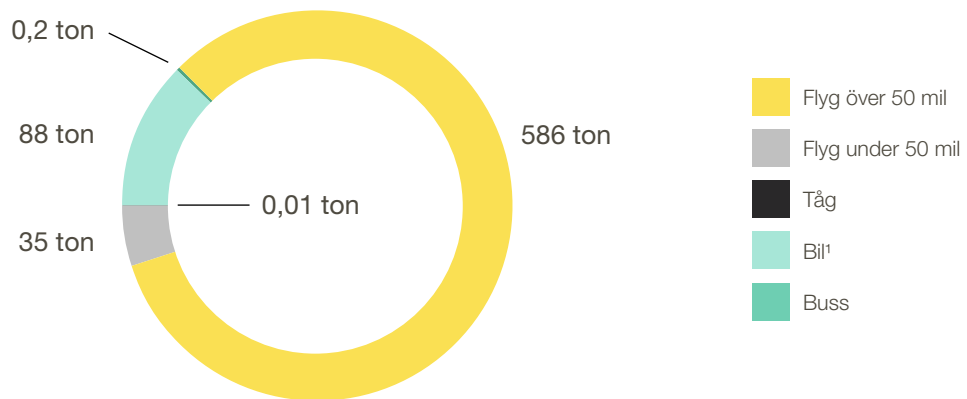

Diagram 12. Koldioxidutsläpp från tjänsteresor per transportslag 2021.

¹ Bilresor inkluderar egen bil i tjänst, bilpool och taxiresor.

Koldioxidutsläpp

För att kunna följa och analysera universitetets koldioxidutsläpp har ett tekniskt systemstöd utvecklats. Det digitala verktyget, *Carbon Intelligence System*, ska visa koldioxidutsläpp per organisatorisk enhet och göra det möjligt för prefekter och andra chefer att få en bild av utsläppen, planera för åtgärder och följa effekterna i koldioxidreducering. Verktyget är en viktig del i universitetets fortsatta arbete, dels för att medvetandegöra, dels som utgångspunkt för beslut om lokala, relevanta klimatomställningsåtgärder.

Den klimatbelastningsutredning som färdigställdes under 2020 har gett en bild av universitetets reella koldioxidutsläpp. För 2019, som är basåret för mätningarna, var universitetets klimatpåverkan drygt 41 000 ton koldioxidekvivalenter. Mätningarna för både 2020 och 2021 indikerar en generell minskning av universitetets klimatpåverkan. För 2020 minskade de totala koldioxidutsläppen med 14 procent, som en följd av pandemin och dess effekter på resandet. Även om mätningarna för 2021 inte är helt färdiga ännu visar de en fortsatt trend med minskade koldioxidutsläpp.

Omställningen till distansarbete och distansundervisning under pandemin har medfört nya och mer flexibla arbetssätt för såväl medarbetare som studenter. De stöd och verktyg som finns tillgängliga för digitala möten skapar förutsättningar för att ersätta tjänsteresor, i de fall det är möjligt och relevant. Antalet digitala möten och antalet mötestimmar har båda nästan dubblats under 2021, trots den stora ökning som skedde under föregående år.

HÅLLBAR UTVECKLING I FOKUS

Göteborgs universitet har målet att stärka sin position som ett ledande universitet inom hållbar utveckling till 2024. Detta märks i universitetets vision där Agenda 2030 och klimatomställning har en viktig plats.

Måluppfyllelse för hållbar utveckling 2021

2021 är sista året med en separat handlingsplan för hållbar utveckling. Årets uppföljning visar att universitetet har nått merparten av målen. Från och med 2022 är hållbarhetsarbetet integrerat i universitetets visions- och strategiarbete.

Mål 2021	Resultat och indikator
Universitetet ska främja forskning som syftar till att identifiera, öka kunskapen om samt lösa globala samhällsutmaningar.	↗ 794 vetenskapliga artiklar ¹ som behandlar frågeställningar inom hållbar utveckling publicerades under 2021, en ökning med elva procent jämfört med 2020.
Universitetet ska öka och kvalitetssäkra integreringen av hållbar utveckling i utbildningen.	↗ 18 procent av kurserna (835 av 4 669 kurser ²) och 21 procent av programmen (44 av 205 program) är hållbarhetsmärkta. Andelen hållbarhetsmärkta kurser och program har ökat jämfört med 2020.
Universitetet ska öka studentmedverkan inom hållbar utveckling vid universitetet och i samhället.	↗ Antal aktiviteter och samverkansprojekt inom hållbar utveckling för, av eller med studenter har ökat med 16 procent sedan 2020. Antal genomförda aktiviteter och samverkansprojekt var 201.
Universitetet ska ställa hållbarhetskrav ³ vid alla ramavtal och öka kravställningen vid objektsupphandlingar.	↗ I 24 ramavtal där hållbarhetskrav är relevant har sådana krav ställts. I 41 procent av objektsupphandlingarna (11 av 27) har hållbarhetskrav ställts.
Universitetet ska öka andelen inköp där det ställs hållbarhetskrav, inom prioriterade produktområden ⁴ .	↗ I 11 av 12 prioriterade produktområden har andelen produkter med hållbarhetskrav ökat, eller ligger på samma nivå, jämfört med 2020.
Universitetet ska minska utsläppen av koldioxid från tjänsteresor med 25 procent under 2021 jämfört med 2019.	↗ De totala utsläppen av koldioxid från tjänsteresor under 2021 var 711 ton, en minskning med 91 procent sedan 2019.
Universitetet ska minska energianvändningen med tio procent per kvadratmeter till 2020 jämfört med 2015.	↗ Användningen av el och värme uppgick under 2021 till 179 kWh/m ² , en minskning med fyra procent jämfört med 2020. Användningen av el och värme har minskat med 14 procent jämfört med 2015.
Universitetet ska vid alla nybyggnationer och större ombyggnationer ställa miljökrav motsvarande <i>Miljöklassad byggnad nivå Guld</i> gällande framförallt energiförbrukning.	➡ Inga ny- eller ombyggnationer har färdigställts under 2021. Detta målområde infördes 2017 och sedan dess har två byggnationer guldklassats.
Universitetet ska minimera antalet incidenter som medför negativa konsekvenser för miljön samt verka för att minimera konsekvenserna av incidenter.	➡ Två incidenter med negativa konsekvenser för miljön har inträffat under 2021. 42 aktiviteter har genomförts för att minska uppkomsten av incidenter som medför negativa konsekvenser för miljön.
Universitetet ska minska den totala mängden avfall med tio procent under 2021 jämfört med 2015.	↗ Den totala mängden avfall uppgick till 672 ton, en minskning med åtta procent sedan 2020. Sedan 2015 har den totala mängden avfall minskat med 39 procent.
Universitetet ska öka andelen avfall som återanvänds, materialåtervinns eller komposteras med tre procentenheter under 2021 jämfört med 2015.	↗ Andelen avfall som återanvänds, materialåtervinns eller komposteras är 40 procent, en ökning sedan 2020. Sedan 2015 har andelen avfall som återanvänds, materialåtervinns eller komposterats minskat med två procentenheter.
Universitetet ska bidra till att uppfylla målen i Agenda 2030 och minska sin klimatpåverkan i enlighet med Klimatramverket.	↗ 2021 är första året som universitetet redovisar utifrån denna indikator. Redovisningen kommer från 2022 att kompletteras med utfall för koldioxidutsläpp för områden som energi, upphandling, tjänsteresor och avfall. Samtliga fakulteter, institutioner och övrig verksamhet har genomfört aktiviteter inom klimatomställning och på olika sätt bidragit till målen i Agenda 2030.

↗ Positivt resultat för året ↘ Negativt resultat för året ➡ Resultat oförändrat eller jämförelse med föregående år görs inte

¹ Med vetenskaplig artikel avses publikationstyperna artikel i vetenskaplig tidskrift, artikel i övriga tidskrifter samt forskningsöversiktsartikel.

² Avser programkurser och fristående kurser.

³ Med hållbarhetskrav avses ekonomiska krav, miljökrav, sociala och etiska krav samt krav på livscykelperspektiv.

⁴ Datorer och bildskärmar, drycker, frukt, kontorspapper, mjukpapper, städkemikalier, bilar, textila profilprodukter och möbler.

Vision:

Göteborgs universitet ska utvecklas som en sammanhållen organisation, attraktiv arbetsplats och studiemiljö för att stärka utbildningens och forskningens kvalitet och relevans.

Sammanhållen organisation, attraktiv arbetsplats och studiemiljö

Universitetet ska präglas av samarbete där medarbetare och studenter gemensamt utformar en attraktiv arbetsplats och studiemiljö. I detta kapitel beskrivs utvecklingsarbete kopplat till universitetets styrning och organisation samt fysiska och digitala miljöer. Här finns även analys av personalstrukturen och redovisning av universitetets arbete med kompetensförsörjning, studenters och medarbetares arbetsmiljö samt jämställdhet och likabehandling.

Universitetets arbets- och studiemiljö har fortsatt präglats av distansundervisning och tillfälligt hemarbete. Under hösten inleddes en stegvis återgång till campus och riktlinjer för distansarbete beslutades. Flera utvecklingsarbeten pågår för att skapa en hållbar arbets- och studiemiljö. En ny modell för fördelning av medel för studenthälsa har utvecklats och ett nytt system för incidenthantering har lanserats.

Även universitetets lokaler och styrformer är under utveckling. Flera stora om- och nybyggnationer pågår för att bygga ett cityuniversitet för framtiden. Som en del i universitetets strategiarbete har

planerings- och uppföljningsprocesserna utvecklats och finansieringsmodellerna för gemensamma förvaltningen och universitetsbiblioteket utvärderats.

Göteborgs universitet hade totalt 6 628 anställda under 2021, en ökning jämfört med föregående år. Konkurrensen om kvalificerad arbetskraft är fortsatt stor och universitetet arbetar aktivt med att attrahera rätt kompetens. Den samlade bedömningen är att universitetet har hanterat kompetensförsörjningen på ett tillfredsställande sätt och har den kompetens som krävs kopplat till universitetets uppdrag.

Styrning och organisation

Göteborgs universitets styrning ska vara långsiktig, decentraliserad och bygga på tillit i en sammanhållen organisation som främjar helhetstänkande. En förutsättning för det är ändamålsenliga och transparenta planerings- och beredningsprocesser som tillvaratar universitetets bredd och kompetens.

Utveckling av planering och uppföljning

Göteborgs universitet beslutade under 2020 om en vision samt universitetsgemensamma mål och strategier för perioden 2021–2024. Målen och strategierna är samlade inom sex fokusområden som tillsammans ska bidra till att skapa förutsättningar för att utveckla universitetets utbildning, forskning och samverkan. Fakulteter, universitetsbiblioteket och gemensamma förvaltningen har under året tagit fram treåriga verksamhetsstrategier. Den fleråriga inriktningen för utveckling av verksamheten på både universitets- och fakultetsnivå konkretiseras i årliga verksamhetsplaner.

För att bidra till att uppfylla vision, mål och strategier arbetar universitetet för att utveckla processerna för planering och uppföljning. Målet är att stärka helhetsbilden, öka samordningen, tydliggöra roller och ansvar samt förstärka inriktningen på långsiktig planering, uppföljning och analys. Utvecklingsarbetet består av flera delar och implementeras stegvis för att ge möjlighet till dialog, förankring och anpassning till universitetets olika verksamheter.

Årets fokus har varit att se över och utveckla universitetsstyrelsens årliga resursfördelningsbeslut, som nu tar sin utgångspunkt i de universitetsgemensamma målen. Under hösten har också en mer långsiktig process för riskanalys implementerats där treåriga risker identifieras utifrån universitetets uppdrag, vision och mål. Den universitetsgemensamma riskanalysen har tagits fram genom dialoger i universitetets olika berednings- och beslutsforum. Som ett led i att skapa en ökad samordning och effektivisering av det årliga uppföljningsarbetet har även behovet av uppföljningsinformation setts över. Resultatet är en samlad uppföljningsrapport för fakulteter, som grund för kommande dialog med rektor, och ett webbaserat stöd med indikatorer för årlig uppföljning.

ETT UNIVERSITET FÖR VÄRLDEN

Göteborgs universitets vision visar vad universitetet vill vara och de grundläggande kärnvärden som verksamheten vilar på. Detta anger riktningen för universitetets utveckling för perioden 2021–2030.

Översyn av modeller för styrning och finansiering

De övergripande formerna för styrning och finansiering av universitetets kärnverksamhet är centrala för att bedriva utbildning och forskning av högsta kvalitet. Under året har universitetet analyserat och påbörjat utvecklingen av en ny modell för fördelning av forskningsanslaget. Läs mer i *Kvalitetssäkrad forskning* i kapitlet Utbildning och forskning av högsta kvalitet.

Universitetet har även beslutat att utveckla formerna för styrning och finansiering av universitetsbiblioteket och gemensamma förvaltningen. Målet är att åstadkomma transparens, ändamålsenlighet och kostnads-effektivitet kring gemensamma stödfunktioner och resurser. Externa utredningar av nuvarande modeller har genomförts under året.

I februari lämnades en rapport med förslag till förnyelse av gemensamma förvaltningen för att tydliggöra förvaltningens uppdrag och roll samt uppnå en ökad transparens, verksamhetsförståelse och legitimitet. Arbete pågår med att implementera de uppdrag som beslutats efter analys och anpassning av förslagen till universitetets förutsättningar. Här kan nämnas utveckling av en ny och samlad finansieringsmodell för gemensamma förvaltningen från 2023, som även inkluderar översyn av principerna för försäljning och prissättning av tjänster. För att utveckla gemensamma förvaltningens interna organisation, lednings- och planeringsförmåga har en organisationsförändring genomförts och ett samlat kansli inrättats. Det finns även uppdrag som avser utveckling av kvalitetsarbetet inom det samlade verksamhetsstödet, ett led i detta arbete är höstens beslut om en reviderad policy för verksamhetsstödet.

I oktober lämnades en rapport med förslag som ska utveckla finansiering och styrning för kvalitet och effektivitet vid Göteborgs universitetsbibliotek. Utredningen ansluter till de principer som anges i utredningen av gemensamma förvaltningen vad gäller behovet av transparens, tydliga uppdragsbeskrivningar samt utvecklade processer för beredning och finansiering av strategiska satsningar. Rapportens förslag kommer att vara grund för beslut om implementering av en utvecklad styrning och finansiering av universitetsbibliotekets verksamhet.

Universitetets anställda

För att kunna förutse och möta behov och utmaningar inom såväl kompetensförsörjning som planering av verksamheten är det nödvändigt att följa upp den största och viktigaste resursen på ett universitet, dess medarbetare.

Antalet anställda vid Göteborgs universitet uppgår till i genomsnitt 6 628 individer under 2021. Det motsvarar 5 529 årsarbetare, vilket innebär en ökning med 58 årsarbetare jämfört med föregående år

(se tabell 8). Ökningen motsvarar en procent, vilket är något lägre än 2020. Under femårsperioden har antalet årsarbetare ökat med fem procent.

personalkategori	2021		2020		2019		2018		2017	
	Totalt	kvinnor/ män (%)	Totalt	kvinnor/ män (%)	Totalt	kvinnor/ män (%)	Totalt	kvinnor/ män (%)	Totalt	kvinnor/ män (%)
Lärare										
Professorer	540	38/62	531	36/64	516	35/65	525	34/66	526	32/68
Lektorer	914	54/46	910	54/46	910	54/46	903	54/46	876	54/46
Lektorer, biträdande	45	39/61	50	47/53	53	46/54	64	47/53	65	46/54
Adjunkter	305	67/33	313	66/34	318	67/33	318	64/36	314	63/37
Forskarassistenter	20	44/56	36	49/51	54	46/54	67	48/52	61	43/57
Postdok	187	50/50	176	54/46	169	54/46	195	53/47	191	54/46
	2 011	51/49	2 016	51/49	2 020	51/49	2 072	50/50	2 033	49/51
Annan undervisande och forskande personal										
Forskare	431	50/50	421	52/48	389	53/47	363	52/48	364	53/47
Forskare, biträdande	84	71/29	88	64/36	88	65/35	94	65/35	82	66/34
Övriga	165	48/52	155	48/52	145	49/51	109	52/48	104	52/48
	680	52/48	664	53/47	622	54/46	566	54/46	550	55/45
Doktorandanställning										
	797	56/44	765	55/45	760	56/44	757	57/43	762	57/43
Administrativ, teknisk, bibliotekspersonal										
Administrativ personal	1 305	78/22	1 295	78/22	1 250	77/23	1 214	77/23	1 189	78/22
Teknisk personal	590	52/48	585	51/49	584	52/48	589	53/47	576	54/46
Bibliotekspersonal	146	70/30	146	70/30	143	69/31	145	70/30	140	72/28
	2 041	59/41	2 026	69/31	1 977	69/31	1 948	69/31	1 905	70/30
Totalt	5 529	59/41	5 471	59/41	5 379	59/41	5 343	58/42	5 250	59/41

Tabell 8. Årsarbetare¹.

¹ Årsarbetare anges som medeltal per år.

Kategorin lärare har minskat marginellt jämfört med 2020. Även 2021 är forskarassistenter den kategori som minskat mest. Detta förklaras av förändringar i högskoleförordningen där tidsbegränsningsgrunden för meriteringsanställning, som vid universitetet använts för forskarassistenter, har tagits bort. Störst ökning, sex procent, finns bland postdoktorer. En anledning är ökade externa forskningsbidrag. Sett till hela femårsperioden har kategorin däremot minskat något.

Göteborgs universitet har i regleringsbrevet ett mål att tre procent av samtlig forskande och undervisande personal 2021–2024 ska vara biträdande lektorer. Antalet biträdande lektorer har minskat varje år under femårsperioden. Jämfört med 2020 är minskningen tio procent. En förklaring är att flera biträdande lektorer befordrats till lektor. För 2021 är andelen biträdande lektorer av all forskande och undervisande personal, liksom 2020, knappt två procent. Anställningen som biträdande lektorat kommer att vara en del av universitetets pågående arbete med strategisk kompetensförsörjning. Universitetet kommer därför noga att följa utvecklingen och förutsättningarna för att öka denna andel.

Antalet årsarbetare inom kategorin annan undervisande och forskande personal har ökat med drygt två procent jämfört med föregående år och visar en ökning med 24 procent över hela femårsperioden. Ökningen kan delvis förklaras av att anställningsformen forskarassistent, som var en läraranställning, tagits bort och att denna grupp numera anställs som forskare.

Antalet doktorander har ökat med fyra procent från att ha varit på en relativt stabil nivå under perioden 2017–2020. Variationen mellan fakulteter är samtidigt stor.

Kategorin administrativ, teknisk och bibliotekspersonal har ökat med knappt en procent jämfört med 2020. Under femårsperioden är ökningen sju procent. Ökningen har flera orsaker, bland annat att verksamhetsstödet växer i takt med att utbildnings- och forskningsverksamheten ökar.

Av samtliga anställda är 59 procent kvinnor och 41 procent män, vilket innebär en oförändrad könsfördelning. Inom kategorin lärare fortsätter andelen kvinnor bland professorer att öka, men långsamt. Under femårsperioden har andelen ökat från 32 procent till 38 procent. Störst förändring finns bland biträdande lektorer där antalet anställningar har minskat samtidigt som könsfördelningen förändrats. Från att ha varit relativt konstant under 2017–2020 har andelen män ökat och kvinnor minskat under 2021.

Den totala personalomsättningen vid universitetet uppgår till elva procent, exklusive doktorandanställningar och adjungerade utan lön (se tabell 9), jämfört med tio procent 2020 respektive tolv procent 2019. Högst personalomsättning, mellan 22 och 23 procent, finns i kategorierna meriteringsanställningar och annan undervisande och forskande personal. Anledningen är att dessa båda kategorier huvudsakligen består av olika tidsbegränsade anställningar.

	2021			2020		2019			
	Medeltal anställda	Ny-anställda	Slutat	Omsättn. (%)	kvinnor/män (%)	Omsättn. (%)	kvinnor/män (%)	Omsättn. (%)	kvinnor/män (%)
Professorer	588	5	38	1	1/1	2	2/3	2	2/4
Lektorer	1 095	50	95	5	4/6	4	4/4	3	4/4
Adjunkter	462	53	72	11	13/8	10	11/9	12	12/12
Meriteringsanställningar ²	283	65	66	23	21/25	18	20/32	20	14/27
Annan undervisande och forskande personal	959	212	315	22	24/20	18	18/17	21	23/19
Administrativ, teknisk, bibliotekspersonal	2 401	260	351	11	11/11	11	11/10	13	12/15
Totalt³	5 788	645	937	11	11/11	10	11/10	12	12/12

Tabell 9. Personalomsättning¹.

¹ Omsättning = lägsta tal av avgångar eller nyanställda dividerat med medeltalet anställda.

² I meriteringsanställningar ingår postdok, biträdande lektor och forskarassistent.

³ Exklusive doktorandanställning och adjungerade utan lön.

Kompetensförsörjning

Göteborgs universitet arbetar ständigt för att attrahera och rekrytera rätt kompetens utifrån universitetets uppdrag och behov. Utbildning och forskning av högsta kvalitet ska styra utvecklingen av arbetet och kompetensförsörjning är ett prioriterat område för 2021–2024. Den samlade bedömningen är att universitetet har hanterat kompetensförsörjningen på ett tillfredsställande sätt och har den kompetens som krävs kopplat till universitetets uppdrag.

Rekrytering

Universitetets olika verksamheter uppvisar en stor bredd och utmaningarna vad gäller kompetensförsörjning varierar, såväl mellan som inom fakulteterna. Konkurrenten mellan lärosäten om kvalificerad arbetskraft är stor och inom vissa områden är det svårt att erbjuda konkurrenskraftiga anställningsvillkor som lön, startpaket för unga forskare och forskning i anställningen.

Antalet ledigkungjorda anställningar vid universitetet har ökat, från cirka 2 700 under 2020 till närmare 3 000 under 2021. Det genomsnittliga antalet sökande per anställning har samtidigt minskat från 15 till 13. För att säkerställa en öppen och transparent rekryteringsprocess ingår universitetets internutbildning i rekrytering som en obligatorisk modul i universitetets chefsutbildning.

Liksom tidigare år konstaterar Utbildningsvetenskapliga fakulteten att det råder fortsatt brist på vetenskapligt meriterad personal inom de områden där utbildningsuppdraget ökat. Även Konstnärliga fakulteten redovisar att det råder brist på disputerade, oavsett meritering på konstnärlig eller vetenskaplig grund.

Flera fakulteter upplever att rekryteringsprocessen för lärare är lång och tidskrävande och det tar tid innan nya medarbetare är på plats. Det kan också vara svårt att hitta kvalificerade sakkunniga. Flera fakulteter arbetar med åtgärder för att effektivisera och kvalitets-säkra processen, till exempel genom utvecklingsarbete inom lärarförslagsnämnderna, revidering av styrdokument och vidareutveckling av anvisningar. För att undvika tidsglapp i kompetensförsörjningen annonserar

Handelshögskolan både ett vikariat och en tillsvidareanställning för samma anställning och Konstnärliga fakulteten arbetar med femåriga kompetensförsörjningsplaner.

IT-fakulteten befinner sig i en expansiv fas till följd av utökat utbildningsuppdrag och upplever stora utmaningar i att rekrytera och behålla personal. Det råder stor nationell och internationell konkurrens från såväl lärosäten som näringsliv. För att möta konkurrensen pågår flera åtgärder, som att erbjuda relocationstöd vid internationell rekrytering, involvera studenter i undervisning och forskningsgrupper för att inspirera till en bana som lärare och genomföra medarbetarundersökningar.

En återkommande utmaning för Sahlgrenska akademien är att hitta kandidater som har både klinisk erfarenhet, forskningsbakgrund och pedagogisk skicklighet. Inom de områden där konkurrens råder behöver annonseringen breddas. Andra sätt att hitta kandidater är genom nätverk och vetenskapliga konferenser. Sahlgrenska akademins råd för rekrytering arbetar med strategiska beslut som rör rekrytering.

Humanistiska fakulteten är fortsatt försiktiga med att rekrytera tillsvidareanställd personal mot bakgrund av det tidigare ekonomiska läget. Fakulteten konstaterar också att det är svårt att hitta vikarier och tidsbegränsad personal med rätt kompetens för specifika kurser och ämnesområden. En åtgärd har varit att kartlägga kompetens för att kunna nyttja kompetens över ämnesgränserna och på så sätt minska sårbarheten.

Gemensamma förvaltningen ser att det generellt finns god tillgång på kompetens men att det fortsatt är svårt att rekrytera inom främst IT-området. Sökande har inte den kompetens som efterfrågas och det kan vara svårt att möta löneanspråk. En möjlighet att rekrytera är genom konsultväxling, det vill säga att en tidigare inhyrd konsult söker anställning vid universitetet. En annan åtgärd är successiv kompetensutveckling av befintlig personal.

Universitetsbiblioteket har under 2021 deltagit i ett kompetensförsörjningsprojekt tillsammans med Bibliotekshögskolan i Borås, Chalmers bibliotek samt biblioteken vid Lunds universitet. Projektgruppen har tagit fram en samverkansmodell för kompetensförsörjning som ska säkerställa att utbildningen inom biblioteks- och informationsvetenskap samt lärosätesbibliotekens kompetensförsörjningsbehov går hand i hand, både på lång och på kort sikt.

Kompetensutveckling

Universitetets verksamhet ställer krav på ett aktivt ledar- och medarbetarskap med kvalificerade och engagerade chefer och medarbetare. Genom interna utbildningar, nätverk, handledning och utveckling av digitala utbildningar erbjuder Göteborgs universitet en bredd av kompetensutvecklande insatser för att stärka medarbetare, ledare och chefer i sina uppdrag. Under 2021 har totalt 170 utbildningar genomförts, varav 28 utbildningar varit riktade till till chefer och ledare. Ett arbete med en chefs- och ledarplattform har påbörjats för att skapa en samlad struktur för ledarutbildningar och för att förbättra tillgänglighet, kvalitetssäkring och utveckling.

Under året har den digitala introduktionsutbildningen för medarbetare färdigställt och innehåller nio filmer. Den är obligatorisk för alla nyanställda och ett komplement till den lokala arbetsplatsintroduktionen. Utbildningen ska ge alla nyanställda samma grundkunskap och här presenteras universitetets kärnverksamhet, organisation och vision samt information om arbetet med säkerhet, hållbarhet, arbetsmiljö och lika villkor. Dessutom ingår filmer om universitetets historia, om vad det innebär att vara statsanställd samt information om öppenhet, offentlighet och allmänna handlingar. De olika filmerna har setts av mellan 400–700 medarbetare, vilket kan jämföras med att 300–400 medarbetare per år deltog när utbildningen tidigare genomfördes fysiskt.

Även många andra utbildningar har genomförts digitalt under året. Det trettonde *Chefsutvecklingsprogrammet* (CUP) slutfördes digitalt. Även det fjortonde startade digitalt, vilket har inneburit ökade möjligheter till deltagande i programmet. *Nyfiken på ledarskap* har genomförts digitalt i sin helhet. Efter avslutad utbildning har flera valt att söka sig vidare som chef eller ledare, andra har valt att gå *Leda utan att vara chef* som en fördjupning. Ledarprogram för utbildningsansvariga respektive för forskningsledare har genomförts på plats, med särskilda anpassningar med hänsyn till smittspridning. Utvärderingar visar att utbildningarna har en bra blandning av teori, verktyg och träning som bidrar till utveckling och ett kvalitativt lärande.

Omställning

Ett nytt lokalt kollektivavtal om lokala omställningsmedel tecknades i slutet av mars. Avtalet ska göra proaktiva omställningsåtgärder möjliga och bidra till aktiviteter som stödjer verksamhetens och medarbetarnas utveckling och ett hållbart arbetsliv. Nytt i avtalet är att det är möjligt att ansöka om medel för proaktiva åtgärder eller aktiviteter som har samband med universitetets mål och strategier för 2021–2024. Omställningsinsatserna ska i dessa fall ha en koppling till ett hållbart arbetsliv, en hållbar utveckling, fysiska och digitala miljöer eller kompetensförsörjning.

Under året beviljades lokala omställningsmedel motsvarande cirka en miljon kronor. Exempel på åtgärder som finansierades är kompetensväxling, karriärvägledning och proaktiva omställningsåtgärder med koppling till universitetets fysiska och digitala miljöer.

LOKALA OMSTÄLLNINGSMEDEL

Lokala omställningsmedel avsätts årligen och finansierar förebyggande åtgärder och aktiviteter som långsiktigt stödjer både medarbetares och verksamhetens utveckling samt bidrar till ett hållbart arbetsliv.

Hållbart arbets- och studieliv

En hållbar arbets- och studiemiljö för alla medarbetare och studenter är en viktig faktor för att universitetet ska vara en attraktiv arbetsgivare med efterfrågade utbildningar och forskning av hög kvalitet. Hållbar arbets- och studiemiljö lyfts därför fram som ett av universitetets prioriterade områden för 2021–2024.

Universitetets arbetsmiljö

Under hösten inledde universitetet en stegvis återgång till ordinarie arbetsförhållanden, i samband med att restriktionerna med anledning av pandemin börjat avvecklas. Huvudprincipen har varit att återgången ska ske på ett sätt som ger goda förutsättningar för kvalitet i undervisning och forskning. Samtidigt har Göteborgs universitet som arbetsgivare och utbildningsanordnare haft en fortsatt beredskap för att minska risken för smittspridning och för att hantera fall och utbrott av covid-19. Bland annat har verksamheten fått tillgång till utvecklade stöd för riskbedömning inför återgången. Rutinerna för anmälan av smittexponering har också förtydligats. Syftet har varit att balansera återgång till normala förhållanden, med ansvar för att minska risk för smittspridning och för att ha beredskap för utbrott.

Universitetet har beslutat om uppdaterade riktlinjer avseende distansarbete och tillfälligt hemarbete för teknisk och administrativ personal. Riktlinjerna utgår från att Göteborgs universitet är ett campusuniversitet. Verksamhet i universitetets lokaler är en förutsättning för hög kvalitet och för att skapa en gemensam arbetskultur och sociala sammanhang. Den bidrar

även till tvärdisciplinära samarbeten och innovation samt interaktion med samhället. Göteborgs universitet strävar efter att vara ett lärosäte som tar ansvar för samhällsutveckling och bidrar till en hållbar värld. Att erbjuda medarbetare möjlighet till flexibilitet i arbetslivet i form av distansarbete och tillfälligt hemarbete är ett sätt att nå denna vision. Universitetet stärker samtidigt sin attraktivitet som arbetsgivare och förmåga att kompetensförsörja verksamheten.

Efter avslutad upphandling blev det under året klart att universitetet fick en ny leverantör av företagshälsa från och med december. Avtalet ska tillgodose universitetets behov av oberoende expertresurs i främjande, förebyggande och rehabiliterande insatser riktade till medarbetare, arbetsgrupper och organisation.

Universitetet har under året lanserat en ny digital tjänst för hantering av incidenter, avvikelser och förbättringsförslag inom arbetsmiljö, säkerhet samt miljö och hållbar utveckling. Tjänsten för incident- och avvikelshantering (IA) kommer även att användas för rapportering och uppföljning av det systematiska säkerhets-, arbetsmiljö- och miljöarbetet.

procent	2021	2020	2019	2018	2017
Totalt	3,2	3,2	3,2	3,2	3,0
Kvinnor	3,9	4,1	4,1	4,0	3,7
Män	2,1	1,9	2,0	2,2	2,0
Anställda –29 år	1,8	2,1	1,7	2,2	2,2
Anställda 30–49 år	3,2	3,1	3,1	3,1	2,8
Anställda 50– år	3,4	3,5	3,7	3,6	3,4
Andel långtidssjukfrånvaro (60 dagar eller mer) av total sjukfrånvaro					
Totalt	70,1	65,2	66,2	66,0	65,7
Kvinnor	71,3	67,2	67,4	66,0	64,7
Män	66,6	59,1	62,6	66,0	68,3

Tabell 10. Sjukfrånvaro.

Under året har universitetet utvärderat arbetet med ARK, den modell för arbetsmiljöundersökning som genomfördes 2020. Resultatet av utvärderingen visar att ARK-arbetet, trots de begränsningar som pandemin inneburit, har stärkt förbättringsarbetet kring arbetsmiljön och bidragit till ett ökat engagemang. Universitetet har därför beslutat att även fortsättningsvis använda ARK som modell för kommande arbetsmiljöundersökningar.

Sjukfrånvaro

Under 2021 uppgick sjukfrånvaron till 3,2 procent av den tillgängliga arbetstiden, vilket är oförändrat jämfört med 2020 (se tabell 10). Målet är att bibehålla en låg nivå med hjälp av både tidiga rehabiliterande insatser och stöd från universitetets företagshälsa. Under året har nya rutiner för rehabilitering tagits fram.

Sjukfrånvaron är låg i ett nationellt perspektiv, men det finns variationer mellan könen. Generellt har kvinnor högre sjukfrånvaro än män, även om skillnaden har minskat något jämfört med 2020. Andelen långtidssjukfrånvaro i förhållande till total sjukfrånvaro har ökat både för kvinnor och män jämfört med tidigare år.

Studenters arbetsmiljö

Studenters arbetsmiljö har stort fokus och det pågår flera utvecklingsarbeten. Webbsidan Hållbart studieliv har utvecklats och olika stöd för ett hållbart studieliv tas fram kontinuerligt.

Studiesociala arbetsgruppen arbetar med studentperspektivet inom arbetsmiljö. För att stärka kopplingen mellan arbetsmiljö, hälsa och utbildning har gruppen tillsammans med Utbildningsnämnden fört dialog med nätverk för utbildningsansvariga och den högskolepedagogiska enheten.

Avtalet för studenthälsa har utvecklats för att fokusera på förebyggande insatser på organisationsnivå. Ett exempel är kompetensutveckling för undervisande personal, bland annat om hur hälsorisker kan minimeras genom utbildningens organisering. Söktrycket till studenthälsan har ökat och återgått till liknande nivåer som innan pandemin. De vanligaste orsakerna studenter sökt stöd för kopplas till psykosocialt mående och stress.

Universitetets leverantör av studenthälsa ger möjlighet till digitala insatser, därmed har även studenter vid distansutbildningar tillgång till hälsovård. Webbresurser kring hälsa har utvecklats på Studentportalen för att möta studenternas behov. Studenthälsan har genomfört riktade gruppinsatser, exempelvis för studenter som har påbörjat studier under pandemin. Detta koncept kommer att vidareutvecklas för andra särskilda studentgrupper, exempelvis studenter med funktionsnedsättning och studenter med studieovan bakgrund.

Fördelning av särskilda medel för studenthälsa

Fakulteter och institutioner kan söka de medel för studenthälsa som tilldelats universitetet 2021. Satsningarna som beviljas medel ska stärka det strategiska och proaktiva arbetsmiljöarbetet. Ett särskilt organ har inrättats för att bereda och besluta om fördelning av medel. För 2021 har 1,2 miljoner kronor fördelats, återstående medel används för arbetet med studenthälsa 2022.

Några insatser som har beviljats medel är IT-fakulteten som genomförde en konferens för studenter och medarbetare där utbildningens organisering diskuterades, Högskolan för scen och musik för att hantera riskmoment i utbildningen, Samhällsvetenskapliga fakulteten för att kartlägga studenters första tid vid universitetet och dess inverkan på hälsan.

Universitetet kommer att fortsätta med den utvecklade modellen för fördelning av medel för studenthälsa för att på organisatorisk nivå skapa långvariga och effektiva förbättringar och utgöra en grund för att sprida goda exempel inom universitetet

Universitetets säkerhetsarbete

Universitetet har under året fokuserat resurser och insatser på arbetet med strategiskt säkerhetsarbete och krishantering. Den pågående pandemin har fortsatt påverkat inriktningen på säkerhetsarbetet där fokus varit att ta fram rutiner för hanteringen och akut krishantering. Nya ledningssystem för krishantering och kontinuitetsplanering har tagits fram med utgångspunkt i de strukturella svagheter som identifierats i samband med bland annat e-posthaveriet som drabbade universitetet hösten 2020. En utbildningsinsats i krishantering har påbörjats för universitetets ledning, dekaner och överbibliotekarie. För att skapa rutiner och strukturer för ett kvalitativt och effektivt säkerhetsarbete identifieras proaktiva operativa behov. Arbetet med informationssäkerhet och säkerhetsskydd har intensifierats i linje med universitetets vision. En översyn och revidering av befintliga styrdokument har också initierats för att få en tydligare vägledning inom säkerhetsområdet.

Jämställdhet och likabehandling

Lika villkor, jämställdhet och likabehandling är viktiga aspekter för att skapa en god studie- och arbetsmiljö och för att utveckla verksamheten inom universitetet. Arbetet med att ta fram process och metodstöd för att underlätta arbetet med aktiva åtgärder enligt diskrimineringslagen slutfördes under våren och implementerades genom sex informationsträffar för chefer och berörda handläggare. Metodstödet är ett sätt att göra det överskådligt och enkelt för chefer att planera och genomföra det förebyggande arbetet att förhindra diskriminering för både studenter och medarbetare.

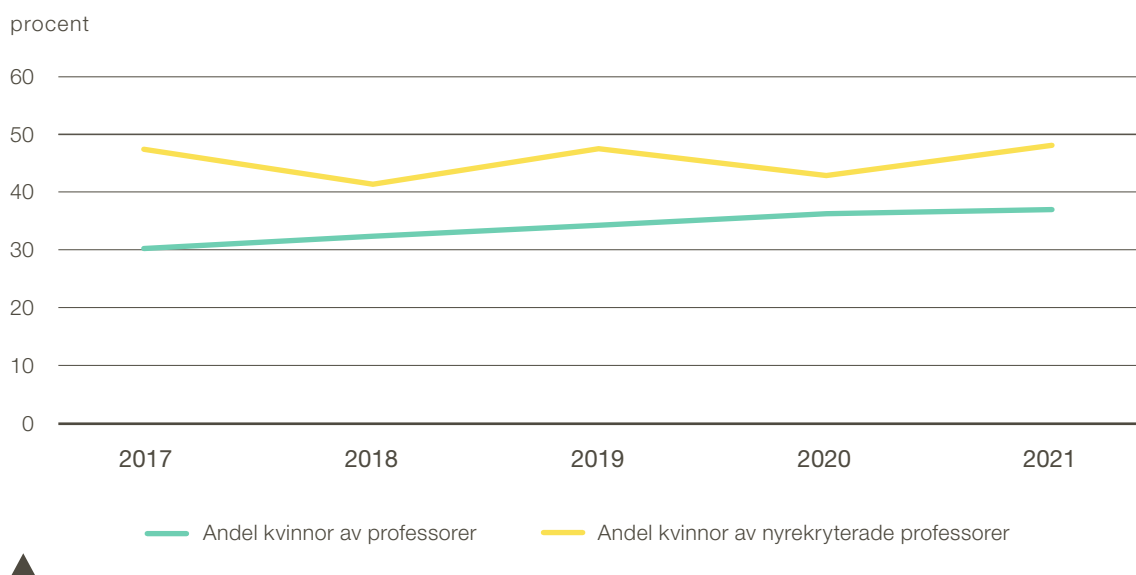

Diagram 13. Andel kvinnor bland professorer¹.

¹ Avser antal individer. Exklusive adjungerade professorer.

En ny utbildning, *Likabehandling och diskriminering*, har startats och genomförts vid två tillfällen. Utbildningen behandlar dessa frågor ur två perspektiv, universitetet som arbetsgivare respektive som utbildningsanordnare. Chefer och annan personal med uppgifter inom likabehandlingsområdet erbjuds därmed utbildning i övergripande bestämmelser inom området diskriminering och trakasserier samt det förbyggande och det efterhjälpande arbetet. Under året har även fyra nätverksträffar för universitetets likabehandlingsrepresentanter genomförts för att kompetensutveckla och stärka arbetet med jämställdhet och likabehandling i verksamheten.

För att möta kraven på uppföljning av arbetet med jämställdhet har universitetet kompletterat indikatorer för årlig uppföljning med könsuppdelad statistik, i de fall det har varit möjligt.

Göteborgs universitet verkar för en jämställd könsfördelning vid rekrytering av professorer. För 2021 har både andelen kvinnor bland nyrekryterade professorer och bland det totala antalet professorer ökat (se diagram 13). Universitetet har en ökande trend vad gäller andel kvinnor bland professorer under femårsperioden, men når ännu inte upp till det tilldelade målet om 55 procent kvinnor bland nyrekryterade professorer.

Flera fakulteter har aktivt arbetat med inkluderingsfrågor, bland annat har Universitetsbiblioteket vid två tillfällen under året arrangerat föreläsningen *Får jag finnas här? Rasifierade bibliotekaries erfarenheter i biblioteksrummet* för bibliotekets ledning och medarbetare.

Jämställdhetsintegrering

Jämställdhetsintegrering är en gemensam angelägenhet där hela verksamheten bidrar. Göteborgs universitet arbetar med tre prioriterade områden: arbete med frågor som rör kön och jämställdhet i

innehållet för utbildningen, fördelning av forskningsmedel samt kompetensförsörjning.

Samtliga organisatoriska delar av universitetet ansvarar för att integrera och driva arbetet med dessa tre områden i sin ordinarie verksamhet. Avsikten är att synliggöra, analysera och åtgärda de eventuella strukturella hinder som finns för att uppnå en mer jämställd akademi.

Utifrån de krav som infördes i högskoleförordningen 2018, där kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer är obligatoriskt inom vissa utbildningsprogram, har berörda fakulteter genomfört insatser. Vid juridiska institutionen har initiativ tagits till en kompetenshöjande utbildning, som utvecklats av Jämställdhetsmyndigheten.

Naturvetenskapliga fakulteten har genomfört kompetenshöjande insatser riktade till både medarbetare och studenter. Exempelvis anordnades under hösten ett seminarium där Vetenskapsrådet var inbjudet för att presentera resultat ur rapporten *Hur jämställt är det i högskolan? Kvinnors och mäns förutsättningar att bedriva forskning*.

Vid Samhällsvetenskapliga fakulteten har insatser gjorts för att jämställdhetsintegrera arbetet med rekrytering och befordringar. Lärarförslagsnämnden har tagit fram en checklista som ska användas vid önskemål om utlysning av lärartjänster. Nämnden har också arbetat med att ta fram mallar för att uppmärksamma och förhindra att jäv uppkommer i beredningen av tillsättning och befordran av lärare

Läs mer om universitetets arbete med jämställdhetsintegrering inom forskning i *Kvalitetssäkrad forskning* och inom utbildning i *Kvalitet, jämställdhet och inflytande* i kapitlet Utbildning och forskning av högsta kvalitet.

Fysiska och digitala miljöer

Göteborgs universitet strävar efter att utveckla ändamålsenliga och långsiktigt hållbara fysiska och digitala miljöer som möter verksamhetens behov. Miljöerna ska stödja pedagogisk utveckling och framtidens forskning samt bidra till en attraktiv arbetsmiljö och främja intern och extern samverkan. Universitetet bygger för framtiden och flera fakulteter berörs av stora om- och nybyggnationer.

Det pågår en ständig utveckling av universitetets fysiska och digitala miljöer. Även detta år har präglats av pandemin där utbildning och forskning i stor utsträckning har bedrivits på distans och universitetets lokaler har stått tomma under delar av året. Universitetet har samtidigt tillhandahållit smittsäkrade allmänna studieplatser för de studenter som inte kunnat säkerställa en skälig studiemiljö i hemmet.

För att ta till vara erfarenheterna från de senaste två åren har ett arbete pågått för att ta fram förslag på insatser för att utveckla universitetets fysiska och digitala studie- och lärmiljöer. Universitetet beslutade under våren att arbeta vidare med sex prioriterade utvecklingsprojekt, som ett led i en fortsatt satsning på att utveckla digitala verktyg och pedagogik. Läs mer i *Pedagogisk utveckling och lärande genom digitala verktyg* i kapitlet Utbildning och forskning av högsta kvalitet.

Hållbarhet är en självklar del i lokalförsljningsarbetet. Universitetet har tillsammans med Akademiska Hus tecknat ett samverkansavtal för hållbarhetsfrågor. Syftet är att ta fram gemensamma hållbarhetsmål för de miljöer Göteborgs universitet hyr av Akademiska Hus. Genom att skapa en tydlig samarbetsmodell för hur gemensamma mål kan omsättas till konkreta handlingsplaner kan parterna göra störst skillnad tillsammans. Ett av universitetets mål är att initiera och förbättra samverkan med andra aktörer för att bidra till en hållbar samhällsutveckling, avtalet ligger i linje med det.

Utveckling av universitetets lokaler

Under året har ett förändringsarbete genomförts för att koordinera strategiska lokalförsljningsfrågor. Bland annat har beställarfunktionen för de strategiska lokalprojekten delvis formats om genom tillsättning av en senior rådgivare. Vidare har en ny fastighetsfunktion inrättats, under ledning av en fastighetschef, för att samla stödet för lokalförsljningsprocessen.

I arbetet med att utveckla Näckrosenområdet har planeringen av en ny byggnad för Konstnärliga fakulteten fortsatt. Byggnaden ska samla fakultetens två institutioner och integreras med en nedgång till Västlänken. Detaljplanen antogs under våren och nästa fas inleddes under hösten. Här planeras också för ett nytt universitetsbibliotek. En arkitektävling har avslutats och det vinnande kontoret har fått uppdraget av Akademiska Hus.

Nya Humanisten stod färdigt vintern 2019, men invigningen fick vänta på grund av pandemin. Under våren kunde Humanisten fira invigningen, även om det blev ett digitalt program. I Näckrosenområdet bygger Akademiska Hus även om Språkskrapan till studentbostäder för universitetets internationella utbytesstudenter och gästforskare. Hållbarhet och återbruk står i fokus för byggnationen.

I januari tecknades hyresavtal mellan Göteborgs universitet och Akademiska Hus för Handelshögskolans nya byggnad. Schaktningsarbeten för station Haga är i gång och stationsdelen beräknas vara färdigbyggd under 2023. Handelshögskolans nya hus uppförs sedan ovanpå denna, med beräknad inflyttning 2025.

Byggnationen av Naturvetenskapliga fakultetens nya byggnad Natrium på Medicinareberget har fortsatt. Inflyttningen beräknas till 2023. Planeringen av Sahlgrenska Life fortlöper som en del av den större life science-strategin. Med den nya byggnaden kopplas Sahlgrenska Universitetssjukhuset samman med universitetets verksamhet på Medicinareberget.

Utöver de strategiska lokalprojekten har ett stort antal korta projekt startat eller avslutats under året. Här kan nämnas att delar av Geovetarcentrum byggts om för att inrymma nya tentamenslokaler med två nya skrivsalar. Universitetet arbetar även aktivt med att utveckla Studenternas Hus till en attraktiv mötesplats för universitetets studenter. Arbetet har bedrivits i dialog med studentkårer och utsedda studentrepresentanter men också genom fysiska åtgärder för att skapa en mer attraktiv studiemiljö.

Övriga åter- rapporteringskrav

I detta kapitel finns de särskilda återrapporteringskrav enligt regleringsbrev och förordningar som Göteborgs universitet ska rapportera i årsredovisningen. Vissa återrapporteringskrav redovisas även i övriga kapitel i årsredovisningen.

Återrapporteringskrav 2021

Återrapportering	Rapporteringskrav	Sida
Forskning		
Nationella sekretariatet för genusforskning	Regleringsbrev Göteborgs universitet	65
Nordiskt informationscenter för medie- och kommunikationsforskning, Nordicom	Regleringsbrev Göteborgs universitet	66
Segerstedtinstitutet	Regleringsbrev Göteborgs universitet	66
Forsknings- och innovationsstöd	Regleringsbrev anslag 2:64 utgiftsområde 16	67
Utbildning		
Utbildningsutbud	Regleringsbrev universitet och högskolor	20
Kvalitetsförstärkning humaniora och samhällsvetenskap	Regleringsbrev universitet och högskolor	31
Studieavgifter	Regleringsbrev universitet och högskolor	34
Utbyggnad av utbildningar	Regleringsbrev Göteborgs universitet	35
Utbyggnad av sommarkurser 2021	Regleringsbrev Göteborgs universitet	35
Utbyggnad av sommarkurser från 2018	Regleringsbrev universitet och högskolor	68
Kulturskoleklivet	Regleringsbrev anslag 2:64 utgiftsområde 16	68

Återrapportering	Rapporteringskrav	Sida
Åtgärder för måluppfyllelse antal yrkesexamina vård- och lärarutbildningar	Regleringsbrev Göteborgs universitet	68
Programnybörjare, helårsstudenter och examina inom vård- och lärarutbildningar	Regleringsbrev universitet och högskolor	69
Planering och dimensionering av lärarutbildningar	Regleringsbrev universitet och högskolor	69
Flexibla vägar in i läraryrket	Regleringsbrev anslag 2:64 utgiftsområde 16	70
Utveckling av VFU i lärarutbildningen	Regleringsbrev anslag 2:64 utgiftsområde 16	71
Brobyggaren	Regleringsbrev anslag 2:64 utgiftsområde 16	71
Validering kompletterande pedagogisk utbildning	Regleringsbrev anslag 2:64 utgiftsområde 16	72
Kompletterande utbildning för personer med utländsk examen	Regleringsbrev anslag 2:64 utgiftsområde 16	72
Universitetsövergripande		
Hållbar utveckling	Regleringsbrev universitet och högskolor	46
Kompetensförsörjning	Förordning (2000:605) om årsredovisning, budgetunderlag	58
Sjukfrånvaro	Förordning (2000:605) om årsredovisning, budgetunderlag	60
Studenthälsa	Regleringsbrev anslag 2:64 utgiftsområde 16	61
Rekryteringsmål professorer	Regleringsbrev Göteborgs universitet	61
Jämställdhetsintegrering	Regleringsbrev universitet och högskolor	14, 32, 62
ALF-ersättning	Regleringsbrev Göteborgs universitet	75
TUA-ersättning	Regleringsbrev Göteborgs universitet	75
Utvecklingsmedel för klinisk utbildning och forskning	Regleringsbrev Göteborgs universitet	76
Uthyrning av bostäder	Regleringsbrev universitet och högskolor	76
Uppgifter om styrelsen	Förordning (2000:605) om årsredovisning, budgetunderlag	77
Väsentliga uppgifter	Regleringsbrev universitet och högskolor	106

Forskning

Nationella sekretariatet för genusforskning

Nationella sekretariatet för genusforskning främjar genusforskning inom universitets- och högskolesektorn och bidrar till kunskapsutveckling som främjar hållbara villkor för arbetsliv, utbildning och forskning. Verksamheten är forskningsdriven, med nationell, nordisk och internationell samverkan. Sekretariatet arbetar med en bredd av uppdrag och projekt kring frågor om sexuella trakasserier, forskares utsatthet för hat och hot, genusperspektiv på arbetsmarknad, demografiska utmaningar, hållbarhet och Agenda 2030.

Sekretariatet har under året arbetat med en nationell studie om hur vanliga sexuella trakasserier är inom akademien i samverkan med Karolinska Institutet, Kungliga Tekniska Högskolan och Malmö universitet samt en nationell enkätstudie om forskares utsatthet för hat och hot i samverkan med Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF) samt Sveriges universitetslärare och forskare (SULF). Bland årets nya projekt finns en studie om karriärvägar för genusforskare och genusvetare, en nordisk studie om könssegregerade yrkesutbildningar och ett nordiskt program om hållbara livsstilar där sekretariatet medverkar. Sekretariatet ansvarar även för en ny nordisk forskningssatsning om sexuella trakasserier i arbetslivet. Flera projekt

har tillkommit för det finska ordförandeskapet i Nordiska ministerrådet, bland annat har en nordisk kartläggning av arbete mot hatbrott mot hbtqi-personer publicerats.

Under året har flera uppdrag fullgjorts, däribland en nordisk forskningsöversikt om genusperspektiv på framtidens högteknologiska arbetsliv, en rapport om genusperspektiv i forsknings- och innovationsfinansierande organisationer globalt, en rapport om unga hbtqi-personers hälsa och livsvillkor i Norden samt en nordisk rapport om jämställdhetseffekter av covid-19. EU-projektet *Genderaction* om jämställdhet inom forskning och innovation har resulterat i en forskningsöversikt, en rapport om policyutveckling inom forskning och innovation samt fem kunskapsöversikter om genus och hållbarhet för policyprocesser.

Sekretariatet är associerad partner och aktiva inom ett arbetspaket om inkludering i universitetsalliansen EUTOPIA samt i UniSAFE där 15 universitet i EU:s medlemsländer genomför en enkätstudie om sexuella trakasserier.

Samverkan sker nationellt, nordiskt och internationellt med olika forskarnätverk, såsom SUHF, SULF, Sveriges genusforskarförbund, Ämnesföreningen för genusvetenskap, KvinnSam, Tidskrift för genusvetenskap och det europeiska genusforskningsförbundet *Atgender*. Genom uppdraget som nordiskt samarbetsorgan för Nordiska ministerrådet koordinerar sekretariatet även nordiska nätverk och utlysningar för jämställdhet och hbtqi-fältet.

Nordicom

Nordicom är ett nordiskt kunskapscenter inom medie- och kommunikationsområdet. På uppdrag av Kulturdepartementet görs särskilda analyser och kartläggningar av den svenska medieutvecklingen. Som ett led i spridningen av Nordicoms publikationer och datasammanställningar publiceras allt material som producerats digitalt och öppet tillgängligt. Det arbete som sker vid Nordicom utmärks av att det alltid finns ett demokratiperspektiv på mediernas roll i samhället.

Den årliga medievaneundersökningen *Mediebarometern* har genomförts. Resultaten från 2020 års undersökning presenterades under våren i rapporten *Mediebarometern 2020*. Rapporten lanserades vid ett webinarium i maj, som också sändes i SVT. Antalet nedladdningar av *Mediebarometern 2020* hade vid årsskiftet passerat 2 300. Kostnaderna för *Mediebarometern* uppgick till 1,7 miljoner kronor och försäljningsintäkterna uppgick till 0,3 miljoner kronor. De totala kostnaderna för Nordicoms verksamhet inom detta uppdrag uppgick till 4,1 miljoner kronor.

I februari publicerades den fjortonde utgåvan av rapportserien *MedieSverige* med tillhörande statistiksammanställningar. I *MedieSverige 2021* ges en samlad överblick över den svenska medieutvecklingen inom en rad områden. Antalet nedladdningar av

rapporten hade vid årsskiftet passerat 1 900. I april publicerade Nordicom rapporten *Covid-19 och de nordiska nyhetsmedierna* som analyserar de ekonomiska konsekvenserna av pandemin för den nordiska nyhetssektorn. Rapporten, som skrivits i samverkan med medieforskare från övriga Norden, är framtagen på uppdrag av de nordiska kulturministrarna.

Nordicom har under året fungerat som koordinatör för Akademiskt forum för MIK-forskning som samlar svenska forskare inom forskningsområdet medie- och informationskunnighet. Forumet är en del av det nationella nätverket MIK Sverige som drivs av Statens medieråd. Nordicom har också bidragit med dataunderlag och analyser till Myndigheten för press, radio och tv:s rapportserie *Medieutveckling*. Under året inträdde Nordicom som svensk part i ett EU-finansierat forskningsprojekt som tar fram en offentlig databas över medieägandet inom EU, vilken lanseras under 2022.

Segerstedtinstitutet

Det nationella resurscentrumet Segerstedtinstitutet har i uppdrag att bidra till kunskapsuppbyggnad kring förebyggande arbete mot våldsutövande ideologier och strukturer samt antisemitism och rasistiska organisationer. Forskare vid institutet har under året varit verksamma inom åtta projekt, vilket resulterat i tio vetenskapliga artiklar, en bok, två rapporter och flertalet konferensbidrag. Särskilt kan noteras det avslutade projektet *Utbildningsinsatser för att förebygga antisemitism* som delfinansierats av Utbildningsdepartementet. Företrädare för institutet presenterade projektets slutsatser under Malmö internationella forum för hågkomst av Förintelsen och bekämpande av antisemitism i oktober.

Pandemin till trots har institutet kunnat starta två nya omgångar av kursen *Tolerans, identitet och extremism* samt en omgång av kursen *Historiografi, exkursionspedagogik och förintelsens minnesplatser*. På grund av rådande restriktioner har dock planerade utbildningsresor till Polen och Israel skjutits fram till 2022. I samarbete med institutionen för litteratur, idéhistoria och religion har en ny doktorandkurs startats, *Metodologiska ansatser för att studera våldsbejakande extremism*.

Institutet har gjort omfattande satsningar på att tillgängliggöra sin forskning för omvärlden och samtidigt utöka de digitala fortbildningsresurserna. Fokus har varit produktion av kortare filmer där institutets forskning gjorts tillgänglig på internet. Företrädare har deltagit som experter och föreläsare i statliga, nordiska och europeiska policynätverk och utredningar. På kommunal nivå har institutet handlett två skolor som förbereder för att starta toleransprojekt för att förebygga extremism samt fördjupat och förlängt samarbetet med Göteborgs Stad för att få bättre kunskap om varför så många individer rest till Syrien och Irak för att ingå i terrororganisationer.

Forsknings- och innovationsstöd

Forsknings- och innovationskontoret ger stöd inom affärsjuridik, forskningsfinansiering och innovation till universitetets olika vetenskapsområden och ledning. Målet för innovationsstödet är att förbättra förutsättningarna för att universitetets forskning och kunskap nyttiggörs på ett för samhället relevant och hållbart sätt. Det sker genom social innovation, samverkan, kommersialisering eller annan implementering. Kontoret ger såväl direkt stöd för utveckling av innovativa idéer och samverkansprojekt samt utveckling av riktlinjer, processer och verktyg, som strategiskt stöd för att utveckla kulturen och kompetensen för nyttiggörande inom universitetet.

Nya digitala lösningar och plattformar utvecklas och används löpande för att nå målgrupperna. Exempelvis *Utilization peer community* som har initierats för att sprida lärdomar kring nyttiggörande till forskare och studenter. Under året har sju lunchseminarier hållits och en digital resursyta är under uppbyggnad.

Innovationskontoret har under året utvecklat och genomfört en doktorandkurs tillsammans med Naturvetenskapliga fakulteten. Kursen omfattar två högskolepoäng om innovation och olika sorters nyttiggörande av kunskapsstillgångar och forskningsresultat. Varje år hålls även en heldag kring innovation och nyttiggörande inom ramen för programmet *Research Leader Initiative*, enskilda föreläsningar i olika utbildningar på universitetet samt kompetensutvecklande insatser i nationella och internationella nätverk, exempelvis MIRAI 2.0.

Inom EUTOPIA-alliansen deltar innovationskontoret i alla delar som berör innovation, samverkan och nyttig-

görande. Under året har *Open Innovation Challenge* faciliterats, där entreprenöriella studenter tar sig an utmaningar från regionala aktörer. De första stegen har också tagits mot en alliansgemensam strategi för innovation och samverkan med det omgivande samhället samt ett gemensamt forsknings- och innovationskontor *Grants Legal and Innovation Office* (GLENN).

Innovationskontoret har deltagit i att ta fram ett förslag till reviderad policy avseende immateriella tillgångar och rättigheter och har inom SNITTS, en medlemsdriven organisation för innovationsstödjande aktörer, startat en specialintressegrupp (SIG-IMP) för erfarenhetsutbyte om hur Sveriges lärosäten arbetar med immateriella tillgångar.

Rådgivnings- och finansieringsprogrammet Verifiering för tillämpning (VFT) och samverkansstödet Verifiering för samverkan (VFS) är viktiga verktyg för att utforska idéers potential att lösa relevanta problem utanför akademien och kan leda till nya samarbeten med icke-akademiska parter, extern finansiering, start av bolag samt intag hos inkubatorer. Under 2021 startades 28 nya VFT-projekt och fem nya VFS-projekt för att utveckla forskares idéer. Fram tills VFS-programmet avslutades under 2021 hade sammanlagt 35 forskare fått bidrag för att initiera samverkansprojekt med icke-akademiska partner.

Därutöver hanteras studentidéer i samarbete med Drivhuset och Venture Cup. Under 2021 har Drivhuset hanterat 448 idéer från 492 idébärare och 253 bolag bildades under året. Till Venture Cup, en entreprenörstävling för att utveckla affärsidéer, inkom under året 100 bidrag med koppling till universitetet.

	2021	2020	2019
1. Totalt antal idéer	233	241	249
A. Kommersiella idéer¹	158	159	169
Inkomna idéer under året	33	35	55
Avslutade idéer	18	17	24
Idéer till verifiering ² (antalet verifieringsaktiviteter ³)	22 (52)	15 (93)	30 (104)
Idéer som har gått vidare	17	12	22
B. Impact-idéer¹	75	82	80
Inkomna idéer under året	13	31	31
Avslutade idéer	8	12	16
Idéer till verifiering ² (antalet verifieringsaktiviteter ³)	5 (13)	23 (67)	14 (48)
Idéer som har gått vidare	9	3	6
2. Utvecklings-/kvalitetssäkrande projekt	95	90	63
3. Aktiviteter (kurser/information/upsökande verksamhet)	20	16	37
Totalt antal ärenden	348	347	349
Idéer till inkubatorer	3	5	5

Tabell 11. Idéflöde Forsknings- och innovationskontoret.

¹ Här definieras idéer som forskningsresultat eller andra värdeerbjudanden som antas möta specifika behov och som kan förpackas för externa aktörer för att skapa samhällligt eller kommersiellt värde.

² Forsknings- och innovationskontoret driver verifieringsprogrammen Verifiering för tillämpning (VFT) tillsammans med GU Ventures AB, Verifiering för samverkan (VFS) inom Vinnova-projektet SAFIR, samt LSV genom bidrag från Kammarkollegiet för att stödja idéer inom området livsvetenskap med fördjupad kommersiell verifiering. I tabellen redovisas antalet idéer som fått verifieringsstöd av Forsknings- och innovationskontoret inom ramen för VFT, VFS och LSV.

³ Verifiering av idéer sker genom verifieringsaktiviteter. Här redovisas totalt antal aktiviteter som beviljats under 2021.

Utbildning

Utbyggnad av sommarkurser 2018

Universitetet har sedan 2018 haft uppdraget att anordna fler sommarkurser som är relevanta för att studenter snabbare ska nå en lärarexamen, för att behöriga lärare ska kunna läsa in ytterligare ämnesbehörighet samt för kompetensutveckling av obehöriga lärare. Sommarkurser för att stärka det livslånga lärandet kan också ges inom ramen för satsningen. Uppdraget innebär en förstärkning om 45 helårsstudenter per år, motsvarande 3,5 miljoner kronor. Av uppdraget har 18 helårsstudenter fördelats till kurser vid Utbildningsvetenskapliga fakulteten, Humanistiska fakulteten, Konstnärliga fakulteten och IT-fakulteten och 27 helårsstudenter har fördelats till utveckling av en universitetsgemensam internationell sommarskola.

De berörda fakulteterna har gemensamt uppnått det uppdrag som fördelats för 2021, det totala utfallet vid dessa fakulteter var 266 helårsstudenter. När det gäller sommarkurser vid universitetet som helhet har utfallet minskat något jämfört med föregående år. Universitetets totala utfall för sommarkurser är 773 helårsstudenter, varav 60 procent är kvinnor och 40 procent är män.

Den internationella sommarskolan *Summer School for Sustainability* genomfördes för första gången under 2021 med de globala hållbarhetsmålen som tema. Totalt sökte 800 studenter från över 20 länder där 164 studenter slutligen registrerades. Utfallet var 21 helårsstudenter fördelat på sommarskolans sex olika kurser.

Kulturskoleklivet

Göteborgs universitet har uppdraget att utveckla och genomföra en utbildning för lärare till kulturskolan. Under 2021 har medlen främst använts till utveckling av det befintliga kulturskolepedagogprogrammet. Kurserna kan läsas på hel-, halv- eller kvartsfart med inriktningarna musik, dans, teater, bild och form samt foto och film. Totalt har 36 helårsstudenter deltagit inom ramen för satsningen.

Samverkan sker med flera externa aktörer, främst från Västra Götalandsregionen. Universitetet har tillsammans med Kulturrådet och andra lärosäten genomfört ett seminarium för kulturskolechefer och fackliga ombud för att diskutera kompetensförsörjning och relevanta frågor inför anställning för de studenter som genomgått utbildningen. Universitetet har också fortsatt föra en dialog om utbildningens utformning och innehåll med en referensgrupp bestående av kulturskolechefer. Det nära samarbetet mellan universitetet och kulturskolornas lärare och ledare bidrar till att bibehålla och utveckla utbildningens relevans för kulturskolan.

För tredje året i rad har en dag för kulturskolepedagoger genomförts i samarbete med Västra Götalandsregionens förvaltning för kulturutveckling, där kulturskolor gavs möjligheten att via en webbplats diskutera pedagogiska frågor utifrån

filmiskt material. Dagen hade 750 besökare från kulturskolor från hela landet.

Universitetet arbetar vidare med utvecklingen av distansundervisning, validering och övriga insatser för att öka tillgången och bredda utbudet av utbildning med relevans för kulturskolan. Bland annat har en process för att följa upp och utvärdera programmet inletts, i syfte att bredda utbudet och se över och revidera innehåll i kurser, upplägg och metoder utifrån en helhetssyn på utbildningen. En kurs för handledare inom programmet har också genomförts som sommarkurs för att stärka och utveckla utbildningen.

Åtgärder för måluppfyllelse antal yrkesexamina vård- och lärarutbildningar

Universitetets utbildningsprocesser är skapade över lång tid och samtidigt i ständig utveckling för att möta förändringar. Lärare med rätt kompetens möter studenter med motivation och förmåga att ta till sig den tänkta utbildningen i en miljö och ett sammanhang som ger förutsättningar för lärande i utbildningsmoment och verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Processerna är komplexa och förändringar behöver ske med varsamhet. Dimensionering av utbildningarna är beroende av interna och externa faktorer, som söktryck, studenternas förkunskaper, lärarkapacitet, yrkenas attraktivitet och tillgången till platser för VFU. Alla dessa faktorer och fler därtill påverkar möjligheten att examinera studenter med kvalitet och kompetens.

När det gäller att öka antalet yrkesexamina inom de aktuella områdena kan universitetet endast delvis själv påverka detta. Eftersom en betydande del av utbildningen utgörs av VFU krävs ett nära samarbete med huvudmän inom regioner och kommuner. Förutsättningarna för att öka antalet examinerade studenter har olika regionala förutsättningar, vilket medför att strategierna för att öka antalet examinerade behöver formas på lokal och regional nivå tillsammans med dialoger och ändamålsenlig nationell samordning.

För att nå målen för antal yrkesexamina inom hälso- och sjukvårdsområdet har universitetet satsat resurser på olika aktiviteter och insatser som ska stödja studenter att klara utbildningen. Den regionala samverkansgruppen, bestående av Göteborgs universitet, Högskolan Väst, Högskolan i Skövde och Högskolan i Borås, har under de senaste åren tillsatt en rad arbetsgrupper med representanter från lärosätena och Västra Götalandsregionen för att tillsammans möjliggöra och optimera tillgången på VFU-platser. Universitetet har också prioriterat studenter som varit i slutet av sin utbildning under pandemin, både när det gäller verksamhetsförlagd och campusförlagd utbildning. För 2021 har totalt 417 examina utfärdats inom berörda utbildningar (se tabell 12a).

antal	2021		2020		2019		2018		2017	
	Totalt	kvinnor/ män (%)	Totalt	kvinnor/ män (%)	Totalt	kvinnor/ män (%)	Totalt	kvinnor/ män (%)	Totalt	kvinnor/ män (%)
Barnmorskeprogrammet¹										
Programnybörjare	47	100/0	49	100/0	66	100/0	59	100/0	50	100/0
Helårsstudenter	57	100/0	68	100/0	75	100/0	66	100/0	80	100/0
Examina	33	100/0	46	100/0	40	100/0	57	100/0	45	100/0
Läkarprogrammet										
Programnybörjare	340	62/38	335	55/45	321	57/43	369	57/43	293	59/41
Helårsstudenter	1 470	61/39	1 412	60/40	1 378	60/40	1 302	59/41	1 295	60/40
Examina	249	63/37	226	56/44	243	60/40	218	62/38	195	56/44
Röntgensjuksköterskeprogrammet¹										
Programnybörjare	33	61/39	36	69/31	40	60/40	43	84/16	29	86/14
Helårsstudenter	90	73/27	72	71/29	77	78/22	80	80/20	71	73/27
Examina	15	93/7	14	93/7	26	65/35	25	72/28	26	65/35
Sjuksköterskeprogrammet¹										
Programnybörjare	222	84/16	292	86/14	280	84/16	299	88/12	288	86/14
Helårsstudenter	702	86/14	670	88/12	638	87/13	637	85/15	653	83/17
Examina	184	90/10	200	90/10	187	82/18	190	86/14	176	85/15
Specialistsjuksköterskeprogrammet¹										
Programnybörjare	230	91/9	227	85/15	243	88/12	206	86/14	169	89/11
Helårsstudenter	193	90/10	199	87/13	186	86/14	179	89/11	186	92/8
Examina	185	91/9	187	84/16	162	85/15	161	93/7	213	92/8
Tandläkarprogrammet										
Programnybörjare	125	61/39	150	72/28	149	62/38	136	65/35	130	66/34
Helårsstudenter	505	68/32	516	68/32	488	66/34	452	66/34	462	66/34
Examina	82	72/28	95	55/45	72	71/29	65	60/40	96	76/24

Tabell 12a. Programnybörjare, helårsstudenter och examina för hälsovetenskapliga utbildningar.

¹ För dessa utbildningar har Göteborgs universitet mål enligt regleringsbrev om att utfärda 1 670 examina 2021–2024.

Inom lärarutbildningar har universitetet genomfört en rad omfattande analyser av söktryck och låg genomströmning, bland annat en strategisk utbildningsplanering för förskolläraryrket och grundläraryrket. En slutsats för att förbättra genomströmningen och öka antalet yrkesexamina är behovet av särskilda stödinsatser inom de områden där studenter i högre utsträckning har svårt att klara studierna. Planeringstalen för grundläraryrket, kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) och yrkesläraryrket har utökats mellan 2021 och 2022. För 2021 har totalt 1 009 examina utfärdats inom berörda utbildningar (se tabell 12b).

Planering och dimensionering av lärarutbildningar

Som grund för dimensionering av lärarutbildningarna sammanställer Göteborgs universitet årligen en rapport om söktryck, genomströmning, examina och arbetsmarknadens behov av lärare och förskollärare. Universitetet har fokuserat på att svara upp mot uppdraget om utbyggnad och efterfrågan av olika lärarkategorier samt på att fortsatt bevara hög kvalitet i utbildningsprogrammen.

För att nå ut till presumtiva studenter lanserade universitetet en ny struktur för universitetets webbplats och utbildningskatalog under 2020. Webbplatsen har tonvikt på inkludering och jämlikhet samt att genom tryckt och rörlig media nå ut med informationen om utbildningarna till olika arbetsplatser. Satsningen för att vägleda studenter och göra olika vägar till att nå lärarexamen tydliga har fortsatt under året. En kommunikationsplan har tagits fram för aktuella nya inriktningar inom program, främst nya ämnesinriktningar för kompletterande pedagogisk utbildning med förhöjd studietakt.

Inom ämnesläraryrket har antalet möjliga ämneskombinationer fortsatt att successivt utökas. För att nå presumtiva ämnesläraryrketstudenter tog universitetet förra året fram en rekryteringsfilm som fokuserar på bland annat naturvetenskapliga ämnen, där ämnesinformation blandas med information om studierna och yrket. I samband med val av andra ämne arrangeras en gemensam informationsdag om undervisningsbehörigheter, arbetsmarknadens behov och innehåll i de olika valbara ämnena. Som stöd för studenternas val har universitetet också vidareutvecklat särskilda ämnesguider som beskriver samtliga ämnen inom ämnesläraryrket.

I samverkan med Göteborgsregionens kommuner skapas förutsättningar för att erbjuda yrkesverksamma inom förskoleverksamhet möjligheter att påbörja studier och parallellt fortsatt kunna förvärvsarbeta. Den särskilda satsningen i form av en introduktionskurs för yrkesverksamma inom förskoleverksamhet som inleddes förra året har fortsatt. Universitetet har också fortsatt satsningen på utlokaliserad utbildning och skapat kollegiala nätverk i regionen, efter önskemål från speciallärare om att stärka denna yrkesgrupp. Inom studievägledningen har arbetet fokuserat på att lotsa och stödja presumtiva studenter för att nå kompletta ansökningar.

Flexibla vägar in i läraryrket

Projektet *Fler vägar in* ska skapa fler alternativ att utbilda sig till lärare eller förskollärare. Medel för utveckling av kurser samt tillgodoräknings- och valideringsnycklar har utbetalats till fem institutioner vid tre fakulteter vid Göteborgs universitet samt Högskolan i Borås. Under året startade 13 kurser som utvecklats inom ramen för projektet, vilka har bedrivits digitalt med lägre studietakt. Merparten av de genomförda kurserna är ämneskurser som underlättar ämnesbehörighet till kompletterande pedagogisk utbildning (KPU), vidareutbildning av

antal	2021		2020		2019		2018		2017	
	Totalt	kvinnor/ män (%)	Totalt	kvinnor/ män (%)	Totalt	kvinnor/ män (%)	Totalt	kvinnor/ män (%)	Totalt	kvinnor/ män (%)
Förskolläraryrket¹										
Programnybörjare	374	95/5	292	92/8	356	93/7	309	94/6	380	92/8
Helårsstudenter	865	95/5	877	95/5	964	95/5	1 062	95/5	1 214	94/6
Examina	253	96/4	310	94/6	311	90/10	348	93/7	280	92/8
Grundläraryrket fritidshem¹										
Programnybörjare	125	55/45	183	54/46	161	55/45	168	60/40	141	60/40
Helårsstudenter	366	58/42	347	59/41	296	61/39	284	61/39	267	61/39
Examina	85	60/40	89	65/35	81	58/42	75	65/35	60	63/27
Grundläraryrket inriktning F-3¹										
Programnybörjare	175	93/7	162	94/6	180	87/13	198	91/9	183	93/7
Helårsstudenter	520	93/7	514	93/7	511	92/8	481	92/8	475	93/7
Examina	120	93/7	108	91/9	85	94/6	84	88/12	72	99/1
Grundläraryrket 4-6¹										
Programnybörjare	160	67/33	197	66/34	162	62/38	156	74/26	153	64/36
Helårsstudenter	487	69/31	478	68/32	443	68/32	448	71/29	477	68/32
Examina	112	62/38	103	68/32	97	75/25	71	77/23	75	63/37
Ämnesläraryrket 7-9, Gy¹										
Programnybörjare	444	63/37	444	61/39	401	53/47	367	55/45	389	59/41
Helårsstudenter	1 369	59/41	1 272	56/44	1 157	55/45	1 108	57/43	1 077	57/43
Examina	180	58/42	180	60/40	159	60/40	117	63/37	108	64/36
Kompletterande pedagogisk utbildning som leder till ämneslärarexamen 7-9, Gy										
Programnybörjare	167	69/31	150	53/47	130	78/22	122	57/43	100	56/44
Helårsstudenter	223	64/36	190	55/45	177	59/41	143	61/39	136	54/46
Examina	117	58/42	111	59/41	95	64/36	72	50/50	84	50/50
Specialläraryrket¹										
Programnybörjare	108	94/6	152	93/7	140	88/12	112	93/7	148	95/5
Helårsstudenter	170	93/7	186	92/8	170	94/6	164	92/8	159	92/8
Examina	95	95/5	125	95/5	73	95/5	90	86/14	93	94/6
Specialpedagogprogrammet¹										
Programnybörjare	203	92/8	143	94/6	121	92/8	105	90/10	126	94/6
Helårsstudenter	187	92/8	153	92/8	152	93/7	168	92/8	164	94/6
Examina	83	90/10	92	92/8	117	95/5	76	96/4	88	94/6
Yrkesläraryrket¹										
Programnybörjare	128	73/27	151	68/32	129	67/33	106	61/39	101	64/36
Helårsstudenter	158	69/31	139	66/34	116	65/35	100	66/34	98	69/31
Examina	81	63/37	59	64/36	51	78/22	51	67/33	55	64/36

Tabell 12b. Programnybörjare, helårsstudenter och examina för lärarutbildningar.

¹ För dessa utbildningar har Göteborgs universitet mål enligt regleringsbrev om att utfärda 4 600 examina 2021–2024.

lärare (VAL) samt utländska lärares vidareutbildning (ULV) i hem- och konsumentkunskap, slöjd, litteraturvetenskap och svenska 2. Även kurser inom det förskole- och fritidshemspedagogiska området har genomförts, där utveckling av validering av reell kompetens utförts på nationell nivå med medel från projektet. Avsaknaden av långsiktig projektstrategi samt osäkerhet kring finansiering och medelstilldelning har i vissa fall lett till fördröjd eller inställd kursstart, då kurserna inte kunnat inrymmas i institutionernas ordinarie utbildningsuppdrag.

För att underlätta och säkerställa likvärdighet i ämnesbedömning för tillträde till KPU, men även till VAL och ULV, har förslag tagits fram för att utveckla gemensamma rutiner för dokumentation av ämnesbehörigheter för lärarutbildning. Detta ska skapa kontinuitet i bedömningsprocessen, en tydligare dokumentationsordning och möjlighet till bättre kvalitativ uppföljning. Även en översyn av samtliga ämnesbehörigheter till KPU har gjorts i dialog med ämnesansvariga institutioner. Läs mer i *Validering kompletterande pedagogisk utbildning*.

Under 2021 har 41 helårsstudenter deltagit i ämneskompletterande kurser, varav 80 procent kvinnor och 20 procent män. 39 studenter har genomgått utbildningen med godkänt resultat, varav 84 procent kvinnor och 16 procent män, där tre studenter påbörjat KPU efter studierna. Poänggivande kompetensutveckling har inte genomförts. De totala kostnaderna för projektet 2021 uppgår till 3,1 miljoner kronor. För planering, antagning, validering och kursutveckling uppgår kostnaden till drygt 1,9 miljoner kronor medan kostnaden för undervisning uppgår till knappt 1,2 miljoner kronor. Det viktigaste resultatet från projektet är den påbörjade utvecklingen av likvärdiga och strukturerade metoder för tillgodoräknande och validering inom ramen för universitetets lärarutbildningar.

Utveckling av VFU i lärarutbildningen

Göteborgs universitet har prioriterat arbetet med att utveckla övningsskolor i samtliga lärarprogram för att kunna möta regeringens önskemål om utökning av antalet studenter som genomför verksamhetsförlagd utbildning (VFU) i övningsskolor. Under året har samtliga studenter inom förskollärarprogrammet haft VFU-placeringar i övningsskoleområden, motsvarande 864 helårsstudenter. Inom den kompletterande pedagogiska utbildningen (KPU) med förhöjd studietakt har samtliga studenter också haft placeringar i skolor som motsvarar övningsskolor, totalt 49 helårsstudenter. Detta utgör ungefär 20 procent av Göteborgs universitets alla lärarstudenter.

Utbildningsvetenskapliga fakulteten samt Lärarutbildningens samverkansråd har återkommande diskuterat övningsskolor och beslutat om uppdrag och tillsättande av arbetsgrupper som både inhämtat synpunkter av programspecifik karaktär och mer

generella önskemål från skolhuvudmän i Göteborgsregionen. En central utgångspunkt har varit att bygga vidare på tidigare lärdomar från övningsförskoleprojektet.

Under hösten har arbetet med att utveckla en ny handledarutbildning för VFU-handledare intensifierats. Dessutom har en partsgemensam arbetsgrupp tillsatts, som dels ska föreslå hur kvalitativ samverkan mellan lärosäte och skolverksamheter ska utvecklas och dels ska skapa förutsättningar för hållbara och kvalitetssäkrade övningsskolemiljöer. En viktig utgångspunkt i utvecklingsarbetet är den befintliga samverkansorganisation för VFU som är etablerad mellan Göteborgs universitet och Göteborgsregionen.

Brobyggaren

Brobyggaren är ett samarbete som inleddes 2014 mellan Göteborgs universitet och Göteborgs Stad för att möta efterfrågan på lärare inom matematik, naturvetenskap och teknik. Utbildningen som utvecklades inom projektet övergick 2018 till att ges som ett reguljärt program, *Kompletterande pedagogisk utbildning Ma/Nv/Tk förhöjd studietakt*. Programmet ges med 125 procent studietakt under ett kalenderår, inklusive studier på sommaren. Behörighetskrav till programmet utgörs av kandidatexamen i aktuellt ämne. Utbildningen har god genomströmning och bidrar till fler ämneslärare inom bristämnen genom att årligen examinera runt 30 ämneslärare. Universitetet har på det viset bidragit till att examinera cirka 210 ämneslärare inom matematik, naturvetenskap och teknik under perioden 2015–2021.

Utbildningen bygger på ett nära samarbete mellan universitetet och medverkande universitetsskolor. Programmets studiegång innebär att studenterna har VFU på förmiddagarna under i stort sett hela utbildningsperioden. Utbildningens utformning med daglig närvaro på VFU-skolan utgör en styrka för programmet eftersom kontinuerlig närvaro i ett kollegialt sammanhang på universitetsskolan bidrar till studenternas professionsutveckling. Detta gör också en integrering möjlig mellan innehållet i programmets högskoleförlagda och verksamhetsförlagda kurser.

Ett fortsatt utvecklingsarbete har genomförts under året för att utöka och utveckla programmet med nya ämnesingångar inom matematik, fysik, kemi, biologi, teknik, franska, spanska, tyska, musik, bild och slöjd samt för att kunna erbjuda fler studieplatser. Utbildningen har också utvecklats för att svara mot den nya studentgruppens sammansättning. Kommunikationsinsatser för studentrekrytering har genomförts, även behörighetsgivande kurser och modeller för tillgodoräknande av kompetens inom bild, musik och slöjd har utvecklats. Nya ämnesdidaktiska kurser, en kurs i betyg och bedömning samt specialpedagogik har utvecklats inom moderna språk, bild och musik samt kursmoment i lärmiljöer utanför universitetet.

Validering kompletterande pedagogisk utbildning

Göteborgs universitet erbjuder två kompletterande pedagogiska utbildningsprogram (KPU), med variation i studietakt och möjliga ämnen att läsa. Idag finns 34 ämnen som ger ämnesbehörighet för tillträde till KPU, där merparten saknar rutiner för att hantera provning och validering av reell kompetens. Universitetet påbörjade mot bakgrund av detta en dialog med ämnesföreträdare för KPU under 2020 som fortsatt under året vad gäller utveckling av tillgodoräknings- och valideringsnycklar samt kurser för att pröva såväl formell som reell kompetens. Flera ämnen och institutioner har börjat ta fram rutiner för att underlätta ämnesbedömningen, säkerställa rättssäkra tillgodoräknings- och valideringsprocesser samt skapa ökad likvärdighet.

Under hösten 2021 sökte 470 personer till kompletterande pedagogisk utbildning inför vårterminen, där två åberopade validering av reell kompetens. Båda sökande var behöriga och hade såväl akademiska studier som yrkeserfarenhet inom respektive ämne. Utöver de två sökande som åberopade reell kompetens kan det finnas fler sökande vars reella kompetens bedömts av ämnesbedömare vid institution. Information om utförda ämnesbedömningar finns idag endast på institutionsnivå där bedömningen sker. Det är dock oklart om och i så fall i vilken omfattning detta sker. Universitetet har initierat ett arbete, finansierat av de medel som tilldelats för validering av reell kompetens, för att skapa ett samlat kunskapsunderlag och en samlad och samordnad strategi av validering av reell kompetens inom ramen för KPU.

Kompletterande utbildning för personer med utländsk examen

Universitetet har sedan flera år tillbaka uppdraget att erbjuda kompletterande utbildningar för personer med utländsk högskoleexamen. Under 2021 har en nationell seminariereserie genomförts för kompletterande utbildningar, vilken arrangerats av Göteborgs universitet, Karolinska Institutet och Stockholms universitet. Dessutom sker olika lärosätessamarbeten för respektive kompletterande utbildning, med samverkan kring såväl antagning och alternativt urval som former för undervisning och bedömning.

Den universitetsgemensamma språksatsningen som tidigare implementerats i den kompletterande utbildningen för lärare, apotekare och sjuksköterskor har under 2021 även inkluderats i den kompletterande utbildningen för läkare. Studenter som inte når ett godkänt resultat i inplaceringstestet erbjuds kursen *Språkintrödn till akademiska studier* om 30 högskolepoäng för att kunna tillägna sig utbildningen på ett bättre sätt.

I tabell 13 presenteras utfall för de kompletterande utbildningarna och nedan beskrivs upplägg, viktigare erfarenheter och uppföljning av utbildningarna.

Kompletterande utbildningar inom hälso- och sjukvård

De kompletterande utbildningarna för apotekare, biomedicinsk analytiker, sjuksköterska och tandläkare leder direkt till svensk yrkeslegitimation. Utbildningen för läkare är ännu inte legitimeringsgrundande utan ger behörighet att söka allmäntjänstgöring, vilket i sin tur krävs för legitimation. Arbetsmarknaden är mycket god för samtliga studenter som genomfört dessa kompletterande utbildningar och alumnundersökningar visar att det stora flertalet studenter finner relevant arbete efter avslutad och godkänd kompletterande utbildning.

Studenter som antas till de kompletterande utbildningarna inom hälso- och sjukvård har sedan tidigare en avslutad utländsk yrkesexamen. Utbildningarna stöttar främst studenterna i att omsätta sin kunskap till svenska förhållanden för att fungera tillfredsställande inom respektive yrke i Sverige. Inom utbildningarna arbetas även med olika språkstödande insatser som fokuseras mot det fackspråk som används inom respektive profession, men även övrig utbildning inom svenska ges, vilket krävs för att kunna kommunicera med patienter och kollegor.

Uppföljning av utbildningarna sker genom kursutvärderingar samt utvärdering av VFU, både muntligt och skriftligt. Eventuella förändringar delges nya studenter vid kursstart. Studenterna är även representerade i utbildningarnas programutskott, kursnämnder och liknande. Det genomförs även mer omfattande utvärderingar efter utbildningarnas slut, bland annat har vissa utbildningar genomgått extern kvalitetsutvärdering under året. Resultatet från uppföljningarna visar främst behov av att stärka studenternas professionella språk och tillgången till kvalitativa VFU-platser.

Den ökade graden av distansundervisning under pandemin bedöms inte ha varit gynnsam för studenternas språkutveckling, även om en del studenter har uppskattat det flexibla upplägget. Det språkliga interagerande som sker före och efter en föreläsning, med lärare och studenter, är mycket betydelsefullt. Studenterna har även uppgett att det exempelvis är svårare att följa föreläsningar digitalt. VFU har samtidigt kunnat genomföras på plats, trots pandemin.

Genomströmningen på samtliga kompletterande utbildningar inom hälso- och sjukvård är mycket god och under året har 86 studenter fått godkänt på sin utbildning. Totalt har fem studenter avbrutit sina studier där orsakerna är personliga skäl eller godkänt resultat på Socialstyrelsens kunskapsprov.

	Läkare	Sjuk- sköterska	Tand- läkare	Apotekare	Bio- medicinsk analytiker	Lärare	Socionom
Sökande (behöriga)	- ¹	112	250	113	57	268	53
kvinnor/män (%)	- ¹	60/40	45/55	60/40	70/30	81/19	77/23
Antagna	- ¹	25	20	25	16	62	10
kvinnor/män (%)	- ¹	84/16	45/55	48/52	68/32	84/16	80/20
Helårsstudenter	11	32	19	41	19	19	5
kvinnor/män (%)	45/55	57/43	39/61	43/57	72/28	86/14	83/17
Studenter med godkänt resultat	20	12	20	25	9	19	9
kvinnor/män (%)	45/55	50/50	35/65	40/60	44/56	90/10	90/10
Studenter som avbrutit studierna	0	1	1	2	1	22	1

Tabell 13. Kompletterande utbildningar för personer med utländsk examen.

¹ Ingen antagning under 2021 på grund av ny läkarutbildning.

Kompletterande utbildning för läkare

Antagningen har pausats under hösten mot bakgrund av att utbildningen utvecklats för att bättre harmoniera med den nya legitimeringsgrundande läkarutbildningen. Antagningen återupptas inför höstterminen 2022, där antalet utbildningsplatser uppgår till 20 per hösttermin. Utbildningen kommer också att utökas från 60 högskolepoäng till 90 högskolepoäng med en inledande termin i fördjupad svenska.

Kompletterande utbildning för sjuksköterskor

Utbildningen omfattar 90 högskolepoäng och startar varje vårtermin med 25 studenter. Söktrycket till utbildningen har ökat de senaste åren.

Utbildningen inleds med ett obligatoriskt inplacerings-test i svenska. Vid godkänt resultat förkortas studietiden, men merparten av de studerande genomgår hela utbildningen om tre terminer. Utbildningen består av en språkinträdning till akademiska studier med inriktning mot omvårdnad, teoretiska kurser inklusive kurs i svenska författningar samt VFU inom primärvård, kommunal hälso- och sjukvård respektive somatisk sjukhusvård. Utbildningen är även ansluten till Nationell klinisk slutexamination (NKSE), som används av många av landets sjuksköterskeutbildningar.

För antagning till utbildningen tillämpas alternativt urval som baseras på en samlad kvalitativ bedömning av den sökandes tidigare studie- och yrkeserfarenhet samt en intervju. Det är även möjligt att bli behörig och antagen genom validering.

Kompletterande utbildning för tandläkare

Utbildningen omfattar 60 högskolepoäng och startar varje hösttermin med 20 studenter. Söktrycket är fortsatt högt och stabilt.

Utbildningen inleds med diagnostiska tester för att identifiera studenternas tidigare kunskap. Därefter följer ett antal teoretiska kurser inklusive kurs i svenska författningar. VFU omfattar 15 veckor, vilket motsvarar 40 procent av utbildningen, och genomförs i samarbete med Folktandvården i Västra Götaland och Värmland. Institutionen för odontologi tillhandahåller handledarutbildning till mottagande kliniker och har under åren arbetat upp en mycket väl fungerande kontakt mellan lärare, handledare och studenter. Göteborgs universitet samarbetar tätt med övriga lärosäten som ger utbildningen, bland annat vad gäller alternativt urval.

Kompletterande utbildning för apotekare

Utbildningen omfattar 100 högskolepoäng och startar varje vårtermin där 25 studenter antas. Söktrycket till utbildningen är fortsatt högt.

Utbildningen inleds med ett obligatoriskt inplacerings-test i svenska. Vid godkänt resultat förkortas studietiden. Utbildningen består bland annat av en språkinträdning till akademiska studier med inriktning mot farmaci. Därefter följer teoretiska kurser, inklusive kurs i svenska författningar samt en längre sammanhängande VFU om 40 veckor som genomförs på apotek. Till utbildningen tillämpas ett alternativt urval, vilket sker i nära samverkan med Uppsala universitet, som är samordnande lärosäte.

Kompletterande utbildning för biomedicinsk analytiker

Utbildningen omfattar 90 högskolepoäng och startar på höstterminen där 16 studenter antas. Antalet behöriga sökande har ökat och är nu i nivå med antalet utbildningsplatser.

Utbildningen består av teoretiska kurser, inklusive obligatoriska moment kring svenska författningar, VFU inom olika laboratoriediscipliner och ett självständigt arbete.

Studenterna läser till viss del tillsammans med ordinarie utbildning för biomedicinska analytiker. Om det är fler sökande än antalet platser tillämpas ett alternativt urval, baserat på den sökandes tidigare studie- och arbetslivserfarenhet. Urvalsprinciper har utvecklats i samarbete med övriga lärosäten som ger utbildningen, där Göteborgs universitet har uppdraget som nationell samordnare.

Kompletterande utbildning för lärare

Utbildningens längd varierar beroende på tidigare studier och den komplettering som studenten är antagen mot. Utbildningen får dock som mest omfatta 120 högskolepoäng. Utbildningen leder till en svensk lärarexamen, en svensk lärar- eller förskollärlärolegitimation eller utökad behörighet i ett eller flera ämnen. I antagningen till utländska lärare och akademikers vidareutbildning (ULV) ingår, förutom behörighetsgranskning, att pröva om tidigare studier eller arbetslivserfarenhet kan ligga till grund för antagning eller tillgodoräknas inom ramen för en lärarutbildning.

Under 2021 antogs 23 procent av de 268 personer som sökt utbildningen jämfört med 47 procent föregående år. Den lägre antagningen förklaras av att ämnet engelska, som är det enskilt största ämnet bland sökande till ULV, har haft en begränsad antagning under 2021. Under året har 22 personer valt att avbryta sina studier. Orsakerna är att studenterna fått lärolegitimation från Skolverket, fått annat arbete eller inte har möjlighet att genomföra campusförlagda helfartsstudier.

Majoriteten av studenterna läser lärarförberedande kurser inom utbildningsvetenskaplig kärna och VFU. Kurserna innehåller bland annat moment om det svenska skolväsendet och skolan på vetenskaplig grund. Inplaceringstestet i svenska, som samtliga behöriga sökande genomför, visar att en stor del av de studenter som påbörjar utbildningen inte har

sådana kunskaper i det svenska språket som krävs för att klara av en akademisk utbildning på svenska. Universitetet fortsätter därför att prioritera att stärka och vidareutveckla de språkstödande inslag som ingår i utbildningen. Som en del i detta har ett pilotprojekt med språkstöttande förseminarium i en av utbildningens kurser genomförts med goda resultat. Även undervisande lärare ges tillgång till material om undervisning för flerspråkiga studenter.

Kompletterande utbildning för socionomer

Utbildningen omfattar 90 högskolepoäng och ger personer med utländsk kandidatexamen ökade möjligheter till arbete. Antagningen har skiftat mellan sju och tolv studenter under de fyra år som utbildningen genomförts. Endast en student har valt att göra ett studieuppehåll under 2021, på grund av personliga skäl. Utbildningen inleds med en programspecifik introduktionskurs och därefter integreras studenterna i befintlig studentgrupp på socionomprogrammet. Att utbildningen inleds programspecifikt underlättar introduktionen och bidrar till gemenskap i gruppen.

VFU genomförs under tre veckor per termin. En process har påbörjats för att eventuellt dela upp denna inom utbildningen för att lättare kunna följa den personliga och professionella utvecklingen. Ett självständigt vetenskapligt arbete ingår också i utbildningen.

Antagningsprocessen är arbetskrävande och innehåller bland annat intervjuer och dokument som ska efterforskas och valideras. Det är viktigt att den sökandes samlade kompetens vad gäller utbildning, språkkunskaper och arbetserfarenhet synliggörs och att det sker en nära kontakt med sökande. Söktrycket är fortsatt relativt högt och genomströmningen fortsätter att vara god.

Utbildningen utvärderas i enlighet med universitetets kvalitetspolicy och 2022 planeras en större utvärdering. Resultatet från uppföljningarna visar att studenterna hittills är övervägande positiva. Språket är dock ofta en utmaning och ett aktivt språkstöd efterfrågas. Planer finns att återinföra moment där juridikstudenter förklarar och förtydligar begrepp inom juridikmomentet. Behov finns också av en mer generell introduktion till ämnet socialt arbete och därför erbjuds möjligheten att delta på delar av den inledande kursen på ordinarie socionomprogram. En process för att se över möjligheten att både kunna läsa metod- och profilkurs har också inletts.

114 GODKÄNDA STUDENTER 2021

Under 2021 har 114 studenter genomgått utbildning med godkänt resultat till lärare, socionom, läkare sjuksköterska, tandläkare, apotekare och biomedicinsk analytiker inom ramen för den kompletterande utbildningen för personer med utländsk examen.

Universitetsövergripande

ALF-ersättning

ALF-anslaget, som avser avtal mellan staten och vissa regioner om samarbete om utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården, uppgick under året till 513 miljoner kronor. Som en följd av pandemin har inte alla medel förbrukats under 2021 och 65 miljoner kronor balanseras därför till 2022 (se tabell 14).

Fokus under året har varit utlysningarna av treåriga ALF-projektmedel för 2022–2024, dels *ALF projektmedel* och dels *ALF projektmedel yngre forskare*, vilka genererade 507 ansökningar som bedömdes av åtta bedömningsgrupper. Totalt beviljades 285 forskare ALF-projektmedel om 209 miljoner kronor per år. Dessutom beviljades 17 forskare ALF-projektmedel för yngre forskare om fem miljoner kronor per år. Under 2021 har två nya innehavare av kombinationstjänster tilldelats kombinationstjänstmedel, en externt rekryterad innehavare av kombinationstjänst har tilldelats uppstartsmedel, 19 legitimerade läkare och 17 legitimerade hälsoprofessioner har fått en ALF-finansierad forskartjänst samtidigt som 14 anställda vid Västra Götalandsregionen tilldelats prova-på-forskningsmånader.

Under 2021 har arbetet i samverkansorganisationen fokuserat på gemensamma verksamhetsprojekt med tillhörande lokalfrågor samt frågor som rör pandemin. Totalt har åtta utlysningar av forskningsmedel gjorts vilket genererat 1 003 ansökningar, varav 616 gått vidare till beslut. Medi-Sam forskning har tagit fram en strategi för klinisk forskning som är gemensam för Västra Götalandsregionen och Göteborgs universitet. Förberedelser har även gjorts inför Vetenskapsrådets utvärdering av den kliniska forskningen, som ska genomföras under 2022. En styrgrupp har utsetts och 17 arbetsgrupper med totalt 60 personer har bidragit i arbetet.

mnkr	2021	2020	2019
Personalkostnader	290	362	398
Lokalkostnader	45	43	44
Övriga driftkostnader	113	47	52
Balansering av medel ¹	65	52	-
Totalt	513	504	494

Tabell 14. ALF-medel.

¹ Till följd av pandemin har inte alla medel förbrukats 2021, 65 miljoner kronor balanseras till 2022. Totalt har 117 miljoner kronor balanserats. Det är främst medel för forskningsprojekt, som till stor del utgörs av personalkostnader, som inte kunnat nyttjas under året.

ALF-ersättning för regionernas åtagande att medverka i utbildning av läkare täcker utbildningens intrång i vården och baseras på antal studenter, kursens högskolepoäng och kursens intrång i vården. Under 2021 har 1 241 läkarstudenter fått verksamhetsintegrerad utbildning inom Västra Götalandsregionen vilket ersatts med 85 miljoner kronor.

ALF-ersättning till regionerna för medverkan i den kliniska forskningen finansierar till exempel sökbara forskartjänster och projektmedel samt garanterar anslag till innehavare av kombinationstjänster. Dessutom finansierar ersättningen strategiska satsningar för forskning, utveckling och infrastruktur för att säkra återväxten inom klinisk forskning och säkerställa karriärvägar för forskare och forskningsaktiva kliniker. Under 2021 har 302 forskningsprojekt baserade i Västra Götalandsregionen motsvarande 221 miljoner kronor, 111 kombinationstjänstanslag motsvarande 54 miljoner kronor och 113 forsknings-tjänster på olika nivåer motsvarande 68 miljoner kronor finansierats.

TUA-ersättning

TUA-anslaget, som avser avtal mellan staten och vissa regioner om samarbete om grundutbildning av tandläkare, odontologisk forskning och utveckling av tandvården, uppgick till 87 miljoner kronor (se tabell 15). Merparten av medlen, motsvarande 86 procent, har använts till utbildningen av tandläkare. Genom särskilt tillskott från Västra Götalandsregionen för forskning ökar tillgängliga medel för forskningsprojekt. Dessa medel söks i konkurrens av forskare.

Det gemensamma organet, Odont-SAM, med representanter för universitetet och Folk tandvården, har under 2021 genomfört en mindre utlysning av TUA-medel. Utlysningen har genererat 18 ansökningar, varav åtta har beviljats medel motsvarande tre miljoner kronor. Vidare har Odont-SAM diskuterat

mnkr	2021	2020	2019
Personalkostnader	47	47	48
Lokalkostnader	15	18	18
Övriga driftkostnader	25	20	18
Totalt	87	85	84

Tabell 15. TUA-medel.

pandemins påverkan, framför allt avseende planerade lokalprojekt för gemensamma lokaler. Kriterier för universitetstandvårdsenheter fastställdes 2019 och under 2021 har processen fortsatt genom granskning av enheter som kan bli aktuella att nomineras som universitetstandvårdsenheter.

Utvecklingsmedel för klinisk utbildning och forskning

Göteborgs universitet tilldelades 0,9 miljoner kronor för utveckling av klinisk utbildning och forskning. Medlen som är avsedda för utveckling av läkarutbildningen har använts till vissa kurser för att stärka regionaliseringen. I takt med att läkarutbildningen byggs ut förläggs mer utbildning på sjukhusen i regionen, vilket är mer resurskrävande i form av arbetstid. Bidrag har tilldelats åtta kurser inom utbildningen. En mindre del avsätts även till arbetstid för att samordna det interprofessionella lärandet mellan läkarstudenter och studenter vid andra utbildningar. Teamträningen sker i simulerad miljö inom Sahlgrenska Universitetssjukhuset.

Uthyrning av bostäder

Universitetet har tillgång till 214 gästbostäder som används för tillfälligt boende för internationella gästforskare (se tabell 16). Bostäderna förhyrs från olika fastighetsägare och administreras av universitetets Welcome Services. Storleken på bostäderna varierar från enkelrum till fyra rum och kök. En stor del av bostäderna har centralt läge och övriga bostäder har goda kommunikationer till centrum. Boendeperioden varierar från två veckor till två år.

Det finns 455 studentbostäder för utländska studenter som förhyrs av Stiftelsen Göteborgs studentbostäder (SGS). Merparten administreras av SGS och hyrs ut termins- eller läsårsvis. Ett tjugotal studentbostäder administreras av Welcome Services för uthyrning till studenter under kortare studieperioder. Efterfrågan på studentbostäder i Göteborg har under flera år varit större än tillgången och både utbytesstudenter och andra internationella studenter kan riskera att stå utan bostad vid terminsstart.

Uthyrningen av bostäder bygger på internationella forskares och studenters möjlighet att kunna resa till och vistas i Göteborg. Verksamheten har även detta år påverkats av reserestriktioner och andra hinder som uppstått på grund av pandemin. För gästforskarbostäderna var beläggningsgraden under det första halvåret fortsatt låg, men situationen förbättrades efter sommaren då inresandet ökade. För studentbostäderna har beläggningsgraden varit högre under både vår- och hösttermin jämfört med föregående år. Det förklaras av att flera olika studentkategorier har kunnat erbjudas boende. Både gästforskar- och studentbostäder hade under höstterminen återigen en beläggningsgrad i nivå med utfallet före pandemin.

	2021	2020	2019	2018	2017
Gästbostäder					
Antal lägenheter	214	214	212	111	187
Beläggningsgrad, helår (%)	66	61	88	86	88
Studentbostäder					
Antal lägenheter	455	452	452	452	452
Beläggningsgrad, hösttermin (%)	99	62	100	100	100
Beläggningsgrad, vårtermin (%)	81	67	90	90	90
Beläggningsgrad, sommar (%)	2	2	5	5	5

Tabell 16. Uthyrning av bostäder.

Uppgifter om styrelsen

Universitetet ska i årsredovisningen redovisa de skattepliktiga ersättningar och andra förmåner som betalats ut under räkenskapsåret samt de framtida åtaganden som avtalats för var och en av ledamöterna i universitetsstyrelsen och de ledande befattnings-

havare som utsetts av regeringen. För dessa personer ska även uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag redovisas.

Ersättningar och övriga uppdrag¹

Ordförande

Peter Larsson 66 tkr
Collectum AB, Tekniska museet, Stiftelsen för kunskap och kompetensutveckling (KK-stiftelsen)

Rektor

Eva Wiberg 1 643 tkr
Ludwig-Maximilians-Universität München

Företrädare för allmänna intressen

Christina Björklund 28 tkr
Sveriges Television AB, Svensk Scenkonst

Anders Hallberg 28 tkr

Ann Follin 28 tkr

Johan Kuylenstierna 28 tkr
Klimatpolitiska rådet, Sveaskog AB

Sven Landelius 28 tkr
Emra Gruppen AB, Emrahus AB, Sven Landelius Consulting AB

Ann-Sofi Lodin 0 tkr²
Samverkansprogrammet Hälsa och Life Science, Referensgrupp för Kommittén för teknologisk innovation och etik

Sara Wallin 28 tkr
Seafire AB, Västsvenska Handelskammaren, Tillväxtverket

Företrädare för verksamheten

Åsa Arping 0 tkr

Jonas Ivarsson 0 tkr

Monica Lindgren (ersättare) 0 tkr

Håkan Thörn (ersättare) 0 tkr

Agnes Wold 0 tkr
Rådet för evidensbaserad miljöanalys, Formas, Flora Innovation AB, Kunskapsdroppen AB

Företrädare för studenterna

Axel Andersson 14 tkr
Bostads AB Poseidon

Camilla Cervin (ersättare) 14 tkr

Gustaf Ekström 14 tkr

Sandra Magnusson 14 tkr

Anna Ruus 28 tkr
Centrala studiestödsnämnden

Nora Myrne Widfors 14 tkr

Linus Olsson (ersättare) 7 tkr
HHGS Holding AB

¹ Enligt regeringsbeslut utgår ersättning till ordförande och externa ledamöter utsedda av regeringen samt ledamöter som representerar studenterna. Det utgår ingen ersättning för styrelseuppdraget till rektor eller företrädare för verksamheten. Ersättning till rektor avser lön för ordinarie arbete.

² Har avstått arvode.

Ekonomisk utveckling och finansiell redovisning

Ekonomiskt resultat och utveckling

Göteborgs universitet redovisar ett positivt resultat på 198 mnkr för 2021. Omsättningen, som ett mått av de totala intäkterna, ökar med 308 mnkr, motsvarande 4,4 procent, i jämförelse med föregående år och beror till stor del på ökningen av intäkter inom forskningsverksamheten. Verksamhetens totala kostnader ökar med 195 mnkr eller 2,8 procent.

Universitetets omsättning ökar med 308 mnkr eller 4,4 procent, vilket är mer än den genomsnittliga ökningen för de föregående fem åren, och uppgår 2021 till cirka 7,3 mdkr. Verksamhetsutfallet för 2021, vilket är detsamma som universitetets totala resultat, uppgår till ett överskott motsvarande 198 mnkr. Pandemin har, liksom 2020, på flera sätt påverkat årets verksamhet och de ekonomiska effekterna består bland annat av ökade intäkter av anslag för utökade utbildningsuppdrag, varav vissa är tillfälliga, samt lägre driftkostnader än före pandemin.

Verksamhetsutfallet fördelas mellan forskningsverksamheten, där resultatet är 94 mnkr, en ökning med 90 mnkr från 2020, och utbildningsverksamheten där resultatet är 104 mnkr, en ökning med 23 mnkr. Eftersom universitetet överproducerar i förhållande till det tilldelade utbildningsuppdraget, och 2018

och 2019 års underproduktion nollställdes i samband med 2020 års överproduktion, sker ingen påverkan på anslags-sparandet för 2021.

Samtliga intäktsslag förutom finansiella intäkter ökar. Anslagen ökar med 153 mnkr, bidragen med 110 mnkr samt avgifter och andra ersättningar med 50 mnkr. De totala kostnaderna ökar samtidigt med 195 mnkr, motsvarande 2,8 procent. Den största kostnadsposten är personalkostnader, som ökar med 135 mnkr, och den näst största är driftkostnader, som ökar med 57 mnkr, i jämförelse med 2020.

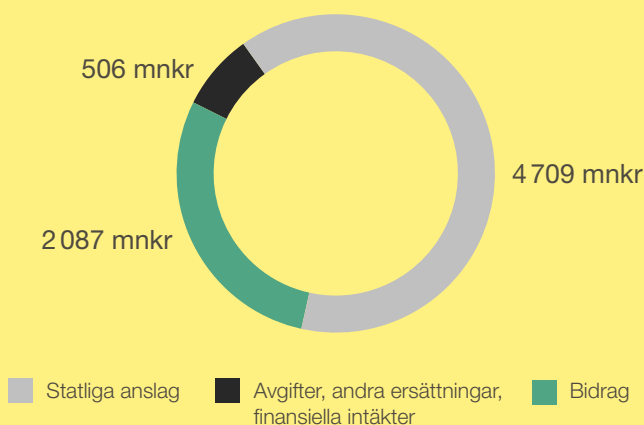
Vid utgången av 2021 uppgår myndighetskapitalet till 1 486 mnkr, varav 198 mnkr utgörs av årets kapitalförändring.

Tabell 17: Ekonomisk utveckling

mnkr	2021	2020	2019 ¹	2018	2017
Verksamhetens intäkter					
Intäkter av anslag	4 709	4 556	4 338	4 156	4 087
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	485	435	508	493	471
Intäkter av bidrag	2 087	1 977	1 982	1 886	1 858
Finansiella intäkter	21	26	23	11	19
Summa intäkter	7 302	6 994	6 851	6 546	6 435
Verksamhetens kostnader					
Kostnader för personal	-4 574	-4 439	-4 304	-4 183	-4 034
Kostnader för lokaler	-654	-648	-617	-607	-600
Övriga driftkostnader	-1 665	-1 608	-1 679	-1 596	-1 533
Finansiella kostnader	-4	-20	-13	-29	-29
Avskrivningar	-207	-194	-200	-193	-188
Summa kostnader	-7 104	-6 909	-6 813	-6 608	-6 384
Verksamhetsutfall	198	85	38	-62	52
Resultat från andelar i dotterföretag	0	0	0	23	7
Årets kapitalförändring	198	85	38	-39	58

¹ Uppgifterna för 2019 är omräknade till följd av ändrad redovisningsprincip. Tidigare har aktier och andelar i dotterföretag redovisats enligt kapitalandelsmetoden. Från och med 2020 redovisas de enligt anskaffningsmetoden. Omräkningen har ökat 2019 års resultat med 2 mnkr då negativt resultat från andelar i dotterföretag tagits bort med motsvarande belopp.

Diagram 14: Intäkter

Intäkter

De totala intäkterna för verksamheten uppgår till 7 302 mnkr, vilket är en ökning med 308 mnkr eller 4,4 procent jämfört med 2020.

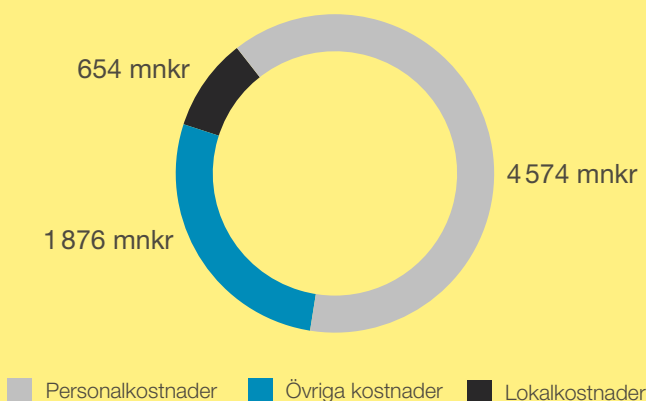
Intäkter av anslag uppgår till 4 709 mnkr, vilket är en ökning med 153 mnkr jämfört med föregående år. I juli tilldelades universitetet 41 mnkr i utökad basanslag inom forskning och utbildning på forskarnivå samt 9 mnkr i utökad utbildningsanslag för en särskild satsning på sommarkurser. Intäkter av anslag inom utbildningsverksamheten ökar med 87 mnkr, vilket avser utbyggnad av universitetets utbildningsuppdrag. Intäktsökningen av anslag till forskning och utbildning på forskarnivå på 66 mnkr förklaras av ett förstärkt basanslag för 2021. Ersättning för klinisk utbildning och forskning, så kallade ALF- och TUA-medel, samt utvecklingsmedel ökar med 11 mnkr eller 1,8 procent jämfört med 2020.

Anslag för särskilda medel uppgår till drygt 12 mnkr, vilket är en minskning med 1 mnkr jämfört med 2020. Anslagen fördelar sig mellan uppdrag till Segerstedtinstitutet att utveckla och sprida kunskap och metoder för att minska rekrytering av människor till våldsbejakande ideologier och till rasistiska organisationer, 5 mnkr, Nationellt resurscentrum i matematik, 5 mnkr, idébanksmedel, 1 mnkr samt korta kurser för yrkesverksamma, 1 mnkr. Idébanksmedel innebär att Göteborgs universitet bemyndigas att under 2021 utbetala ett kapitaltillskott på 1 mnkr till universitetets holdingbolag, GU Ventures AB.

Universitetets näst största finansieringskälla **intäkter av bidrag** ökar med 110 mnkr, motsvarande 5,6 procent, och uppgår 2021 till 2 087 mnkr. Intäkterna ökar från samtliga finansgrupper. De procentuellt största ökningarna har skett från EU:s institutioner, med 45 mnkr eller 44 procent samt för gruppen svenska företag och ekonomiska föreningar, vilken ökat med 16 mnkr eller 33 procent. Intäkterna från forskningsråden; Vetenskapsrådet, Forte, Formas och Vinnova ökar med 20 mnkr och från övriga svenska organisationer och ideella föreningar med 15 mnkr.

Intäkter av avgifter, andra ersättningar och finansiella intäkter uppgår till 506 mnkr, vilket är 45 mnkr eller 9,8 procent högre än 2020. Avgiftsintäkterna har därmed återhämtat sig efter förra årets nedgång och ligger nästan i nivå med 2019. Framförallt ökar intäkter av uppdragsforskning, uppdragsutbildning och avgifter enligt 4 § avgiftsförordningen. Uppdragsutbildningen ökar med 16 mnkr jämfört med 2020, en ökning motsvarande 30 procent och uppgår till 70 mnkr. Intäkter av uppdragsforskning ökar med 15 mnkr eller 9,5 procent och uppgår till 172 mnkr. Finansiella intäkter har minskat med knappt 5 mnkr jämfört med 2020 och uppgår till 21 mnkr.

Diagram 15: Kostnader

Kostnader

Universitetets totala kostnader uppgår till 7 104 mnkr, vilket är en ökning med 195 mnkr, motsvarande 2,8 procent, jämfört med 2020.

Kostnader för personal, vilken är den största kostnadsposten motsvarande 64 procent av universitetets totala kostnader, uppgår till 4 574 mnkr. Det är en ökning med 135 mnkr eller 3 procent jämfört med 2020. Av de totala personalkostnaderna svarar lönekostnaderna inklusive arvoden för 2 938 mnkr, vilket är en ökning motsvarande 69 mnkr eller 2,4 procent. Ökningen beror dels på att antal årsarbetare, vilket anges som medeltal per år, ökar med 58 till 5 529, dels på löneökningar till följd av nya löneavtal.

Lokalkostnader uppgår till 654 mnkr, vilket är en ökning med 6 mnkr eller 1 procent jämfört med 2020. De totala hyreskostnaderna är 600 mnkr, en ökning med 4 mnkr jämfört med 2020. Övriga driftkostnader för lokaler som el, fjärrvärme, vatten och avlopp uppgår till 33 mnkr, vilket är en ökning med 7 mnkr eller 27 procent. Det är framförallt kostnaderna för el och fjärrvärme som ökar jämfört med 2020. Övriga lokalkostnader, till exempel renhållning och bevakning samt reparationer av hyrda lokaler, minskar med 5 mnkr, motsvarande 18 procent, jämfört med 2020 till 21 mnkr.

Övriga kostnader uppgår till 1 876 mnkr, vilket är en ökning med 54 mnkr eller 3 procent jämfört med 2020. Utöver driftkostnader ingår även finansiella kostnader med 4 mnkr och kostnader för avskrivningar med 207 mnkr.

Övriga driftkostnader är den näst största kostnadsposten och uppgår till 1 665 mnkr, motsvarande 23 procent av universitetets totala kostnader. Utfallet innebär en ökning med 57 mnkr eller 3,6 procent, jämfört med föregående år. Driftkostnaderna ökar därmed igen, efter att 2020 ha minskat med 4,2 procent jämfört med 2019 som en direkt följd av pandemin. Trots årets ökning är totala driftkostnader 14 mnkr lägre än 2019. Årets ökning är hänförlig till övriga tjänster, ersättning för tjänster vid annan huvudman, övriga varor samt ersättning för klinisk utbildning och forskning. Samtidigt minskar kostnaderna för bland annat data-tjänster och konsulttjänster. Även kostnader för resor minskar, liksom föregående år, på grund av pandemins restriktioner.

Den största posten inom övriga driftkostnader är ersättningen för den kliniska delen av läkar- och tandläkarutbildningen som uppgår till 600 mnkr. Det är en ökning med 11 mnkr eller 1,8 procent, vilket överensstämmer med ökad tilldelning av

anslag för uppdraget. Andra driftkostnader som ökat är främst ersättning för tjänster vid annan huvudman samt övriga varor som laboratoriematerial och liknande, vilket bland annat förklaras av ökad aktivitet i forskningsverksamheten.

Kostnader för avskrivningar ökar med 13 mnkr eller 7 procent, vilket kan hänföras till färdigställda egenutvecklade IT-system, samt forskningsfartyget R/V Skagerak som färdigställdes och

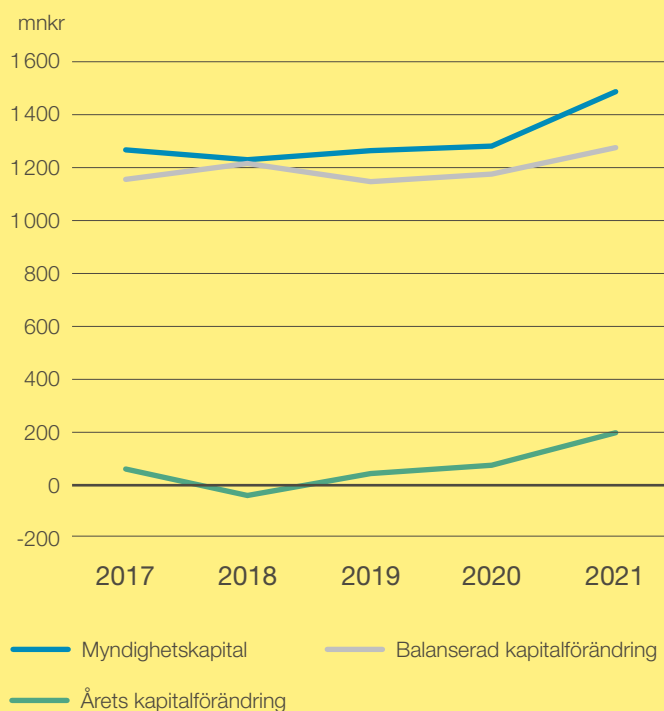
tagits i drift under året. För finansiella kostnader redovisas en minskning med 16 mnkr eller 80 procent. Minskningen beror på att stora orealiserade värdeminskningar blev följden av den stora börsnedgången 2020. Under 2021 har marknadsvärdet på de finansiella anläggningstillgångarna till allra största delen ökat.

Ekonomisk ställning

Myndighetskapital

I myndighetskapitalet ingår dels årets ekonomiska resultat, det vill säga årets kapitalförändring, dels den balanserade kapitalförändringen. Utöver dessa ingår även statskapital och donationskapital i myndighetskapitalet. Den balanserade kapitalförändringen är den största delen av universitetets myndighetskapital. Den har byggts upp av tidigare års resultat och består därmed huvudsakligen av ackumulerade överskott från tidigare år.

Diagram 16: Myndighetskapital

Det ekonomiska resultatet, det vill säga överskottet eller underskottet i resultaträkningen, blir årets kapitalförändring och är en del i den balanserade kapitalförändringen kommande år. Anslagsmedel som inte förbrukas under året påverkar årets resultat och senare även den balanserade kapitalförändringen. Erhållna bidrag som inte förbrukats under året redovisas som oförbrukade bidrag i balansräkningen och påverkar därmed inte den balanserade kapitalförändringen.

Vid utgången av 2021 har universitetet ett myndighetskapital som uppgår till 1 486 mnkr. Myndighetskapitalet fördelas mellan verksamhetens balanserade kapitalförändring 1 272 mnkr, årets kapitalförändring 198 mnkr, statskapital 15 mnkr och donationskapital 1 mnkr.

Verksamhetens balanserade kapitalförändring och årets kapitalförändring uppgår till 1 470 mnkr. Av detta belopp härrör 489 mnkr till utbildning på grundnivå och avancerad nivå och 981 mnkr till forskning och utbildning på forskarnivå. Det är en ökning med 104 mnkr respektive 94 mnkr jämfört med 2020.

Universitetet klassificerar den balanserade kapitalförändringen i bundet respektive fritt kapital. Med bundet kapital avses kapital som är avsatt för en planerad och tidsbunden användning, exempelvis strategiska satsningar, åtaganden om samfinansiering i forskningsprojekt, forskarskolor eller doktorandanställningar. Med fritt kapital menas övrigt kapital som finns för att kunna möta oförutsedda behov och löpande förändringar i finansieringsförutsättningar och kostnader. Det fria kapitalet står till universitetets förfogande utöver de årliga intäkterna. Merparten av den balanserade kapitalförändringen finns hos institutioner och enheter. Förutsättningarna varierar dock stort mellan och inom universitetets fakulteter.

Oförbrukade bidrag och upplupna bidragsintäkter

Universitetets oförbrukade bidrag, det vill säga externa bidragsmedel som inbetalats men som ännu inte tagits i anspråk, uppgår till 2 432 mnkr vid utgången av 2021. Det är en ökning från föregående år med 107 mnkr, motsvarande 4,6 procent. Majoriteten finns inom forskning och uppgår till 2 139 mnkr, vilket är en ökning med 148 mnkr jämfört med 2020. Störst är de oförbrukade bidragen från icke statliga givare. Under 2021 ökar de till 1 423 mnkr, en ökning med 114 mnkr eller 8,7 procent från föregående år. Även de oförbrukade bidragen från statliga givare har ökat, med 35 mnkr motsvarande 4,4 procent, till 848 mnkr. De största givarna inom den här gruppen är forskningsråden; Vetenskapsrådet, Forte, Formas och Vinnova. Oförbrukade bidrag tillhörande donationsförvaltningen och avsättningar för avskrivningar av bidragsfinansierade anläggningar minskar däremot för andra respektive tredje året i följd. Totalt har de oförbrukade bidragen ökat med 428 mnkr under den senaste femårsperioden, vilket motsvarar i genomsnitt 5 procent per år. Ökningen finns inom gruppen icke statliga givare.

De upplupna bidragen uppgår vid 2021 års utgång till 322 mnkr, vilket är en ökning med 4 mnkr från föregående år. Liksom för de oförbrukade bidragen finns huvuddelen av de upplupna bidragen, 317 mnkr, inom forskningsverksamheten.

Totalt finns det 2 110 mnkr vid universitetet att bedriva verksamhet för inom utbildning och forskning. De oförbrukade bidragen är dock direkt knutna till respektive projekt och kan endast användas för avsett ändamål. Dessa tillgångar ska inte förväxlas med den balanserade kapitalförändringen som består av verksamhetens sammanlagda ekonomiska resultat sedan universitetets verksamhet startade.

Upplåning och likviditet

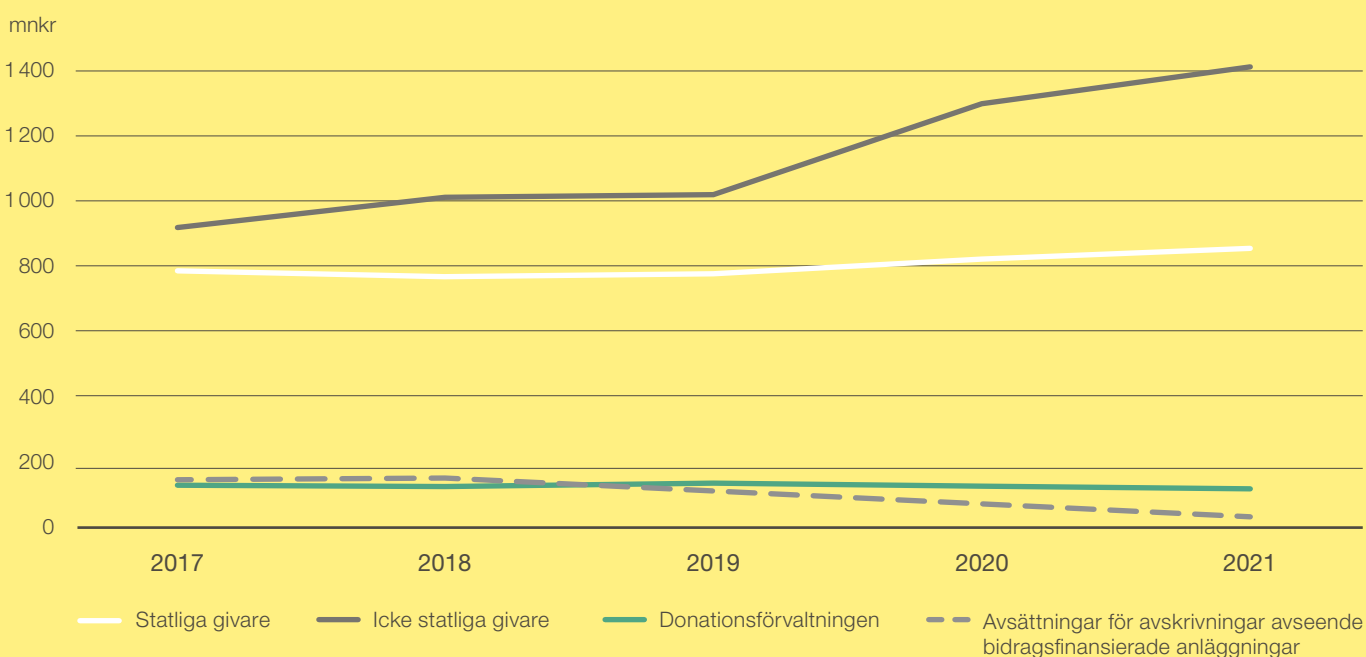
Universitetets anläggningstillgångar ska finansieras med lån i Riksgälden. Undantag från lånefinansiering gäller för bidrag som erhållits från extern finansör för anskaffning av utrustning. Göteborgs universitet disponerar 2021 en låneram om 840 mnkr. Universitetets lån i Riksgälden vid årets slut uppgår till 777 mnkr, en ökning med 4 mnkr jämfört med 2020.

Räntekontot hos Riksgälden används för de likvida medel som universitetet disponerar i verksamheten. Syftet är en god kassahållning och att betalning görs vid rätt tidpunkt. Behållningen på räntekontot uppgår vid årets slut till 3 885 mnkr, en ökning med 572 mnkr jämfört med föregående år. I april 2020 ändrade universitetet tillfälligt betalningsrutin för leverantörsfakturor så att de betalades så snart de atterats. Syftet var att underlätta för företag under pandemin. I juli 2021 återgick universitetet till normal hantering av leverantörsfakturor, vilka nu åter ska betalas på förfallodagen. Förändringarna i betalningsrutinen har genomförts i enlighet med Riksgäldens rekommendationer.

Tabell 18: Externa bidrag och oförbrukade medel

mnkr	2021	2020	2019	2018	2017
Bidrag, årliga inkomster	2 189	2 113	2 056	1 967	1 903
Bidrag, årliga intäkter	2 087	1 977	1 982	1 886	1 858
Oförbrukade bidrag	2 432	2 325	2 214	2 118	2 004
Upplupna bidrag	322	318	345	306	276

Diagram 17: Oförbrukade bidrag per givargrupp

Forskning

Verksamheten visar ett ekonomiskt överskott för 2021 om 94 mnkr, jämfört med 4 mnkr för 2020. Intäkterna uppgår till 4 418 mnkr och ökar med 225 mnkr, motsvarande 5,4 procent, jämfört med föregående år. Kostnaderna uppgår till 4 324 mnkr vilket innebär en ökning med 135 mnkr eller 3,2 procent. Det är främst inom den bidragsfinansierade forskningsverksamheten som aktivitetsnivån har ökat och bidragsintäkterna stigit, då stora delar av forskningsverksamheten kunnat återupptas jämfört med 2020.

Vid årets slut uppgår den balanserade kapitalförändringen inom forskning och utbildning på forskarnivå till 887 mnkr. Majoriteten av det balanserade kapitalet inom forskningen finns hos institutioner och enheter vid fakulteter med stor andel extern finansiering.

Forskningens bidragsfinansiering

Utöver anslag och avgifter finansieras forskningsverksamheten till 45,2 procent av bidrag från externa givare. Motsvarande andel för universitetets totala verksamhet är 28,6 procent. Det är i huvudsak inom forskningen som bidragsfinansierade projekt förekommer. Andelen av forskningsverksamheten som finansieras av bidrag varierar stort mellan och inom universitetets olika fakulteter. Av universitetets forskningsanslag har 254 mnkr använts för samfinansiering av bidragsfinansierade forskningsprojekt under 2021, varav 81 mnkr utgörs av central samfinansiering enligt avsättningar i universitetsstyrelsens dispositionsplan för forskningsanslag.

Tabell 19: Intäkter och kostnader för forskning och utbildning på forskarnivå

mnkr	2021	2020	2019
Intäkter av anslag	2 157	2 091	2 017
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	242	221	264
Intäkter av bidrag	1 998	1 856	1 904
Finansiella intäkter	21	25	23
Summa intäkter	4 418	4 193	4 208
Kostnader för personal	-2 783	-2 690	-2 609
Kostnader för lokaler	-325	-312	-298
Övriga driftkostnader	-1 053	-1 019	-1 093
Finansiella kostnader	-3	-17	-12
Avskrivningar	-160	-151	-158
Summa kostnader	-4 324	-4 189	-4 170
Verksamhetsutfall	94	4	38
Årets kapitalförändring	94	4	38

Utbildning

Under 2021 har universitetet för andra året i rad överproducerat i relation till utbildningsuppdraget. Pandemin och dess effekter på samhället i stort och på arbetsmarknaden bedöms fortfarande ha betydelse för hur många som söker sig till högre studier. Universitetets avräkning jämfört med tilldelat takbelopp visar en överproduktion till ett värde av 69 mnkr.

Intäkterna inom utbildning uppgår till 2 884 mnkr och ökar med 84 mnkr eller 3 procent jämfört med 2020. Det är främst anslagsintäkterna som ökar, men även intäkter inom uppdragsutbildning. Däremot minskar intäkter av bidrag, vilket förklaras av att universitetet redovisade intäkter av bidrag om 37 mnkr från Kammarkollegiet för utbildningsplatser under 2020.

Kostnaderna för utbildning uppgår till 2 780 mnkr och ökar med 61 mnkr eller 2,2 procent jämfört med 2020, vilket i stor utsträckning sammanfaller med ökningen av antalet helårsstudenter.

Utbildningsverksamheten uppvisar ett överskott på 104 mnkr, att jämföra med 81 mnkr 2020. Den balanserade kapitalförändringen uppgår till 385 mnkr vid årets slut.

Tabell 20: Intäkter och kostnader för utbildning på grundnivå och avancerad nivå

mnkr	2021	2020	2019
Intäkter av anslag	2 552	2 465	2 320
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	243	214	244
Intäkter av bidrag	89	121	79
Finansiella intäkter	0	0	0
Summa intäkter	2 884	2 800	2 643
Kostnader för personal	-1 791	-1 750	-1 694
Kostnader för lokaler	-329	-336	-319
Övriga driftkostnader	-612	-588	-586
Finansiella kostnader	-1	-3	-2
Avskrivningar	-47	-42	-42
Summa kostnader	-2 780	-2 719	-2 643
Verksamhetsutfall	104	81	0
Årets kapitalförändring	104	81	0

Donationsmedel

Donationsförvaltningen

Universitetet förvaltar ett antal donationer vars ändamål på olika sätt gagnar universitetet, dess studenter samt medarbetares verksamhet. Det bokförda värdet för gåvo- och donationsmedel uppgår till 255 mnkr. Av det samlade värdet är drygt 148 mnkr placerade i värdepapper via förvaltningsuppdrag hos Kammarkollegiet i en svensk aktiefond och en svensk räntefond. Utöver de förvaltade donationerna ingår knappt 72 mnkr som universitetet har avtalat om att placera i Akademiska Hus AB samt knappt 15 mnkr i oförbrukade medel av samma donation. Resterande donationsmedel förvaltas på räntekonto hos Riksgälden.

Förvaltningsuppdragen utförs i enlighet med universitetets placeringspolicy för gåvo- och donationsmedel. Utgångspunkten i placeringspolicyen är att förverkliga strategierna om hållbar utveckling i Göteborgs universitets vision. Genom att eftersträva hållbara investeringar agerar donationsförvaltningen ansvarsfullt för att minimera risken för att investeringar har negativ påverkan samtidigt som förvaltningen kan bidra till att tillvarata möjligheter till en hållbar samhällsutveckling i enlighet med de globala målen i Agenda 2030. Huvuddragen i placeringspolicyen är riskspridning genom fastställda gränsvärden för fördelning av kapitalet i olika tillgångsslag och en tydlig fokusering på goda normer, god sed samt gott omdöme i förmögenhetsplaceringarna. Förvaltningen placerar inte i företag som bedriver verksamhet i strid mot väletablerade globala normer, framförallt FN:s konventioner om mänskliga rättigheter, FN:s barnkonvention, ILO:s kärnkonventioner, FN:s Global Compact, OECD:s riktlinjer för multinationella företag samt internationella miljökonventioner eller internationella konventioner och överenskommelser om mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö, mutor och korruption.

I enlighet med placeringspolicyen är cirka 60 procent av det i värdepapper placerade kapitalet placerat i en aktiefond och cirka 40 procent placerat i en räntefond. Aktieplaceringen har under året avkastat 32,1 procent, att jämföra med index 32,9 procent, och ränteplaceringen har uppnått en avkastning på 0,2 procent, att jämföra med index -0,3 procent.

Förvaltning av universitetsanknutna stiftelser

Universitetet förvaltar 121 anknutna stiftelser vars tillgångar uppgår till 1 628 mnkr. De äldsta stiftelserna bildades i samband med högskolans grundande 1891. Stiftelsernas ändamål främjas i huvudsak genom utdelande av stipendier och resebidrag till studerande och forskare vid universitetet, utdelande av bidrag till forskning vid universitetet samt till finansiering av tjänster vid universitetet eller på annat sätt genom bidrag till ändamål som gagnar universitetet.

Universitetsstyrelsen är universitetets högsta beslutande organ och därav förvaltare av stiftelserna. Uppgiften att tillse att avkastningen från respektive stiftelse disponeras i enlighet med donators vilja, det vill säga att ändamålet uppfylls, är delegerat till 32 utdelande organ. Förvaltaren har delegerat ärenden rörande förvaltning av stiftelsernas kapital till en för ändamålet särskilt utsedd fondstyrelse. Kapitalet förvaltas utifrån stiftelsernas placeringspolicy genom förvaltningsuppdrag hos SPP fonder, SEB, Handelsbanken, Kammarkollegiet och KGAL.

Under året har universitetet åtagit sig att förvalta en ny stiftelse, *Stiftelsen Ingeborg och Roy Staremarks fond*. Stiftelsens kapital uppgick vid åtagandet till knappt 0,6 mnkr. Stiftelsen är bildad genom en testamentarisk överlåtelse från Ingeborg Staremark. Ändamålet är att "hjälpa elever som visat goda anlag vad gäller att traktera fiol".

Varje anknuten stiftelse är en egen juridisk person för vilka separata årsredovisningar upprättas. Förvaltaren får årligen rapportering om den delegerade verksamheten genom en samlad årsrapport från fondstyrelsen samt genom en verksamhetsrapport från de utdelande organen.

För 2021 har universitetet tagit ut en ersättning på drygt 0,5 mnkr för den ekonomiska förvaltningen av donationskapitalet och 3,5 mnkr för den ekonomiska förvaltningen av universitetets anknutna stiftelser.

Tabell 21: Värdeförändring 2021 för gåvo- och donationskapital under förvaltning

	Marknadsvärde (tkr)	Värdeförändring % av marknadsvärde
Jubileumsfonden	9 044	-18 ¹
Handelshögskolan, Fastighetsfonden	17 996	16
Oceanografi, Fastighetsfonden	7 333	16
Lundberglaboratoriet	31 844	15
Studenternas hus donationen	70 024	16
Dispositionsfonden	11 998	16
Summa	148 240	-

¹ Enligt beslut av rektor delades drygt 3,7 mnkr ut av Jubileumsfondens medel genom stipendier till avgiftsskyldiga studenter med anledning av pandemin.

Resultaträkning

tkr	Not	2021	2020
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	4 709 376	4 556 211
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2, 39	484 874	435 290
Intäkter av bidrag	3	2 087 451	1 977 072
Finansiella intäkter	4	20 728	25 392
Summa intäkter		7 302 429	6 993 965
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-4 573 771	-4 439 379
Kostnader för lokaler	6	-654 415	-647 825
Övriga driftkostnader	7	-1 665 347	-1 607 690
Finansiella kostnader	8	-3 788	-20 346
Avskrivningar och nedskrivningar	9–13	-206 843	-193 394
Summa kostnader		-7 104 164	-6 908 634
Verksamhetsutfall		198 265	85 331
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	14	9 010	8 805
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		155 451	151 294
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		90 764	80 516
Lämnade bidrag		-255 225	-240 615
Saldo transfereringar		0	0
Årets kapitalförändring	15	198 265	85 331

Balansräkning

tkr	Not	2021-12-31	2020-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
	9		
Balanserade utgifter för utveckling		68 415	84 565
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		12 153	12 308
Summa immateriella anläggningstillgångar		80 568	96 873
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader, mark och annan fast egendom	10	813	816
Förbättringsutgifter på annans fastighet	11	208 928	208 248
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	12	634 490	412 131
Pågående nyanläggningar	13	0	174 537
Summa materiella anläggningstillgångar		844 231	795 732
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i hel- och delägda företag	16	14 500	11 400
Andra långfristiga värdepappersinnehav	17	148 240	131 138
Andra långfristiga fordringar	17	71 716	76 553
Summa finansiella anläggningstillgångar		234 456	219 091
Varulager m.m.			
Varulager och förråd	18	2 394	2 725
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	19	48 193	54 347
Fordringar hos andra myndigheter	20	114 627	231 924
Övriga kortfristiga fordringar	21	5 059	378
Summa kortfristiga fordringar		167 879	286 649
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	22	175 610	168 165
Upplupna bidragsintäkter	23	321 746	317 678
Övriga upplupna intäkter	24	56 289	46 472
Summa periodavgränsningsposter		553 645	532 315
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	25	0	0
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgälden	26	3 885 225	3 312 732
Kassa och bank	27	19 504	5 755
Summa kassa och bank		3 904 729	3 318 487
SUMMA TILLGÅNGAR		5 787 902	5 251 872

Balansräkning

tkr	Not	2021-12-31	2020-12-31
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
	15		
Statskapital		15 243	13 143
Donationskapital		890	890
Balanserad kapitalförändring		1 271 704	1 186 373
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		198 265	85 331
Summa myndighetskapital		1 486 102	1 285 737
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	28	19 186	24 012
Övriga avsättningar	29	67 410	60 151
Summa avsättningar		86 596	84 163
Skulder m. m.			
Lån i Riksgälden	30	776 750	772 804
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	31	147 164	93 969
Leverantörsskulder	32	238 240	94 730
Övriga kortfristiga skulder	33	95 146	78 638
Depositioner	34	259	295
Summa skulder m.m.		1 257 559	1 040 436
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	35	382 371	379 452
Oförbrukade bidrag	36	2 432 331	2 325 227
Övriga förutbetalda intäkter	37	142 943	136 857
Summa periodavgränsningsposter		2 957 645	2 841 536
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		5 787 902	5 251 872
ANSVARSFÖRBINDELSER			
Ansvarsförbindelser för statliga garantier		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser för avhjälpande av miljöskador		Inga	Inga
Övriga ansvarsförbindelser	38	84 478	84 478

Anslagsredovisning

tkr		Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Omdisponerat anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning								
2:7	Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (ramanslag)							
ap.1.1	Takbelopp (ram)		2 314 598			2 314 598	-2 314 598	0
ap.1.2	Takbelopp RRF (ram)		61 742			61 742	-61 742	0
	Summa		2 376 340			2 376 340	-2 376 340	0
2:8	Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå (ramanslag)							
ap.7	Basresurs (ram)		1 725 144			1 725 144	-1 725 144	0
2:65	Särskilda medel till universitet och högskolor (ramanslag)							
ap.5	Uppdrag att utveckla och sprida... (ram)		5 425			5 425	-5 425	0
ap.7	Nationellt resurscentrum i matematik (ram)		5 451			5 451	-5 451	0
ap.48	Idébanksmedel (ram)		1 017			1 017	-1 017	0
ap.67	Korta kurser för yrkesverksamma (ram)		670			670	-670	0
	Summa		12 563			12 563	-12 563	0
2:66	Ersättningar för klinisk utbildning och forskning (ramanslag)							
ap.3	Göteborgs universitet (ram)		513 074			513 074	-513 074	0
ap.7	Göteborgs universitet (ram)		86 935			86 935	-86 935	0
ap.16	Utvecklingsmedel (ram)		896			896	-896	0
	Summa		600 905			600 905	-600 905	0
Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid								
11:2	Forskning och dokumentation om medieutvecklingen (ramanslag)							
ap.1	Forskning och dokumentation om medieutvecklingen (ram)		3 434			3 434	-3 434	0
	Totalsumma		4 718 386			4 718 386	-4 718 386	0

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Villkor för anslag 2:7 ap.1.1 Takbelopp

Av delposten avser 22,7 miljoner kronor medel för en särskild satsning på livslångt lärande.

I delposten ingår 8,7 miljoner kronor för att anordna sommarkurser under 2021.

Den tidigare anslagsposten 1 Takbelopp har indelats i delposterna 1.1 Takbelopp och 1.2 Takbelopp RRF i syfte att kunna särskilja användning av medel hänförliga till EU:s facilitet för återhämtning och resiliens (RRF).

Villkor för anslag 2:8 ap.7 Basresurs

Av anslaget är 3,4 miljoner kronor beräknat för en förstärkning av konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå.

I anslaget ingår 22,7 miljoner kronor för det strategiska forskningsområdet Vårdvetenskap.

I anslaget ingår medel för verksamhet avseende statistiska valundersökningar.

Övriga villkor

Göteborgs universitet redovisar 8,2 miljoner kronor till studenter med funktionshinder, vilket motsvarar 0,3 procent av anslaget för utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2021.

Universitet och högskolor får belasta anslagen för utbildning på grundnivå och avancerad nivå, forskning och utbildning på forskarnivå samt konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå med kostnader för personskadeförsäkringar för studenter. Kostnaderna får högst uppgå till 24 kronor per helårsstudent. Göteborgs universitets kostnad för personskadeförsäkring för studenter 2021 är 159 266 kr. Med ett utfall på 30 015 helårsstudenter och 974 helårskandidater ger detta en kostnad på 5,14 kronor per student.

Redovisningsprinciper

Allmänt

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med regleringsbrev, förordning (2000:605) om myndigheters årsredovisning och budgetunderlag (FÅB), förordning (2000:606) om myndigheters bokföring (FBF), studiedokumentationsförordningen (1993:1153), förordning (2007:603) om intern styrning och kontroll och donationsförordningen (1998:140) samt tillkommande regeringsbeslut. Redovisning vid universitetet följer god redovisningssed enligt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till FÅB.

I regleringsbrevet medges universitet och högskolor undantag från vissa bestämmelser i förordningar enligt nedan:

- Undantag från bestämmelsen om redovisning av anslagsmedel enligt 12 § anslagsförordningen (2011:223). Avräkning mot anslag och anslagsposter för medel som utbetalas till lärosätenas räntekonton i Riksgälden ska ske i samband med de månatliga utbetalningarna till respektive lärosätets räntekonto i Riksgälden.
- Undantag från 7 § anslagsförordningen (2011:223) på så sätt att lärosätet får överföra såväl överproduktion som outnyttjat takbelopp (anslagssparande) till ett värde av högst 15 respektive tio procent av takbeloppet till efterföljande budgetår utan att särskilt begära regeringens medgivande.
- Undantag från bestämmelsen i 2 kap. 4 § tredje stycket förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att årsredovisningen ska innehålla redovisning av väsentliga uppgifter. Universitet och högskolor ska i stället lämna uppgifter enligt bilaga 1 till regleringsbrev.
- Undantag från bestämmelserna om budgetunderlag i 9 kap. 3 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Regeringen beslutar om särskilda anvisningar om vilka uppgifter som ska redovisas i budgetunderlaget.
- Undantag från bestämmelsen enligt 2 kap. 4 § andra stycket förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att i årsredovisningen upprätta och lämna en finansieringsanalys till regeringen.
- Undantag från 2 kap. 1 § första stycket och 3 § kapitalförsörjningsförordning (2011:210) om finansiering av anläggningstillgångar. En anläggningstillgång som används i myndighetens verksamhet får helt eller delvis finansieras med bidrag som har mottagits från icke-statliga givare. Detta gäller även för bidrag från statliga bidragsgivare under förutsättning att bidraget har tilldelats för ändamålet.
- Göteborgs universitet medges rätt att förvalta donationsmedel i aktier och andra värdepapper enligt 12 § donationsförordningen (1998:140). Lärosätet får även uppdra åt någon annan att placera dessa medel i enlighet med 12 § andra stycket. Universitetet ska redovisa hur avkastningen har utvecklats i förhållande till marknadsindex.
- Undantag från 25 a § andra och tredje stycket avgiftsförordningen (1992:191) om disposition av inkomster från avgiftsbelagd verksamhet. Uppgår det ackumulerade överskottet till mer än tio procent av den avgiftsbelagda verksamhetens omsättning under räkenskapsåret, ska myndigheten i årsredovisningen redovisa hur överskottet ska disponeras. Har det uppkommit ett underskott i en avgiftsbelagd verksamhet som inte täcks av ett balanserat överskott från tidigare räkenskapsår, ska myndigheten i årsredovisningen lämna ett förslag till regeringen om hur underskottet ska täckas.

Redovisning av intäkter

Universitetets redovisningsmodell ger enbart möjlighet att följa upp intäkter fördelade på finansiärgrupp. När bidrags- och uppdragsmedel periodiseras redovisas periodiseringsbeloppen endast på statliga och icke statliga finansiärer.

Transfereringar

Lämnade bidrag har i enlighet med Ekonomistyrningsverkets anvisningar redovisats som transferering i resultaträkningen. Finansiering motsvarande kostnaderna har hämtats från intäkter av anslag och bidrag. Exempel på transfereringar är överföring av medel till studentkårerna, medel från EU till projekt där universitetet är koordinator, stipendier samt överföring av strategiska forskningsmedel till andra lärosäten. Utomstatliga bidrag som förmedlas till utomstatliga mottagare redovisas enbart över balansräkningen, med undantag för stipendier.

Redovisning av indirekta kostnader

Universitetet tillämpar den sektorsgemensamma modellen för redovisning av indirekta kostnader, SUHF-modellen. Enligt modellen fördelas indirekta kostnader månadsvis baserat på nedlagda kostnader vilket medför en fullständig kostnadsredovisning på lägsta verksamhetsnivå (kostnadsbärare) och ger förutsättningar för en korrekt periodisering av bidragsinkomster. Universitetet fördelar stödverksamhetens kostnader, de indirekta kostnaderna, på kostnadsbärarna i relation till direkta löne- och driftkostnader (fördelningsbas).

Värdering av anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar utgörs främst av egenutvecklade IT-system och förvärvade licenser samt rättigheter, oftast för dataprogram. Aktivering av egenutvecklade IT-system kan ske om anskaffningsvärdet uppgår till minst 500 000 kronor och nyttjandeperioden är lägst tre år och högst fem år. Beloppsgränsen höjdes från 100 000 kronor till 500 000 kronor den 1 januari 2021.

Materiella anläggningstillgångar utgörs främst av inventarier och utrustning med mera. Anskaffningsvärdet ska vara minst 30 000 kronor och nyttjandeperioden lägst tre år. Anläggningstillgångar skrivs av linjärt över den bedömda nyttjandeperioden.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Barockorgel, fartyg	25 år
Möbler och inredning	10 år
Musikutrustning	3, 5, 7 eller 10 år
Forskningsutrustning	5, 7 eller 10 år
Laboratorieutrustning	5 eller 7 år
Övrig utrustning	3 eller 5 år
Transportmedel och datanätverk	5 år
Immateriella tillgångar	3 eller 5 år
Datorer, kringutrustning och övriga kontorsmaskiner	3 år

För särskild utrustning kan avvikande avskrivningstider tillämpas. För konstföremål sker ingen avskrivning. Avskrivningar görs inte på Ågrenska villan.

Ny-, om- och tillbyggnad på annans fastighet redovisas som förbättringsutgift på annans fastighet om beloppet uppgår till minst 30 000 kronor. Som förbättringsutgift på annans fastighet redovisas även reparations- och underhållskostnader som uppgår till minst 500 000 kronor och med en nyttjandeperiod överstigande tre år. Beloppsgränsen höjdes från 100 000 kronor till 500 000 kronor den 1 januari 2021. Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet anpassas så att investeringen ska vara fullt avskriven när hyresförhållandet kan antas upphöra.

Komponentredovisning tillämpas när en nyansaffad anläggning totala anskaffningsvärde uppgår till lägst 20 miljoner kronor, varav en komponent ska ha ett anskaffningsvärde motsvarande minst 10 procent av den totala sammansatta tillgångens anskaffningsvärde, det vill säga lägst 2 miljoner kronor. Skillnaden i förbrukning mellan betydande komponenter ska vara väsentlig och ett utbyte av komponenten ska göras vid minst ett tillfälle under anläggningens nyttjandeperiod.

Under 2021 har forskningsfartyget R/V Skagerak färdigställt och tagits i bruk. Ingående balans för pågående nyanläggning om 175 miljoner kronor har därmed överförts till posten materiella anläggningstillgångar, maskiner och inventarier. Forskningsfartygets totala anskaffningsvärde uppgår till 211 miljoner kronor och komponentavskrivning tillämpas med avskrivningstiderna 10, 15, 20 och 35 år.

Finansiella anläggningstillgångar i form av finansiella instrument som i första hand innehas för att ge avkastning eller värdestegringar ska enligt 5 kap. 13 § FÅB värderas till verkligt värde, marknadsvärde.

Lån i Riksgälden för anläggningstillgångar

En myndighets samlade lån enligt 2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) får inte väsentligt avvika från motsvarande tillgångars bokförda värde per den 30 juni respektive den 31 december. Myndigheten får ha avvikelser mellan upptagna lån och det bokförda värdet hänförliga till bokslutstransaktioner eller ekonomiska händelser sent under året. Eventuella skillnader mellan lån och det bokförda värdet på anläggningstillgångar justeras vid nästa lånetillfälle.

GU Ventures AB

Göteborgs universitet övertog den 1 januari 1998 holdingbolaget Göteborgs universitets utveckling AB från Näringsdepartementet. Under 2015 ändrade bolaget namn från GU Holding AB till GU Ventures AB.

I årsredovisningen redovisas aktier i GU Ventures under finansiella anläggningstillgångar. Vid värderingen av aktier och andelar i hel- och delägda företag har anskaffningsvärdemetoden tillämpats i enlighet med 5 kap. 7 § FÅB. Anskaffningsvärdemetoden innebär att en anläggningstillgång redovisas till anskaffningsvärdet minskat med ackumulerade av- och nedskrivningar. Redovisning enligt anskaffningsvärdemetoden gäller från och med 2020. Tidigare redovisades aktierna enligt kapitalandelsmetoden. På grund av bytet av redovisningsprincip har posterna för 2019 räknats om enligt anskaffningsvärdemetoden för att kunna jämföras med senare års poster. Åren före 2019 har inte räknats om.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar är upptagna till det belopp som de beräknas inflyta med. Skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Värdering av varulager

Varulagren är värderade till det lägsta av anskaffningsvärdet och återanskaffningsvärdet.

Värdering av bankmedel i utländsk valuta

Behållning på valutakonto i euro har värderats till balansdagens kurs.

Periodavgränsningsposter

Periodisering innebär att intäkter och kostnader hänförs till det år de avser. För periodiseringar tillämpas en beloppsgräns om 100 000 kr. Mindre belopp får periodiseras om det är viktigt ur rapporteringssynpunkt.

Externt finansierade forskningsprojekt redovisas på institutionsnivå och för dessa tillämpas den gällande statliga redovisningsprincipen för intäktsredovisning i projekt. För pågående projekt tas intäkter upp motsvarande upparbetade kostnader under året. Externa bidrag som ej har utbetalats enligt kontrakt redovisas som upplupna bidragsintäkter. Erhållna medel från bidragsgivare redovisas som oförbrukade bidrag i de fall bidragen ännu inte har använts i verksamheten. För projekt som har avslutats under året redovisas återstående medel som överskott respektive underskott i resultaträkningen. Förbrukningstakt för oförbrukade medel från statliga givare har redovisats i enlighet med av SUHF rekommenderad schablonmetod.

Enligt regleringsbrev kan anslagsmedel användas för samfinansiering av bidragsfinansierade projekt. Vid Göteborgs universitet tillämpas sedan 2016 löpande samfinansiering efter hand som kostnader uppkommer för alla nya samfinansieringsbeslut.

Moderbolaget GU Ventures AB

Aktieinnehav	Andel i %
Dotterbolag	
Biomatcell AB	100
GPCC Implement AB (svb)	100
GU Project Accelerator AB	100
GU Executive Education AB	100
Gudna Pharma AB	100
OligoNova Accelerate AB	100
Transmed Gothenburg AB	100
STAR Impact AB	90
MIVAC Development AB	75
Ultrafusion Nuclear Power UNP AB	51
Intressebolag	
Again AB	36
Flora Innovation AB	34
Exosome Ventures Gothenburg AB	28
Nanolyze AB	28
Norrønt Fusion Energy AS	25
Sahlgrenska Science Park AB	23
Carpona AB	20
Implexion AB	20
Kaponjären 1 AB	20
Kaponjären AB	20
Xandrax AB	20

Aktieinnehav	Andel i %
Övriga innehav	
GOKAP Holding AB	18
Nanolyze AB	17
AMiLion Technology AB	17
Aktiebolaget svenska stjärnor	17
LazeraH AB	16
Talkamatic AB	15
Iscaff Pharma AB	15
Sortina pharma AB	15
Aprit Biotech AB	14
Psilox AB ¹⁾	14
Zeptagram AB	13
Generation Waste AB	13
Olsaro Crop Biotech AB	13
Sobrero Pharma AB	12
Mymo AB	11
Hydroc Energy Storage AB	11
Stromder AB	10
Cewatech AB	10
SiMSen Diagnostics AB	10
Brain Biomarker Solutions in Gothenburg AB	10
CerInvent AB	10
Serial-X AB	10
Profundus AB	10
VOC Diagnostics AB	9
Simplexia AB	9
Alexera AB	9
Ostrea Aquaculture Sweden AB	7
Hypocampus AB	6
Enairon AB	5
Incipientus Ultrasound Flow Technologies AB	5
Alzinova AB (publ) ²⁾	4
OnDosis AB	4
Texray AB	4
Oncorena Holding AB	4
Blue Mobile Systems AB	4
LUXBRIGHT AB (publ)	4
Mycorena AB	3
ScandiCure AB	3
Healthmakers Technologies AB	3
Ectin Research AB	3
Toleranzia AB (publ) ³⁾	2
SeaTwirl AB (publ)	2
Dpella AB	2
Mimbly AB	1
Recycling United Scandinavia AB	1
Cereno Scientific AB (publ)	1

¹⁾ Direktägande i GU Ventures 4,26% och indirekt ägande via dotterbolag 9,39% = 13,65%

²⁾ Direktägande i GU Ventures 1,06% och indirekt ägande via dotterbolag 3,37% = 4,43%

³⁾ Direktägande i GU Ventures 0,66% och indirekt ägande via dotterbolag 1,73% = 2,39%

Noter

Belopp i tkr om inget annat anges

1 Intäkter av anslag

	2021	2020
Takbelopp för utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 314 598	2 206 210
Takbelopp RRF	61 742	0
Delsumma utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 376 340	2 206 210
Delsumma forskning och utbildning på forskarnivå	1 725 144	1 664 258
Ersättning klinisk utbildning och forskning	600 905	590 152
Nationellt centrum i matematik	5 451	5 358
Korta kurser för yrkesverksamma	670	0
Uppdrag att utveckla och sprida ...	5 425	5 333
Forskning i dokumentation om mediautvecklingen	3 434	3 392
Idébanksmedel	1 017	1 000
Spetsutbildning i entreprenörskap	0	2 072
Summa övriga anslag	15 997	17 155
Summa anslag från staten, enligt regleringsbrev	4 718 386	4 477 775
Anslag från staten, enligt regleringsbrev	4 718 386	4 477 775
Överföringsbelopp ¹⁾	0	87 241
Avgår medel som erhållits från statens budget för finansiering av transfereringar	-9 010	-8 805
Summa	4 709 376	4 556 211

För specifikation av enskilda anslag, se anslagsredovisningen.

¹⁾ Till följd av överproduktion jämfört med tilldelat takbelopp har det ackumulerade anslagssparandet på 87 241 tkr från 2019 nollställts vid utgången av 2020. Det innebär en ökning av anslagsintäkterna i motsvarande omfattning.

2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar

	2021	2020
Avgifter enligt regleringsbrev		
Uppdragsforskning	172 139	157 206
Uppdragsutbildning	69 987	53 715
Utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter	56 021	51 487
Beställd utbildning	41 144	45 980
Upplåtande av bostadslägenhet ¹⁾	15 846	14 961
Högskoleprov	3 022	1 668
Biljett- eller programintäkter inom konstnärlig utbildning	166	14
Summa intäkter av avgifter enligt regleringsbrev	358 325	325 031
Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen		
Rådgivning och annan liknande service	55 850	48 695
Uthyrning av lokaler, parkeringsplatser	30 590	29 001
Resurssamordning	5 757	5 705
Kurser och konferenser	3 340	4 427
Tidskrifter och publikationer	3 541	3 056
Informations- och kursmateriel	1 942	2 056
Uthyrning av utrustning	3 852	1 550
Djurhållning	1 222	1 732
Summa intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	106 094	96 222
Reavinster vid försäljning av anläggningstillgångar	1 518	40
Övriga intäkter		
Måltider	3 149	3 534
Patientavgifter	1 115	810
Övrigt	14 673	9 653
Summa övriga intäkter	18 937	13 997
Summa intäkter av avgifter och andra ersättningar	484 874	435 290

¹⁾ Intäkter för upplåtande av bostadslägenhet har tagits fram på verksamhetsnivå.

Noter

2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar (forts.)

	2021	2020
Tjänsteexport ingår i ovan, med följande belopp:		
<i>Avgifter enligt regleringsbrevet:</i>		
Uppdragsforskning	24 855	21 106
Uppdragsutbildning	3 150	3 764
Studieavgiftsskyldiga studenter	46 621	50 701
Beställd utbildning	230	237
<i>Intäkter enligt 4 § Avgiftsförordningen</i>	4 122	801
Summa tjänsteexport	78 978	76 609

3 Intäkter av bidrag

	2021	2020
Forskningsråd (Vetenskapsrådet, Forte, Formas, Vinnova)	755 418	735 744
Övriga svenska organisationer och ideella föreningar	640 932	626 051
Övriga statliga myndigheter	277 406	270 208
EU:s institutioner	147 878	102 465
Kommuner och regioner	121 015	117 512
Övriga utländska organisationer	79 750	76 206
Svenska företag och affärsdrivande verk	65 052	48 886
Summa intäkter av bidrag	2 087 451	1 977 072

4 Finansiella intäkter

	2021	2020
Orealiserad värdeökning på finansiella instrument	20 520	21 723
Reavinst vid försäljning av finansiella anläggningstillgångar	680	2 225
Valutakursvinster	996	1 921
Ränteintäkter på banktillgodohavande m.m.	30	138
Ränteintäkter på lån i Riksgälden	0	33
Avkastning på universitetets fonder	-1 498	-648
Summa finansiella intäkter	20 728	25 392

5 Kostnader för personal

	2021	2020
Lönekostnader exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och avgifter	-2 938 379	-2 869 572
<i>varav: Arvode till styrelse, kommittéer och ej anställd personal</i>	-65 159	-64 641
Arbetsgivaravgifter, pensionspremier och avgifter	-1 589 500	-1 551 324
Övriga personalkostnader (företagshälsovård, friskvård, skattefria traktamenten m.m.)	-45 892	-18 483
Summa kostnader för personal	-4 573 771	-4 439 379

6 Kostnader för lokaler

	2021	2020
Hyror exkl. driftkostnader	-600 310	-595 987
Driftkostnader (el, gas, fjärrvärme, vatten)	-32 819	-25 837
Lokalvård (externt utförd), renhållning, bevakning och övriga lokalkostnader	-21 286	-26 001
Summa kostnader för lokaler	-654 415	-647 825

Noter

7 Övriga driftkostnader

	2021	2020
Ersättning för klinisk utbildning och forskning	-600 009	-589 216
Övriga tjänster	-247 790	-199 593
Ersättning för tjänster vid annan huvudman	-185 370	-163 978
Datatjänster	-142 868	-157 331
Övriga varor	-107 417	-91 784
Ersättning för utbildningstjänster	-91 165	-88 181
Konsulttjänster	-80 320	-93 193
Laboratoriekemikalier och övriga kemikalier	-59 410	-56 511
Böcker, tidskrifter och övriga publikationer	-54 935	-63 511
Korttidsinvesteringar	-35 038	-36 189
Resor	-20 735	-26 277
Post och frakt	-13 218	-18 539
Hyra av utrustning m.m. samt service- och underhållsavtal	-7 451	-5 371
Ersättning till Botaniska trädgården	-7 427	-7 301
Tryckning	-7 360	-6 025
Tele, abonnemang och samtalsavgifter	-4 834	-4 690
Summa driftkostnader	-1 665 347	-1 607 690

8 Finansiella kostnader

	2021	2020
Orealiserad värdeminskning på finansiella instrument	-2 038	-17 073
Räntekostnad på räntekonto i Riksgälden	0	-166
Valutakursförluster	-919	-1 313
Övriga finansiella kostnader	-831	-1 794
Summa finansiella kostnader	-3 788	-20 346

9 Immateriella anläggningstillgångar

	2021	2020
Balanserade utgifter för utveckling		
IB anskaffningsvärde	140 374	114 115
Årets anskaffningar	2 153	26 859
Årets utrangeringar/försäljningar	-19	-600
<i>UB anskaffningsvärde</i>	<i>142 508</i>	<i>140 374</i>
IB ackumulerade avskrivningar	-55 809	-47 591
Årets avskrivningar	-18 303	-8 818
Årets utrangeringar/försäljningar	19	600
<i>UB ackumulerade avskrivningar</i>	<i>-74 093</i>	<i>-55 809</i>
Bokfört värde balanserade utgifter för utveckling	68 415	84 565
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
IB anskaffningsvärde	46 047	41 169
Årets anskaffningar	6 323	8 387
Årets utrangeringar/försäljningar	-2 338	-3 509
<i>UB anskaffningsvärde</i>	<i>50 032</i>	<i>46 047</i>
IB ackumulerade avskrivningar	-33 739	-32 021
Årets avskrivningar	-6 478	-5 227
Årets utrangeringar/försäljningar	2 338	3 509
<i>UB ackumulerade avskrivningar</i>	<i>-37 879</i>	<i>-33 739</i>
Bokfört värde rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	12 153	12 308
Bokfört värde immateriella anläggningstillgångar	80 568	96 873

Noter

10 Byggnader

	2021	2020
IB anskaffningsvärde	8 880	8 880
UB anskaffningsvärde	8 880	8 880
IB ackumulerade avskrivningar	-8 064	-7 995
Årets avskrivningar	-3	-69
UB ackumulerade avskrivningar	-8 067	-8 064
Bokfört värde byggnader	813	816

Byggnader avser Ågrenska villan.

11 Förbättringsutgifter på annans fastighet

	2021	2020
IB anskaffningsvärde	458 465	428 766
Årets anskaffningar	28 152	50 600
Årets utrangeringar/försäljningar	-12 202	-20 901
UB anskaffningsvärde	474 415	458 465
IB ackumulerade avskrivningar	-250 217	-248 234
Årets avskrivningar	-27 113	-22 806
Årets utrangeringar/försäljningar	11 843	20 823
UB ackumulerade avskrivningar	-265 487	-250 217
Bokfört värde förbättringsutgifter på annans fastighet	208 928	208 248

12 Maskiner, inventarier och övriga anläggningar m.m.

	2021	2020
IB anskaffningsvärde ¹⁾	2 178 817	2 096 493
Årets anskaffningar ¹⁾	204 963	160 720
Årets utrangeringar/försäljningar	-204 510	-78 396
Årets slutförda pågående nyanläggningar ²⁾	174 537	0
UB anskaffningsvärde	2 353 807	2 178 817
IB ackumulerade avskrivningar	-1 766 686	-1 688 143
Årets avskrivningar	-154 946	-156 474
Årets utrangeringar/försäljningar	202 315	77 931
UB ackumulerade avskrivningar	-1 719 317	-1 766 686
Bokfört värde maskiner, inventarier och övriga anläggningar	634 490	412 131

¹⁾ De manuella justeringar om 24 tkr som gjordes för anskaffningar 2020 har korrigerats.

²⁾ Årets slutförda pågående nyanläggningar avser forskningsfartyget R/V Skagerak som tagits i bruk under 2021.

13 Pågående nyanläggning

	2021	2020
IB anskaffningsvärde	174 537	136 389
Årets anskaffningar	0	38 148
Färdigställd anläggning, överfört till maskiner, inventarier m.m.	-174 537	0
UB anskaffningsvärde	0	174 537
Bokfört värde pågående nyanläggning	0	174 537

Färdigställd anläggning avser forskningsfartyget R/V Skagerak som tagits i bruk under 2021.

Noter

14 Transfereringar

	2021	2020
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	9 010	8 805
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	155 451	151 294
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		
Övriga svenska givare	75 378	54 476
EU	8 241	7 933
Övriga utländska givare	6 154	16 833
Svenska företag	991	1 226
Kommuner och regioner	0	48
Summa övriga erhållna medel	90 764	80 516

14 Transfereringar (forts.)

	2021	2020
Lämnade bidrag		
Statliga myndigheter	-111 494	-85 756
Statliga bolag	-1 453	-1 340
Stipendier	-41 247	-40 990
Utländska organisationer	-63 611	-72 585
Övriga svenska organisationer	-25 855	-26 524
Kommuner och regioner	-3 017	-3 890
Svenska företag	-8 548	-9 530
Summa lämnade bidrag	-255 225	-240 615

15 Myndighetskapital och dess förändring

	Statskapital ¹⁾	Donationskapital ²⁾	Balanserad kapitalförändring, anslagsfinansierad verksamhet	Balanserad kapitalförändring, avgiftsfinansierad verksamhet	Balanserad kapitalförändring, bidragsfinansierad verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkningen	Summa
A Ingående balans 2021	13 143	890	929 847	34 985	221 541	85 331	1 285 737
Föregående års kapitalförändring			127 592	-9 517	-32 744	-85 331	0
Lämnade aktieägartillskott ³⁾	2 100						2 100
Omdisponerat kapital			57	0	-57		0
Tillgångar överförda från statens konstråd	0						0
Årets kapitalförändring						198 265	198 265
B Summa årets förändring	2 100	0	127 649	-9 517	-32 801	112 934	200 365
C Utgående balans 2021	15 243	890	1 057 496	25 468	188 740	198 265	1 486 102

¹⁾ Avser konst som överförts från Statens Konstråd samt kapitaltillskott till universitetets helägda företag.

²⁾ Avser universitetets fastighet Ågrenska villan.

³⁾ Avser ej tidigare bokförda aktieägartillskott från Kammarkollegiet år 2015 och 2016 samt ursprungligt aktiekapital i det helägda dotterföretaget GU Ventures AB.

Noter

15 Myndighetskaptal och dess förändring (forts.)

Redovisning av kapitalförändring enligt regleringsbrev

Verksamhet	Balanserad kapitalförändring (A)	Årets kapitalförändring (B)	Summa (A+B)
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå			
Utbildning enligt uppdrag i regleringsbrevet	373 256	104 950	478 206
Uppdragsverksamhet	11 527	-711	10 816
Delsumma	384 783	104 239	489 022
Forskning och utbildning på forskarnivå			
Forskning och utbildning forskarnivå	870 811	96 292	967 103
Uppdragsverksamhet	16 110	-2 266	13 844
Delsumma	886 921	94 026	980 947
Summa	1 271 704	198 265	1 469 969

Årets kapitalförändring per verksamhet

	2021	2020
Anslagsfinansierad verksamhet		
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	102 608	92 446
Forskning och utbildning på forskarnivå	91 456	35 146
Bidragsfinansierad verksamhet		
Bidragsfinansierad grundutbildning	2 342	-4 693
Forskning och utbildning på forskarnivå	4 836	-28 051
Avgiftsbelagd verksamhet		
Beställd/uppdragsutbildning	-711	-6 103
Uppdragsforskning	-2 266	-3 414
Summa årets kapitalförändring	198 265	85 331

16 Andelar i hel- och delägda företag

Företag	Antal aktier	Ägd andel	Nominellt värde	Bokfört värde 2021	Bokfört värde 2020
GU Ventures AB	1 000	100%	100	14 500	11 400
Summa andelar i hel- och delägda företag				14 500	11 400

Andelar i hel- och delägda företag har tidigare redovisats enligt kapitalandelsmetoden men redovisas fr.o.m 2020 enligt anskaffningsvärdemetoden. Under 2021 har bolaget tillförts ett kapitaltillskott från staten i form av s.k idébanksmedel på 1 mnkr vilket gör att värdet ökat med detta belopp. Det bokförda värdet har också justerats med tidigare ej bokförda kapitaltillskott från år 2015 och 2016 på 1 mnkr vardera samt det ursprungliga aktiekapitalet på 100 tkr.

17 Andra långfristiga värdepappersinnehav och fordringar

	2021	2020
Andra långfristiga värdepappersinnehav		
<i>Aktier och andelar:</i>		
IB marknadsvärde	66 293	64 083
Årets anskaffningar	1 610	7 464
Årets försäljningar	-1 040	-9 390
Årets orealiserade värdeförändring	18 820	4 137
Summa marknadsvärde aktier och andelar	85 683	66 294
<i>Obligationer och andra värdepapper:</i>		
IB marknadsvärde	64 844	62 304
Årets anskaffningar	538	10 611
Årets försäljningar	-2 488	-8 584
Årets orealiserade värdeförändring	-337	513
Summa marknadsvärde obligationer och andra värdepapper	62 557	64 844
Totalsumma andra långfristiga värdepapper	148 240	131 138
Andra långfristiga fordringar¹⁾		
Ingående balans	76 553	81 391
Årets återbetalningar	-4 837	-4 838
Summa andra långfristiga fordringar	71 716	76 553

¹⁾ Avser Akademiska hus.

Noter

18 Varulager m.m.

	2021	2020
Varulager och förråd	2 394	2 725
Summa varulager	2 394	2 725

19 Kundfordringar

	2021	2020
Fordringar på svenska kunder	41 601	45 574
Fordringar på utländska kunder	4 692	6 782
Osäkra fordringar	1 900	1 991
Summa kundfordringar	48 193	54 347

20 Fordringar hos andra myndigheter

	2021	2020
Fordran avseende mervärdesskatt	68 075	58 593
Övriga kundfordringar hos statliga myndigheter ¹⁾	46 552	173 331
Summa fordringar hos andra myndigheter	114 627	231 924

¹⁾ År 2020 är arbetsgivaravgifter och avdragen skatt för december 2020 inbetalda till skattekontot om totalt 144 394 tkr.

21 Övriga kortfristiga fordringar

	2021	2020
Övriga kortfristiga fordringar	5 059	378
Summa övriga kortfristiga fordringar	5 059	378

22 Förutbetalda kostnader

	2021	2020
Förutbetalda hyror	142 220	133 913
Övriga förutbetalda kostnader	33 390	34 252
Summa förutbetalda kostnader	175 610	168 165

23 Upplupna bidragsintäkter

	2021	2020
Upplupna bidragsintäkter, icke statliga givare	275 930	267 943
Upplupna bidragsintäkter, statliga myndigheter	45 816	49 735
Summa upplupna bidragsintäkter	321 746	317 678

24 Övriga upplupna intäkter

	2021	2020
Upplupna uppdragsintäkter	30 659	23 110
Övriga interimfordringar	25 630	23 362
Summa övriga upplupna intäkter	56 289	46 472

25 Avräkning med statsverket

	2021	2020
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	0	-87 241
Redovisat mot anslag	4 718 386	4 565 016
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-4 718 386	-4 477 775
Summa avräkning med statsverket	0	0

Till följd av överproduktion jämfört med tilldelat takbelopp har det ackumulerade anslagssparandet på 87 241 tkr från 2019 nollställts vid utgången av 2020.

26 Tillgodohavande i Riksgälden

	2021	2020
Behållning på universitetets räntekonto	3 885 225	3 312 732
Summa tillgodohavande i Riksgälden	3 885 225	3 312 732

Behållningen består i huvudsak av myndighetskapskapital och oförbrukade externa bidrag.

27 Kassa och bank

	2021	2020
Bankmedel, EU-bidrag	18 949	5 138
Bankmedel, tillhörande donationsförvaltningen	555	617
Summa kassa och bank	19 504	5 755

Noter

28 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelse

	2021	2020
Ingående avsättning	24 012	20 448
Årets pensionskostnad	7 464	17 067
Årets pensionsutbetalningar	-12 290	-13 503
Utgående avsättning	19 186	24 012
varav:		
Pensionsersättning	329	0
Delpensioner	18 857	24 012
Summa avsättningar för pensioner och liknande förpliktelse	19 186	24 012

29 Övriga avsättningar

	2021	2020
Ingående avsättning	60 152	58 644
Årets förändring	7 258	1 507
Utgående avsättning	67 410	60 151
varav:		
Medel för kompetensutvecklingsåtgärder	65 854	58 158
Klimatkompensation	1 556	1 993
Summa övriga avsättningar	67 410	60 151

30 Lån i Riksgälden

	2021	2020
Lån vid årets början	772 804	671 862
Nyupptagna lån	165 744	272 147
Årets amorteringar	-161 798	-171 205
Summa lån i Riksgälden	776 750	772 804
Beviljad låneram	840 000	790 000
Beviljad kreditram på räntekonto	0	0
Utnyttjad kredit	0	0

31 Kortfristiga skulder till andra myndigheter

	2021	2020
Skuld till Skatteverket avseende arbetsgivaravgifter m.m.	75 826	74 558
Leverantörsskulder andra myndigheter ¹⁾	59 191	9 361
Skuld mervärdesskatt	12 147	10 050
Summa kortfristiga skulder till andra myndigheter	147 164	93 969

¹⁾ Universitetet har från och med juli 2021 återgått till normal betalningsrutin, vilket innebär att fakturor betalas på förfallodagen. Tidigare under pandemin betalades fakturor så snart de var attesterade. Förändringarna i betalningsrutinerna följer Riksgäldens rekommendationer till myndigheter.

32 Leverantörsskulder

	2021	2020
Leverantörsskulder svenska ¹⁾	218 661	89 017
Leverantörsskulder utländska ¹⁾	19 579	5 713
Summa leverantörsskulder	238 240	94 730

¹⁾ Universitetet har från och med juli 2021 återgått till normal betalningsrutin vilket innebär att fakturor ska betalas på förfallodagen. Tidigare under pandemin betalades fakturor så snart de var attesterade. Förändringarna i betalningsrutinerna följer Riksgäldens rekommendationer till myndigheter.

33 Övriga kortfristiga skulder

	2021	2020
Personalens källskatt	70 688	69 700
Koordinatorsmedel EU-projekt	18 949	5 138
Externa bidrag under utredning	3 246	2 931
Övriga skulder	2 263	869
Summa övriga kortfristiga skulder	95 146	78 638

34 Depositioner

	2021	2020
Depositioner ¹⁾	259	295
Summa depositioner	259	295

¹⁾ Avser depositioner för nycklar/passerkort från studenter.

Noter

35 Upplupna kostnader

	2021	2020
Semesterlöneskuld inkl. lönekostnadspålägg	308 761	299 623
Upplupna löner inkl. lönekostnadspålägg	34 256	35 078
Upplupna kostnader gentemot Chalmers	23 757	20 777
Övriga upplupna kostnader	15 597	23 974
Summa upplupna kostnader	382 371	379 452

36 Oförbrukade bidrag

	2021	2020
Oförbrukade bidrag från statliga givare	847 533	812 127
Oförbrukade bidrag från icke statliga givare	1 422 854	1 309 308
Oförbrukade bidrag tillhörande donationsförvaltningen	127 283	131 573
Avsättningar för avskrivningar avseende bidragsfinansierade anläggningar ¹⁾	34 661	72 220
Summa oförbrukade bidrag	2 432 331	2 325 227
Förbrukningstakt för oförbrukade bidrag från statliga givare		
Förbrukningstakt ²⁾		
0–3 mån	275 448	245 668
3–12 mån	572 085	566 459
1–3 år		
3 år–		
Summa	847 533	812 127

¹⁾ Posten minskar 2021 till följd av att metoden med så kallad utgiftsbelastning vid anskaffning av bidragsfinansierade anläggningstillgångar inte längre tillämpas från och med 2019-07-01.

²⁾ Förbrukningstakten har beräknats enligt Högskolornas forum för redovisningsfrågor, HFR:s rekommendationer för schablonberäkning av omsättningshastigheten, vilken enligt denna metod är 1,30 för 2021.

37 Övriga förutbetalda intäkter

	2021	2020
Oförbrukade uppdragsmedel	120 963	119 393
Förutbetalda intäkter	21 980	17 464
Summa övriga förutbetalda intäkter	142 943	136 857

38 Övriga ansvarsförbindelser

	2021	2020
Hysesavtal: Västra Hamngatan 25. Om avtalet avslutas innan 2026-03-31 erläggs ett restvärde motsvarande	84 478	84 478
Summa	84 478	84 478

Ansvarsförbindelsen är kopplad till ett hyreskontrakt med självkostnadsavtal som är skrivet på 10 år med ett restvärde.

Noter

39 Redovisning av avgiftsfinansierad verksamhet enligt regleringsbrev och 25a § avgiftsförordningen

Verksamhet	Ack. över-/underskott	Över-/underskott	Intäkter	Kostnader	Över-/underskott	Ack. över-/underskott	Ack. överskott i förhållande till omsättningen
	2019	2020	2021	2021	2021	2021	2021
<i>Utbildning på grundnivå och avancerad nivå</i>							
Beställd utbildning	-116	69	41 525	41 856	-331	-378	-0,9%
Uppdragsutbildning	17 713	-6 172	71 082	71 462	-380	11 161	15,7%
Utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter	-163	0	56 021	56 021	0	-163	-0,3%
Delsumma	17 434	-6 103	168 628	169 339	-711	10 620	6,3%
<i>Forskning och utbildning på forskarnivå</i>							
Uppdragsforskning	22 307	-3 414	174 297	176 563	-2 266	16 627	9,5%
Delsumma	22 307	-3 414	174 297	176 563	-2 266	16 627	9,5%
Totalsumma avgiftsfinansierad verksamhet med krav på full kostnadstäckning	39 741	-9 517	342 925	345 902	-2 977	27 247	7,9%
<i>Verksamhet där krav på full kostnadstäckning inte gäller</i>							
Högskoleprovet	-16 543	-5 406	3 022	14 588	-11 566	-33 515	
Upplåtande av bostadslägenhet	-39 995	-22 165	15 846	33 983	-18 137	-80 297	
Biljett- och programintäkter	-3 263	-1 041	166	2 041	-1 875	-6 179	
Delsumma	-59 801	-28 612	19 034	50 612	-31 578	-119 991	
Totalsumma avgiftsfinansierad verksamhet	-20 060	-38 129	361 959	396 514	-34 555	-92 744	

Intäkter och kostnader för beställd utbildning, uppdragsutbildning och uppdragsforskning har tagits fram per verksamhetsgrupp och inkluderar även internhandel inom universitetet.

Universitetet särredovisar inte kostnader i verksamheten för utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter. Kostnaderna har uppskattats motsvara intäkterna.

Beräkning av det ackumulerade överskottet har gjorts enligt ESVs allmänna råd till 25 a § avgiftsförordningen. Inom den avgiftsfinansierade verksamheten enligt regleringsbrev uppgår det ackumulerade överskottet för 2021 till 27 247 tkr, vilket innebär 7,9 procent av den avgiftsfinansierade verksamhetens omsättning på 342 925 tkr.

Redovisning av takbelopp

Tabell 1 Redovisning av antal helårsstudenter (HST) och helårsprestationer (HPR)

Utfall avseende perioden 2021-01-01 – 2021-12-31

Utbildningsområde	Utfall HST	Utfall HPR	HST Ersättning (tkr)	HPR Ersättning (tkr)	Utfall total ersättning (tkr)
Humaniora	4 288	3 040	143 477	66 277	209 754
Teologi	0	0	0	0	0
Juridik	1 351	1 159	45 207	25 262	70 469
Samhällsvetenskap	8 599	7 261	287 713	158 308	446 021
Naturvetenskap	5 160	3 854	294 393	185 428	479 822
Teknik	7	5	422	220	642
Farmaci	310	272	17 661	13 094	30 755
Vård	1 931	1 873	117 145	98 373	215 518
Odontologi	647	616	32 476	36 013	68 489
Medicin	2 653	2 538	179 846	209 267	389 112
Undervisning	1 765	1 623	71 824	69 178	141 002
Verksamhetsförlagd utbildning	535	538	30 859	30 117	60 976
Övrigt	397	373	18 198	13 890	32 088
Design	455	455	73 558	44 817	118 375
Konst	115	115	26 394	11 331	37 725
Musik	390	390	54 394	34 393	88 787
Opera	22	18	7 203	3 629	10 831
Teater	30	30	9 642	4 803	14 445
Media	20	20	6 560	5 255	11 815
Dans	0	0	0	0	0
Idrott	38	34	4 435	1 835	6 270
Summa	28 715	24 214	1 421 407	1 011 490	2 432 896
Takbelopp (tkr)					2 376 340
Redovisningen visar att lärosätet kommer över takbeloppet med					56 556

Antal helårsstudenter inom vissa konstnärliga områden.

Totalt antal utbildade helårsstudenter **579** inom **design**. Högst får 455 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Totalt antal utbildade helårsstudenter **313** inom **konst**. Högst får 115 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Totalt antal utbildade helårsstudenter **457** inom **musik**. Högst får 390 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Totalt antal utbildade helårsstudenter **22** inom **opera**. Högst får 24 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Totalt antal utbildade helårsstudenter **73** inom **teater**. Högst får 30 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Totalt antal utbildade helårsstudenter **54** inom **media**. Högst får 20 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Totalt antal utbildade helårsstudenter **10** inom **dans**. Högst får 0 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet.

Övriga helårsstudenter har avräknats mot utbildningsområdet **naturvetenskap**.

Tabell 2 Beräkning av anslagssparande och överproduktion (tkr)

A. Tillgängliga medel (inklusive beslutad tilläggsbudget)

Årets takbelopp	2 376 340
+ Eventuellt ingående anslagssparande	
Summa (A)	2 376 340

B. Utfall totalt för utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Ersättning för HPR från december föregående budgetår	11 996
Utfall total ersättning enligt tabell 1	2 432 896
+ Eventuellt ingående överproduktion	275
Summa (B)	2 445 167
Summa (A-B)¹	-68 827

¹ Positiv summa förs till tabell över anslagssparandet nedan. Negativ summa förs till tabell över överproduktion nedan.

Tabell. Anslagssparande

Totalt utgående anslagssparande (A-B)	
- Eventuellt anslagssparande över 10 % av takbeloppet ²	
Utgående anslagssparande	0

Tabell. Överproduktion

Total utgående överproduktion	-68 827
- Eventuellt överproduktion över 15 % av takbeloppet ²	
Utgående överproduktion	-68 827

² Den del av anslagssparande respektive överproduktion som lärosätet inte får behålla utan regeringens godkännande.

Om årsredovisningen

Göteborgs universitets årsredovisning ska ge en rättvisande bild av årets resultat för verksamhet och ekonomi. Utgångspunkt är förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt universitetets vision, mål och strategier.

Årsredovisningen ska ge underlag för regeringens uppföljning av universitetets resultat och genomförande av verksamheten. Den ska även ge universitetets styrelse samt externa och interna intressenter en samlad uppföljning av universitetets insatser och resultat under verksamhetsåret.

Utformning av årsredovisningen

Årsredovisningen består av resultatredovisning och finansiell redovisning, vilka utformats utifrån kraven i förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Rapporteringen ska ge en rättvisande bild av universitetets verksamhet och ekonomi där informationen ska vara tillförlitlig, relevant, jämförbar, begriplig och transparent.

Resultatredovisningen utgår från uppgifterna i högskolelagen samt mål och krav i regleringsbrev. Även universitetets vision, mål och strategier är utgångspunkt för rapportering, analys och bedömning av resultat. Resultatredovisningen har utformats utifrån ställningstagandena i visionen: *Utbildning och forskning av högsta kvalitet, Hållbar och kunskapsbaserad samhällsutveckling samt Sammanhållen organisation, attraktiv arbetsplats och studiemiljö*. Även de universitetens gemensamma målen för 2021–2024 har integrerats i dessa kapitel. Nytt för i år är att merparten av de särskilda återrapporteringskrav som ska redovisas i årsredovisningen enligt regleringsbrev och förordningar samlats i det nya kapitlet Övriga återrapporteringskrav.

Universitetet strävar efter att resultatredovisningen ska innehålla analyser och bedömningar av verksamhetens resultat och dess utveckling. Styckkostnader redovisas i Väsentliga uppgifter enligt den indelning som fastställts i regleringsbrev.

Redovisning av statistik

Den individbaserade statistik som ingår i resultatredovisningen är uppdelad efter kön, om det inte finns särskilda skäl mot detta. För att skapa möjlighet till jämförbarhet ska resultat för det senaste året jämföras med motsvarande uppgifter från minst de två senaste åren. Universitetets målsättning är att redovisa femåriga tidsserier i tabeller och diagram. I vissa fall redovisas längre tidsserier för att kunna följa resultat och trender över tid.

Uppgifter om utbildning och forskning

Uppgifter om utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå har hämtats från studiedokumentationssystemet Ladok, i många fall genom universitetets IT-stöd Datalagret. Uppgifter om helårsstudenter och helårsprestationer för 2021 avser rapportering till och med den 11 januari 2022. Antalet studenter definieras som registrerade individer vårtermin och hösttermin 2021 inom ordinarie utbildning och uppdragsutbildning, omregistreringar ingår inte. Sökande till program och kurser har hämtats från det nationella antagningsystemet NyA. Uppgifter om examinerades etablering i arbetslivet har hämtats från den nationella databasen Bak- och framgrund.

Göteborgs universitet har haft möjlighet att använda den särskilda tilldelningen av utbildningsplatser för basår och livslångt lärande, som finansierats av Kammarkollegiet 2020, även detta år. För dessa platser har en separat avräkning gjorts där berörda fakulteter har inkommit med uppgifter om utfall för helårsstudenter och helårsprestationer för aktuella kurser och program.

Uppgifter om publikationer har hämtats från universitetets publikationsdatabas GUP. Antalet publikationer kan komma att förändras då komplettering av icke-rapporterad publicering görs löpande. Uppgifterna för det senaste året bör därmed ses som preliminära.

Uppgifter om personal och ekonomi

Uppgifter om personal har hämtats från personalsystemet Primula, i flera fall genom universitetets IT-stöd Datalagret. Antal anställda och årsarbetare redovisas som medeltal för årets tolv månader. Årsarbetare avser antalet anställda omräknat till heltidsanställningar med avdrag för tjänstledigheter för exempelvis studier, annan anställning, föräldraledighet, delpension och sjukfrånvaro oavsett tjänstledighetens omfattning.

Uppgifter om ekonomi har hämtats från ekonomisystemet Unit4 Business World.

Intern styrning och kontroll

Göteborgs universitet ska ha en process för intern styrning och kontroll som säkerställer att universitetet med rimlig säkerhet kan genomföra sina uppgifter, nå verksamhetens mål och uppfylla kraven i myndighetsförordningen.

Arbetet med intern styrning och kontroll är en integrerad del i universitetets styrnings-, planerings- och uppföljningsprocesser. Utgångspunkt är universitetets uppdrag, vision, mål och strategier. Arbetet redovisas utifrån COSO-modellens fem komponenter för intern styrning och kontroll.

Kontrollmiljö

Universitetet arbetar löpande med att utveckla en ändamålsenlig intern miljö. Arbetsordning och delegationsordning revideras kontinuerligt för att tydliggöra ansvar och mandat. De inriktningsbeslut med anpassningar av verksamheten som rektor fattat till följd av pandemin har i delar inneburit en centraliserad beslutsprocess jämfört med ordinarie delegation. Med utgångspunkt i universitetets vision pågår arbete med att utveckla planerings- och uppföljningsprocesserna för att öka samordningen samt göra roller och ansvar tydliga. En central del i visionen är universitetets kärnvärden, som utgörs av principerna i Magna Charta. Rektor undertecknade i juni den reviderade versionen av *Magna Charta Universitatum*. För att främja god forskningsetik har ledamöter till universitetets nyinrättade utskott för etiska frågor utsetts och en arbetsordning fastställts för rådet för prövning av avvikelser från god forskningssed.

Riskanalys

Ett utvecklingsarbete har genomförts för att skapa en mer långsiktig och dialogbaserad riskanalysprocess, som samordnas med universitetets treåriga strategiperioder. Universitetsstyrelsen beslutade i december om en universitetsgemensam riskanalys för 2022–2024 där fakulteter, institutioner, gemensamma förvaltningen och universitetsbiblioteket bidragit. Universitetets riskanalys för 2021 innehåller 22 övergripande risker kopplade till finansiering, kvalitet, kompetensförsörjning, dimensionering, infrastruktur, arbets- och studiemiljö samt lag- och regelefterlevnad. Pandemins effekter på verksamheten avspeglar sig tydligt, både genom nya risker och förändrade riskvärden. Många av riskerna är långsiktiga och delvis beroende av externa faktorer, vilket gör att de kvarstår vid årets slut. Risker hänförliga till pandemin har i flera fall fått en förändrad inriktning med fokus på dess långsiktiga effekter.

Åtgärder

En rad åtgärder har genomförts för att hantera de identifierade riskerna. Även särskilda insatser för att hantera pandemins påverkan på universitetets verksamhet har vidtagits. En central del i åtgärdsarbetet har varit att stärka den interna kontrollen. Här kan nämnas beslutet om en handlägningsordning för transaktioner med anställdas eller närståendes bolag för att tydliggöra processen vid intressekonflikter vid inköp. Åtgärderna med anledning av revisionsberättelsen med reservation vid granskning av årsredovisning 2018 har också fortsatt. Universitetet ansökte 2019 till Utbildningsdepartementet om bemyndigande för avgiftsuttag för en utbildningsklinik inom psykologi- och psykoterapiutbildningen. Under året har kontakt tagits med både Utbildningsdepartementet och Riksrevisionen, beslut har dock ännu inte fattats. För att säkerställa en hög rapporteringsgrad av bisyssla har den universitetsgemensamma uppföljningen fortsatt, utfallet för 2021 är 84 procent.

Information och kommunikation

Universitetet strävar efter att stärka sambanden mellan olika verksamheter, underlätta intern kommunikation och erfarenhetsutbyte. Här är möten, utbildningar och dialoger viktiga verktyg. Universitetets väsentliga risker har diskuterats vid rektors verksamhetsdialoger och vid dialoger med chefer inom verksamhetsstödet. Säkerhetsarbetet har lyfts särskilt vid rektors strategimöte och genom särskilda temadagar i rektors ledningsråd. För att göra principer och riktlinjer tydliga för verksamhetsstödet har en reviderad policy beslutats.

Uppföljning och utvärdering – tillsyn

Universitetets uppföljning utgår från vision, mål och strategier samt gällande regelverk. Internrevisionens och Riksrevisionens granskningar är viktiga för att identifiera förbättringsområden. Mot bakgrund av e-posthaveriet under 2020 har såväl internrevisionen som en extern utvärderare genomfört granskningar för att klarlägga orsakerna, utreda ansvarsförhållandena samt utvärdera krisorganisation och e-posthaveriets effekter. Universitetet har utifrån lämnade rekommendationer initierat ett arbete för att stärka det samlade kris- och kontinuitetsarbetet samt utveckla och förbättra förutsättningarna för ett långsiktigt, funktionellt och säkert IT-stöd.

Sammanfattande bedömning

Göteborgs universitet har en process för att identifiera och värdera risker, ta fram åtgärder samt följa upp och dokumentera arbetet. Utifrån genomförd uppföljning gör universitetet bedömningen att den interna styrningen och kontrollen har varit betryggande 2021. De intyganden som lämnats av de befattningshavare som rektor delegerat beslutanderätt till stödjer den bedömningen.

Väsentliga uppgifter

	2021	2020	2019	2018	2017
Utbildning och forskning					
Totalt antal helårsstudenter ¹	29 602	28 784	26 808	25 561	25 717
Kostnad per helårsstudent (tkr)	90,1	90,8	93,9	96,5	91,9
Totalt antal helårsprestationer ¹	24 995	24 421	22 501	21 561	21 508
Kostnad per helårsprestation (tkr)	106,8	107,1	111,9	114,4	109,9
Totalt antal studieavgiftsskyldiga studenter (helårsstudenter)	468	430	377	292	215
Totalt antal nyantagna doktorander ²	356	355	324	276	327
kvinnor/män (%)	59/41	60/40	60/40	58/42	61/39
Totalt antal doktorander med någon aktivitet ²	1850	1 880	1 902	1 845	1 879
kvinnor/män (%)	60/40	59/41	58/42	58/42	58/42
Totalt antal doktorander med doktorandanställning (årsarbetskrafter)	797	765	760	757	762
kvinnor/män (%)	56/44	55/45	56/44	57/43	57/43
Totalt antal doktorander med utbildningsbidrag	0	0	0	0	0
Genomsnittlig studietid för licentiatexamen ²	2,6	3,0	2,7	2,5	2,5
Genomsnittlig studietid för doktorsexamina ²	3,7	3,9	3,8	3,8	4,0
Totalt antal doktorsexamina ²	248	250	290	223	253
Totalt antal licentiatexamen ²	8	15	20	16	19
Totalt antal refereegranskade vetenskapliga publikationer ³	4 580	4 711	4 471	4 216	4 050
Kostnad per refereegranskad vetenskaplig publikation (tkr) ³	944	889	933	951	958
Personal					
Totalt antal årsarbetskrafter	5 529	5 471	5 379	5 343	5 251
kvinnor/män (%)	59/41	59/41	59/41	58/42	59/41
Medelantal anställda	6 628	6 540	6 517	6 450	6 331
kvinnor/män (%)	59/41	59/41	59/41	59/41	59/41
Totalt antal lärare (årsarbetskrafter) ⁴	2 011	2 016	2 020	2 072	2 033
kvinnor/män (%)	51/49	51/49	51/49	50/50	49/51
Antal disputerade lärare (årsarbetskrafter) ⁴	1 722	1 721	1 719	1 770	1 741
kvinnor/män (%)	48/52	48/52	48/52	47/53	47/53
Antal professorer (årsarbetskrafter)	540	531	516	525	526
kvinnor/män (%)	38/62	36/64	35/65	34/66	32/68
Ekonomi					
Intäkter totalt (mnkr), varav	7 302	6 994	6 851	6 546	6 435
utbildning på grundnivå och avancerad nivå (mnkr)	2 884	2 800	2 643	2 504	2 481
andel anslag (%)	88	88	88	88	89
andel externa intäkter (%)	12	12	12	12	11
forskning och utbildning på forskarnivå (mnkr)	4 418	4 193	4 208	4 042	3 954
andel anslag (%)	49	50	48	48	48
andel externa intäkter (%)	51	50	52	52	52
Kostnader totalt (mnkr), varav	7 104	6 909	6 813	6 608	6 383
andel personal (%)	64	64	63	63	63
andel lokaler (%)	9	9	9	9	9
Lokalkostnader per kvm (kr)	1 714	1 795	1 597	1 610	1 578
andel av justerade totala kostnader (%)	9	9	9	9	9
Balansomslutning (mnkr), varav	5 788	5 252	5 126	5 082	4 866
oförbrukade bidrag	2 432	2 325	2 214	2 118	2 004
årets kapitalförändring	198	85	38	-39	58
myndighetskapital (inkl. årets kapitalförändring)	1 486	1 286	1 200	1 222	1 260
- inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå	489	385	303	302	392
- inom forskning och utbildning på forskarnivå	981	887	883	870	825

¹ Exklusive uppdragsutbildning och beställd utbildning. 31 HST och 46 HPR avser utbildningsuppdrag som avräknats mot Kammarkollegiet.

² Uppdatering av tidigare års uppgifter har gjorts, då viss efterrapportering förekommer.

³ Uppgifter för tidigare år kan förändras då komplettering av icke-rapporterad publicering görs löpande.

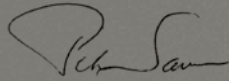
⁴ Antal lärare avser de anställningar som ingår i Göteborgs universitets anställningsordning.

ÅRSREDOVISNING GÖTEBORGS UNIVERSITET 2021

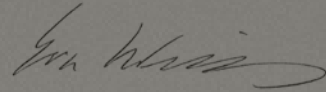
Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

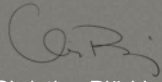
Göteborg den 17 februari 2022.

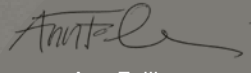
Peter Larsson
ordförande

Eva Wiberg
rektor

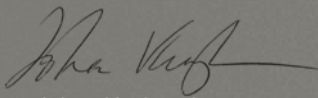
Christina Björklund

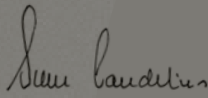
Ann Follin

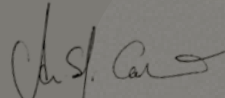
Anders Hallberg

Johan Kuylenstierna

Sven Landelius

Ann-Sofi Lodin

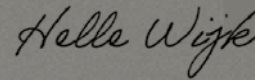
Sara Wallin

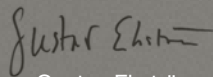
Olof Johansson Stenman

Gustaf Kastberg Weichselberger

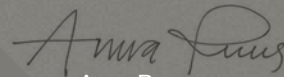
Helle Wijk

Gustav Ekström

Sandra Magnusson

Anna Ruus

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

ETT UNIVERSITET FÖR VÄRLDEN